

SETTIMANALE
SPEDIZ. IN A.P. - 45% - ART. 2 COMMA 20/b
LEGGE 662/96 - FILIALE DI GORIZIA
ISSN 1124 - 6596

TAXE PERÇUE - TASSA RISCOSSA
UFFICIO POSTALE GORIZIA - ITALY

NOVI GLAS

CENA 1 €

www.noviglas.it

NOVI GLAS JE NASTAL Z ZDRUŽITVIJO TEDNIKOV KATOLIŠKI GLAS IN NOVI LIST 11. JANUARJA 1996

VZDUŠJE V GORICI

Vzdušje v Gorici se spreminja. Te besede vse pogosteje slišimo okrog sebe, in to na vseh ravneh. O tem govorijo ljudje na ulicah in v trgovinah, strokovnjaki na posvetih, gospodarstveniki in predstavniki civilne družbe na vse številnejših čezmejnih sestankih. O tem vzdušju in konkretnih skupnih projektih so prejšnji teden govorili tudi župani Gorice, Nove Gorice in občine Sempeter-Vrtojba na skupnem zasedanju v Novi Gorici, pa tudi slovenski občinski svetovalci, ki so se srečali na pobudo krovnih organizacij, da bi pregledali opravljeno delo v prvem letu mandata in zasnovali skupno strategijo za nadaljnje delovanje v goriški občinski palači. To je vzdušje, ki smo ga z močjo in navdušenjem okusili že ob obisku predsednika evropske komisije Romana Prodirja na začetku marca, ko smo krepko zaslutili, da se Gorici pišejo novi časi in da bo – se zdi – v Gorici obveljalo to, kar se odpira novemu.

Vedno več ljudi je prepričanih o tem, da je edina pot v prihodnost pot složnosti, enotnosti in sodelovanja ob meji, če nočemo, da nas novi časi "povozijo" in pokopljejo. Hvala Bogu zmaguje odprtost nad zaprtostjo, prevladujejo srečanja in soočenja nad zavrtjo zatohlostjo.

V Gorici se je razplamtel nov ogenj, ki smo ga Slovenci dolgo čakali. Kako naj si drugače razlagamo skupno veselje novogoriškega in goriškega župana na glavnem goriškem trgu, potem ko je zmagal nam in obema Goricama naklonjen - nov deželni predsednik in z njim ne le en sam, ampak kar pet slovenskih deželnih svetovalcev? Slovenska pesem na Travniku se je enakopravno spletala z italijansko in furlansko; ubrane melodije so obujale spomin na tisto goriško preteklost, ki so jo nekateri krogi hoteli pokopati, a je pod pepelom očitno še vedno tlela. Končno zmaguje zdrava pamet nad gnilo oholostjo. To je zmagava racionalne in stvarne politike, zmagava tehtnih programov, ki želijo razvijati strpno in spoštljivo prihodnost vseh ljudi na naši zemlji. Časi in ljudje so verjetno zreli, da obrnemo stran v zgodovini našega mesta, da s polnimi pljuči doživimo novo in svežo izkušnjo tvornega sodelovanja v živi Gorici, delavnici sožitja med različnimi jeziki, tradicijami in kulturami.

Vse to, kar se je zgodilo in se še dogaja, moramo čuvati kot dragocen dar z modrostjo in preudarnostjo. Razmišljati moramo drugače, kot je bilo to v navadi doslej, snovati moramo nove vzorce. Če je marsikdo doslej videl na oni strani železne zaves brezno oziroma praznino, moramo odslej v prvi vrsti člani naše narodne skupnosti tkati mreže odnosov, da bo vse več ljudi gledalo v obraz sosede, se z njimi srečevalo, uresničevalo čezmejnost kot dobro.

Ni dovolj, da se odstrani fizična mreža, ki je pol stoletja ločevala tisočletno mesto od njegovega naravnega zaledja; ni dovolj niti to, da se na mesto mreže postavijo umetniški mozaiki. Naša dolžnost je danes najprej zgodovinski spomin, da se ne bi ponavljalo več to, kar se je dogajalo petdeset let. Praznovanja so mimo, sedaj naj jim sledijo dejanja! Zavijajmo si rokave, saj lahko prav vsakdo naredi veliko v medosebnih odnosih in v krogih, kjer je dejaven, za vse večje zблиževanje med ljudmi dobre volje.

/ stran 2

Danijel Devetak

5. Zamejski festival amaterskih dramskih skupin v Mavhinjah Raznolikost in veliko gledalcev

FOTO KROMA

Na mavhinjskem trgu se na odru pod farnim zvonikom in tistem pod velikim sotorom vrstijo kot na tekočem traku ljubiteljske dramske skupine, ki

tekmujejo v mladinski in odrasli kategoriji. S svojimi odrskimi postavitvami skušajo zadovoljiti množico gledalcev, ki vztrajno polnijo dvorano

pod zvezdami, in napraviti čim boljši vtis komisiji, ki pozorno spremlja njihova izvajanja.

/ stran 6
Iva Koršič

Predsednik pokrajinske uprave Giorgio Brandolin v centru Bratuž Za tesnejše, plodnejše in bolj živo sodelovanje

FOTO JMP

Minuli teden se je v četrtek, 26. junija, v Kulturnem centru Lojze Bratuž mudil predsednik goriške pokrajinske uprave Giorgio Brandolin, ki sta ga spremljala pokrajinska odbornica za kulturo Roberta Demartin in pokrajinski svetovalec stranke Slovenska skupnost David

Grinovero. Giorgio Brandolin se je v centru Bratuž pogovarjal s predstavniki vseh organizacij in kulturnih ustanov, ki imajo v tem goriškem hramu kulture svoj sedež.

Predsednica KCLB prof. Franka Žgavec je najprej goste vodila okrog Kulturnega centra, nakar so sedli za mi-

zo, kjer je spregovorila prof. Franka Žgavec kot predsednica centra; gostu Brandolinu je obrazložila predvsem bogato delo centra in tudi težave, ki jih imajo s prevozi šoloobveznih otrok na njihove predstave.

/ stran 10
(JUP)

Ob zborovskem tekmovanju Seghizzi

Naslednji dnevi bodo že polni pesmi in glasbe. Zato je poskrbela ustanova C.A. Seghizzi s svojimi tradicionalnimi nastopi. Na drugem mestu pišemo podrobneje o posameznih prireditvah.

Gorica je vsekakor že dolga leta tisti kulturni dejavnik, ki naše mesto odpira zunanjemu svetu. Danes bi temu rekli predvsem - odpira Evropi. Že dogleta leta to mednarodno pevsko tekmovanje daje Goriški poseben pečat. Srednjeevropsko in še bolj danes evropsko poslanstvo z vsemi temi prireditvami na široko kaže svoj evropski značaj. To je še zlasti pomembno danes, ko se z bližnjim vstopom Slovenije v EU prav tu, na tem goriškem teritoriju odpirajo nove možnosti za dialog med narodi.

Že od vsega začetka ugotavljamo, da je bila na goriškem tekmovanju močna tudi slovenska prisotnost. To še zlasti v prvih časih, ko so pravzaprav slovenski zbori prednjačili tudi v kvalitativnem smislu. Tako se je večkrat zmagovito javljal APZ iz Ljubljane. Nastopili pa so tudi razni naši zbori, ki so se vsekakor zadovoljivo ali celo dobro izkazali.

Kasneje pa je slovenska (zlasti zamejska) prisotnost postopoma upadla. Seveda, ob močni konkurenci vedno boljših tujih zborov ne samo iz Evrope, ampak iz vsega sveta, je to delno danes onemogočilo.

Večkrat smo že v preteklosti pisali, da je nujna slovenska, posebno tukajšnja prisotnost, ki naj vsem nastopajočim pokaže, da smo v Gorici in na splošno v deželi Furlaniji-Juljski krajini tudi Slovenci. In to je za nas prvenstvene važnosti.

V preteklosti smo večkrat povabili kak tuj zbor, ki je nastopal na tekmovanju, k slovenski maši na Travniku. Tako so npr. nastopili Švedci, Finci, Čehi, Nizozemci, pa še Italijani. In že po tem so ti spoznali, da gre tu za slovensko stvarnost.

Letos sta v žiriji tudi dva slovenska glasbenika iz širše Goriške. Prav je, da se s tem poudari tudi aktivna kulturna vloga slovenskih glasbenikov na tem območju.

/ stran 2
Andrej Bratuž

Novo številke

♦ telefonska številka uredništva v Gorici: 0481 550330
♦ številka faksa uprave v Gorici: 0481 548276
Faks goriškega uredništva ostaja 0481 548808, telefonska številka goriške uprave pa 0481 533177

Intervju

Marco Fonzar o potrebi po krvi v poletnem počitniškem času. (stran 3)

Intervju

Mihael Corsi o 33. festivalu narodnozabavne glasbe v Števejanu. (stran 3)

Slovo

Naša sodelavka in kulturna delavka Anka Černic je odšla. (stran 11)

- 02 Drago Legiša MEDNARODNI TISK BREZ NAGOBČNIKA
- 02 Alojz Tul PO IZVOLITVI DEŽELNEGA PREDSEDNIKA ILLYA
- 04 Andrej Černic PAPEŽ O KRŠČANSKI KULTURI V EVROPSKI USTAVI
- 05 Jadranka Cergol ZLATOMAŠNIK MSGR. MARIJ GERDOL
- 07 Lojzka Bratuž POČASTITEV MARIJANA BRECLJA

SVET OKROG NAS

Nov veter v deželni upravi
Po izvolitvi deželnega predsednika Illyja

Na nedavnih volitvah za obnovo deželnega sveta Furlanije-Juljske krajine je, kot znano, zmagala levosredinska koalicija, zbrana okrog predsedniškega kandidata Riccarda Illyja. To je bil vsekakor odmeven dogodek ne samo v deželni merili, ampak tudi na širši vsedrjavni ravni, in to predvsem zaradi novega načina povezovanja političnih sil okrog skupnega nestranskarskega kandidata za predsednika Dežele.

Že sam način, kako je prišlo do izbire oziroma sprejema kandidature, je vzbudil pozornost in odobravanje širokih plasti državljanov in političnih strank. Začelo se je pri pobudi za razpis referendum za odpravo volilnega zakona, ki ga je bila sprejela desnorsredinska večina na Deželi in ki ni predvideval neposredne izvolitve predsednika deželnega odbora. Omenjeni referendum je bil lanskega septembra in na njem se je večina volilcev izrekla za odpravo omenjenega zakona in neposredno izvolitev predsednika in deželnega sveta po večinskem sistemu, imenovanem faturellum. Po širokem posvetovanju s političnimi silami in drugimi dejavniki o programskih temeljih zaveznitva, se je Illy odločil za predsedniško kandidacijo, zavredajoč se, da bo boj trd, kajti desnorsredinske stranke Doma svoboščin so razpolagale z matematično večino volilcev. Kljub temu je Illy dosledno vztrajal na začrtani poti in čas izkoristil predvsem za naveza-

vo stikov in dijaloga ne samo s civilno družbo, temveč tudi z uradnimi institucijami, kot so pokrajine, občine, sindikalne organizacije in podjetniška združenja, katerim je predstavil svoj program za upravljanje dežele Furlanije-Juljske krajine.

Volilni boj se je posebno zaostrial v zadnjih dveh mesecih pred volitvami zaradi notranjih razhajanj v okviru strank Doma svoboščin, in to predvsem zaradi načina, kako je prišlo do določitve predsedniške kandidatke Guerrove. Kandidat Illy je tudi v takšnih okoliščinah ohranil mirno nastopanje in politično dostojanstvo.

Novoizvoljeni predsednik Illy se je takoj lotil dela na njemu svojstven način. Na prvi neuradni obisk deželnih uradov in vodilnih funkcionarjev se je pripeljal kar z osebnim motorjem. Prva resna naloga je bilo imenovanje desetih deželnih odbornikov. Zaveznice stranke so že pripravljale zadevne predloge, ko jih je predsednik presenetil z ugotovitvijo, da odborniško mesto ni združljivo s položajem deželnega svetovalca in se skladno s takšnim mnenjem pravnikov tudi ravnal. Zato je imenoval vse "zunanje" odbornike in od njih zahteval, da se v celoti posvetijo svoji funkciji. Zato se morajo odpovedati vsem drugim javnim zadolžitvam. Prvo sejo novega deželnega odbora je sklical ob pol devetih, kar je neobičajno za italijansko politično prakso. **Alojz Tul**

S 1. STRANI

Seghizzi

Žal pa letos ni nobenega slovenskega zbora, ki bi sicer gotovo pokazal na našo staro zborovsko tradicijo. Dva slovenska pevca bosta sicer sodelovala na natečaju za komorno petje. Vendar pa je gotovo škoda, da Slovenci nismo tu prisotni predvsem z zbora, saj bi nedvomno lah-

ko častno pokazali naše tvrstno udejstvovanje.

Tako ali drugače je goriški zborovski oz. vokalni festival že pred nami. Tako bo spet Gorica za nekaj dni v ospredju glasbenega oz. zborovskega izživiljanja. Prepričani smo, da bo tudi letošnja izdaja tega mednarodnega tekmovanja lep in dragocen doprinos k sožitju in sodelovanju kultur in narodov.

Italijanska notranja politika
Mednarodni tisk brez nagobčnika

Cela vrsta uglednih tujih dnevnikov je na sam predvečer italijanskega predsedovanja Evropski zvezi posvetila veliko pozornost italijanskemu ministrskemu predsedniku Silviu Berlusconi, ki bo od torka, 1. julija, do konca tega leta predsedoval evropski petnajsterici. Znano je, kako si je predsednik italijanske vlade tudi osebno odločno prizadeval, da bi doma imel mir pred sodno oblastjo, češ da tako zahtevajo višje koristi italijanske države, ki ji v drugi polovici tekočega leta pripada tako odgovorna in ugledna naloga. Britanski *Guardian* je na primer pisal, da "Berlusconi ni le najbogatejši državljani Italije, temveč tudi njen ministriški predsednik, ki da ima neomejen dostop do televizije, saj je ta tako rekoč vsa v njegovih rokah, kot so tudi skoraj vsi italijanski gospodarski in denarni poslji". O Berlusconi so se razpisali britanska dnevnik *Times* in *Financial Times*, nemški *Die Zeit*, francoska *Le Monde* in *Le Nouvel Observateur*, španski *El Pais* in celo ameriški *Los Angeles Times*. Vsi so se spotikali predvsem ob Berlusconijev "konflikt interesov" in ob najnovejši zakon, ki mu kot predsedniku vlade priznava imuniteto ves čas njegovega mandata. Tako se je na kazenskem sodišču v Milanu takoj zamrznila sodna obravnava zoper Berlusconi.

S 1. STRANI

Vzdušje...

Obstajajo še nedorečenosti in različnosti v pogledih, toda že koordinirano delovanje npr. slovenskih občinskih svetovalcev kot tudi treh županov obmejnih občin pomeni novo kakovost političnega nastopanja tako za našo manjšino kot za vso Goriško. Do težav bo verjetno še prihajalo, toda čas je, da gremo odločno k stvari, saj želimo zaupati izvoljenim političnim predstavnikom tostran in onstran meje, ki naj v novem vzdušju s poštenostjo in resnim delom pripomorejo k temu, da bomo ob sinje zeleni Soči živeli bolje, kot smo živeli doslej.

Hamis, Islamska dжихad in Al Fatah
Prekinitev ognja: upanje za BV

Pot po t.i. "Road Map" se je končno po začetni strmini začela rahlo spuščati! V nedeljo in ponedeljek, 29. in 30. junija, je prišlo namreč do prvih otipljivih rezultatov pri uresničenju časovnega načrta, ki so ga za rešitev bližnjavzhodne krize izdelale ZDA, ONU, UE in Rusija.

Skraini palestinski gibanji Hamas in Islamski džihad sta v nedeljo v skupni izjavi razglasili takojšnjo trimesečno prekinitvev protizraelskih napadov. Po začetnih nesoglasjih se jima je pridružil tudi Al Fatah - organizacija, ki prepoznavna Arafata za svojega leaderja. Al Fatah se je sprva obotavljala zaradi nesoglasja o vsebini dokumenta, takoj po začetku umika izraelske vojske s severa Gaze pa se je tudi ta organizacija odločila, da pristopi k prekinitvi ognja. Vojska se bo po načrtih umaknila tudi v varnostnih območjih v bližini izraelskih vojaških položajev, judovskih naselbin in mejnega obroča, ki obkroža Gazo.

Positiven razplet dolgih pogajanj, ki jih je koordiniral sam palestinski premier Abu Mazen (na sliki), je sovpadal z obiskom svetovalk ameriškega predsednika za nacionalno varnost Condolee Rice na Bližnjem vzhodu. Riceova je po predsedniku Bushu in državnem tajniku Powellu prišla na krizno območje že kot tretja predstavnica najvišje ameriške diplomacije in tako izpričala trdno voljo ameriške adm-

nistracije, da tokrat pride do konkretnih rezultatov na poti do novega mirovnega sporazuma.

Napredek ob razglasitvi prekinitve ognja s strani palestinskih terorističnih skupin in ob umiku izraelske vojske s severa Gaze pa bosta morali obe strani utrditi z nadaljnjimi koraki. Izraelci zahtevajo, da se palestinska oblast definitivno distancira od omenjenih skrajnih gibanj, da jih razoroži, se bori proti njim in da začne delovati proti so-

vražnemu razpoloženju palestinskega ljudstva do Izraelcev.

Palestinci pa od Izraela zahtevajo dokončen umik iz Gaze, ukinitve vojaških postojank v Gazi, prenehanje načrtnih likvidacij voditeljev Hamasa, Islamske džihad in Al Fataha in rušenja domov domnevnih teroristov. Predvsem pa bi moral Izrael zamrzniti gradnje naselij na palestinskem ozemlju in osvoboditi kakih 5.000 Palestincev, ki jih zadržuje v zaporih. Te zahteve je podprla tudi Condolee Rice med pogovori z Abu Mazenom (ki ga je povabila na obisk v Washington) in izraelskim premierom. Sharon je že omenil možnost o izpustitvi palestinskih zapornikov, kar je nedvomno pozitivno.

Kljub temu da so vsi, ki korakajo po "Road Map", za hip prišli do sape, je pot še dolga, naporna in verjetno bodo na njej našli še veliko ovir, predno dospejo do cilja.

Breda Susič

POVEJMO NA GLAS JANEZ POVŠE

Naklonjene razmere kličejo naša dejanja

Nemara v vrvežu vsakodnevnih dogajanj niti ne pomislimo, da so nam razmere nadvse naklonjene. Naklonjene v tistem pravem in širšem smislu, saj nam odpirajo nova in lepša obzorja. Pomislimo samo na dobro leto Brancatijeve uprave v Gorici, kjer smo Slovenci vplivno zastopani. Pomislimo na Novo Gorico, ki našemu prostoru namenja enkratno pozornost, zaradi česar nastajajo v tem obmejnem območju povsem nove in več kot obetavne perspektive. Pomislimo ne nazadnje na nedavne deželne volitve, na katerih se je pokazalo, kako širši deželni prostor odločno pozdravlja širitev Evrope in se odpira Sloveniji ter njej podobnim državam. Pomislimo na Slovenijo, ki se hitro bliža Evropi in vsled tega kaže vse večje zanimanje prav za obmejni prostor, v katerem živimo. Za prostor, ki bo v prihodnosti očitno odigral vse pomembnejšo vlogo.

V naših krajih so torej nastale razmere, o katerih smo pred nekaj leti lahko samo sanjali. Seveda smo si za tovrstne razmere ves čas prizadevali in si jih želeli, toda sedaj so res tu, nemara še lepše, kot smo si jih predstavljali. Zaradi tako srečnega razpleta dogodkov smo se čez noč znašli v situaciji, katere nismo vajeni. Nismo vajeni, da so razmere nadvse ugodne, nismo vajeni, da te razmere tudi mi sami soustvarjamo, nismo vajeni, da smo skupaj s somišljeniki večinskega naroda marsikje na družbenem vrhu odločanja. Soočeni smo torej s povsem spremenjeno vlogo in prav tako so s spremenjeno vlogo

soočeni somišljeniki večinskega naroda. In velika sprememba, pa čeprav v tem primeru na srečo na bolje, vselej postreže tudi s problemi, ki bi jim lahko rekli težava prav zaradi nenavadno naklonjenega časa, sredi katerega smo se znašli. Zato ne more biti slučaj, da pričnanju na raznih ravneh ugotavljati, kako se moramo še aktivneje in odločneje odzvati prostoru, ki se je pred nami odprl. Temu prostoru in nastajanju Evrope v teh naših krajih moramo dati zelo odločne in močne odgovore. Čas navdušenja zaradi vsega doseženega je za nami, sedaj moramo napolniti prostor okrog sebe z odgovorjavami, če že ne kar velikopoteznimi dejanji. Z več strani je slišati ugotovitve, da bomo morali zares delovati še odločneje in tudi hitreje, kajti čas se samo odpira in kliče po tem, da ga napolnujemo s svojimi odgovori. V najlepšem pomenu besede se spreminja naš položaj, položaj naše manjšine, v najlepšem pomenu besede se spreminja in odpira gorško-novogoriški prostor, v najlepšem pomenu besede se je spremenila dežela Furlanije-Juljske krajine, v najlepšem pomenu besede stopa Slovenija v nastajajočo Evropo. Mirno lahko rečemo, da se spreminja in preobraza prav vse in to zahteva od nas, da se temu spreminjanju in preobražanju odzovemo zavzeto in se zavzeto nanj odzivamo. Odzivamo s primerno razsežno in prodorno miselnostjo, odzivamo s prepričano močjo svojega delovanja, odzivamo z močjo svojih novih načrtov in vse smejejših dejanj.

NOVI GLAS

UREDNIŠTVO

34170 GORICA, PIAZZA VITTORIA-TRAVNIK 25
TEL. 0481 550 330
FAX 0481 548 808
E-MAIL gorica@noviglas.it

34133 TRST, ULICA DONIZETTI 3
TEL. 040 365 473
FAX 040 775 419
E-MAIL trst@noviglas.it

UPRAVA

34170 GORICA, P.ZZA VITTORIA-TRAVNIK 25
TEL. 0481 533 177
FAX 0481 548 276
E-MAIL uprava@noviglas.it

www.noviglas.it

GLAVNI UREDNIK ANDREJ BRATUŽ

ODGOVORNI UREDNIK JURIJ PALJK

IZDAJATEL ZADRUGA GORIŠKA MOHORIEVA;

PREDSEDNIK DR. DAMJAN PAULIN;

REGISTRIRAN NA SODIŠČU V GORICI 28.1.1949

POD ZAPOREDNO ŠTEVILKO 5

TISK TISKARNA BUDIN / GORICA

NOVI GLAS JE ČLAN ZDRUŽENJA PERIODIČNEGA TISKA V ITALIJI - USPI

IN ZVEZE KATOLIŠKIH TEDNIKOV V ITALIJI - FISC

LETNA NAROČNINA ITALIJA 45 EVROV, SLOVENIJA 48 EVROV,

INOZEMSTVO 65 EVROV, PRIORITETNA POŠTA 85 EVROV

POŠTNI TEKOČI RAČUN 10647493

CENA OGLASOV PO DOGOVORU

Intervju / Marco Fonzar

Poziv krvodajalcem

Mladi predsednik goriške sekcije krvodajalcev Marco Fonzar opozarja na pomanjkanje krvi v poletnih mesecih, hkrati še enkrat poziva krvodajalce v Števerjanu, naj ustanovijo svojo sekcijo, ki bi bila za našo vas lepa pridobitev. Tisti, ki sta mu pri srcu kultura darovanja krvi in sploh solidarnost, ne more biti neobčutljiv do te teme.

Poletje je za transfuzijske centre kritično obdobje...

Res je. Poletni meseci vabijo na počitnice in godi se, da se krvodajalci žal vedno ne spominjajo svoje dolžnosti oz. veselja darovati kri, preden bi se odpravili na pot. Problem je v tem, da lahko marsikateri dopust povzroči prekinitve dejavnosti krvodajalca; če kdo namreč potuje v države izven EU, še zlasti v tropske kraje, kjer veljajo drugačna prehrabna in higienska zakonska določila, lahko pride tudi do nekajmesečne suspenzije. To se potem pozna v naslednjih mesecih, ko zmanjka krvi. Upoštevati moramo tudi dejstvo, da poleti ne more darovati marsikdo, ki bi si to želel; gre za ljudi, ki imajo težave npr. s pritiskom zaradi visokih temperatur. Poletje je nadalje kritičen čas tudi zato, ker prihaja v Italijo veliko turistov, sploh je med počitnicami veliko več nesreč kot običajno. Transfuzijski oddelki imajo zato nemalo kratke roke, ker potrebujejo toliko večje količine krvi. Da niti ne govorimo o tem, kako se mora tudi poleti nadaljevati redna dejavnost bolniških oddelkov, kjer opravljajo presaditve organov, ki - se ve - zahtevajo ogromne količine krvi; presaditev jeter zahteva npr. od 70 do 140 enot krvi za transfuzijo! Če torej upoštevamo navedene dejavnike, nam bo takoj jasno, da je zadeva zapletena in resna. Najhujše obdobje je za nas od začetka junija do konca avgusta. Septembra se sicer ljudje vračajo v "normalno" življenje, mi pa moramo zaradi omenjenih razlogov v tem času pozivati krvodajalce, naj podprejo naše skupne napore v pomoč tistim, ki jim transfuzija krvi pomeni življenje oz. okrevanje. Pred dopustom naj torej pridejo v transfuzijski center darovati kri; in če morejo, naj pripeljejo s sabo prijatelja!

Ti si predsednik komaj nekaj mesecev. Kaj bi povedal o zastavljenih smernicah in opravljenem delovanju?

Prvi rezultati so na dlani. Novo vodstvo je znatno pomlajeno. Upoštevamo napore in delo naših "starih" krvodajalcev, med katere se konec koncev prištevam tudi sam, saj darujem kri skoraj dvajset let. V čast nam je, da so v vodstvu tudi člani, ki so že 40 let pri stvari in jo vseskozi podpirajo. Na teh temeljih so zrastle nove osebe, ki to delo nadaljujejo. Že več let si prizadevamo za to, da bi nagovarjali zlasti mlade krvodajalce. Želimo dati prostor idejam mladih, nočemo jih nujno vezati na stare načine delovanja. Mladi so svobodne duše, ki želijo razmišljati in delovati

FOTO: DPD

po svoje, se preizkušati brez ovir in spon. Prav je tudi, da kaj zgrešijo, saj se tako lahko naučijo marsičesa. Seveda so s svojimi nasveti vedno zraven naši očetje, če ne nonoti, ki bdijo nad našimi dejanji. To, kar si jaz želim, je sodelovanje na najširši ravni med krvodajalci, transfuzijskim središčem, združenji, oblastmi in tudi delodajalci naših članov. Krvodajalec lahko sicer izkoristi možnost plačanega dneva počitka, ko gre darovat kri; ni pa vedno prav, da to dela ob ponedeljkih ali petkih - in si tako podaljša konec tedna - ter nima posluha za potrebe na delovnem mestu. Cilj vseh nas je pač isti, in sicer zagotoviti na državni ravni zadostno količino krvi; po vstopu v veljavno zakona o presaditvah namreč z veliko težavo dohajamo potrebe po krvi in hemoderivatih. Hvala Bogu obstaja neka kompenzacija med državami, ki imajo več razpoložljivosti, in tistimi, ki je imajo manj. Problem pa ostaja živ. Uvažati kri in hemoderivate iz tujih držav pomeni se obrniti na velike farmacevtske družbe, ki zasledujejo samo dobiček, kar je tudi v nasprotju s našim načelom prostovoljnosti darovanja krvi.

Kako gledate naprej?

Goriška družba odgovarja kar dobro na potrebe kraja. Težave imamo s tem, da se dobra polovica žal "izgubi po poti", potem ko je darovala prvih nekajkrat.

Drži to, da se mladi prikažejo na transfuzijskem oddelku okrog 18. leta in potem "mrknejo" za celo desetletje?

To drži. Lepo je videti samozavestne 18-letnike, ki pa živijo v letih, ko se odločajo o svojem življenju. Pred sabo imajo univerzo, iskanje službe ali uvajanje v poklic, pa še vojaščino in željo po tem, da bi s potovanji odkrivali svet. Če gredo pohajati ali na delovno potovanje npr. v Brazilijo, potem ne morejo darovati krvi šest mesecev. Ko vidimo v mladih plamenček idealizma in želje po tem, da bi bili v pomoč bližnjemu, skrbimo za to, da bi ta plamenček ostajal živ tudi vnaprej in da bi ne ugasnil. Pomembno je se ne ustrašiti in sam sebe izključiti.

Intervju / Miha Corsi

Števerjan 2003 vabi!

Od 4. do 6. julija se bo v Števerjanu ponovil velik dogodek, festival narodnozabavne glasbe, osrednja prireditve leta v prijazni briški vasi, ki vsakokrat privabi velike množice ljudi. O pripravah na to pobudo smo spregovorili s predsednikom društva Sedej, ki festival prireja, Mihaelom Corsijem.

Kaj boste ponudili letošnjim obiskovalcem?

Velikih sprememb ne bo, gremo naprej po ustaljenem tiru. Nekaj novosti je bilo pred tremi leti, ob 30. festivalu; sedaj nadaljujemo po preizkušeni poti do 35. festivala, ko bomo spet uvedli kakšno novost. Kot običajno, bo tudi letos veliko glasbe, jedrce in pijače, pa še prijetne družbe, gostoljubnosti in prijaznosti. Zadnje čase radi obiskujemo druge podobne festivale po Sloveniji in srečujemo ansamble, ki nam pravijo, da se radi vračajo k nam prav zato, ker tu najdejo, kar smo že omenili. Organizacija pobude je v zadnjem desetletju naredila velik kakovostni skok, še zlasti kar se tiče sprejemanja gostujočih ansamblov in priprav vsega, kar spada zraven.

Znani ste po tem, da je v vašem društvu mnogo mladih, ki vlagajo v festival veliko svojega časa in energije. Kdaj ste sploh začeli pripravljati festival, ki je pred nami?

Birokratska plat festivala in iskanje sponzorjev sta se začela že v februarju. Mladi se zavedajo, da se v Števerjanu nekaj dogaja. Na samem festivalu je veliko mladih, prav toliko jih tudi prihaja med nas od vsepovsod; z veseljem opažam, da so mladi vse bolj prisotni tudi v drugih društvi, zaradi česar menim, da se nam za naše prihodnje kulturno delovanje ni treba bati. Kljub današnjim "divjim" življenjskim ritmom se radi najdemo na festivalu, kjer se vsaj malo sprostitimo in doživimo lepo praznovanje.

Fizičnemu delu na prizorišču posvečamo zadnja dva tedna, in sicer zvečer, ko so temperature vsaj malo bolj "milostljive". Hvala Bogu je vreme v zadnjih dneh malo bolj naklonjeno, upamo pa, da ne bo deževalo prav prihodnji konec tedna. Fizične priprave so pač že tako utučene, da vsakdo točno ve, s čim se mora ukvarjati in kaj mora narediti. Skupno nas je okrog 50,

FOTO: DPD

ki "se vrtimo" okrog prizorišča.

Koliko ansamblov se je prijavilo letos?

Letos se jih je prijavilo 34: 33 iz Slovenije, eden iz avstrijske Koroške. Poskrbeli smo, da bodo vsi ansamblji prenočili v Sloveniji, tik ob meji, kosa in večerje pa bodo imeli v Števerjanu. Ansamblji sami krijejo samo potne stroške, ostalo je vse na naših ramenih. Med sponzorji moram omeniti zlasti domača podjetja, pridelovalce vina in goriška podjetja; tudi javne ustanove nekaj prispevajo, sicer pa vedno manj. Letos bo nastopilo kakih deset ansamblov več kot lani; to pomeni, da bo program kar natrpan. Vsak ansambel bo izvajal po dve skladbi: eno izvirno in eno iz domače zakladnice. Zastopane so vse slovenske dežele, saj je ta glasba zelo razširjena.

Tudi sam igraš v manjši skupini...

To je v glavnem za naše veselje, za domače zabave in družinska slavlja. Na vajah ali nastopih igramo vedno s srcem in veseljem. Ne omejujemo se samo na narodnozabavno glasbo, ampak igramo tudi drugo glasbo.

Meja letos je še, drugo leto je ne bo več. Misliš, da se bo v prihodnje kaj spremenilo?

Upam, da ja. Žal opažamo, da tudi naši mladi ljudje premalo vedo, kaj se dogaja na oni strani meje. Namišljena črta, ki ločuje dve državi, je naredila precej škode v medosebnih odnosih. Starejši

ljudje, ki so bili tu, preden je bila postavljena sedanja meja, imajo še stike z ljudmi onstran meje; ostali imajo oz. imamo velike težave, čeprav kdaj pa kdaj gremo na kozarec vina čez mejo. Meja je pač meja. Počasi sicer skušamo vzpostavljati stike med italijanskimi in slovenskimi Brdi, čeprav bolj posamično kot na ravni skupnosti in ustanov. Mislim, da bi morali biti pridelovalci vina zlasti na italijanski strani biti pozorni, saj postajajo slovenski kolegi zelo kakovostni.

Festival ponuja tudi vzporedne kulturne dogodke. Boste tudi letos odkrivali domače ustvarjalce?

Poleg običajne pokašnje briških vin bomo letos ponudili na ogled steklene bisere domačinke Ede Miklus, pa tudi klekljarske izdelke Erminije Podveršič in Eme Planišček. Vse to je res vredno ogleda. Naj povem, da bo scena tudi letos, tretjič zaporedoma, delo Jožeta Napotnika, priznanega scenografa slovenskih festivalov. V prejšnjih letih je sceno urejeval prof. Hijacint lussa, ki je kot umetnik znal vlivati v sceno žive podobe našega festivala.

Informacije o festivalu in sploh o delovanju društva so na razpolago tudi na internetu...

Na spletno mesto s 30. festivalom. Pred dvema letoma smo spletni strani www.sedej.org dali novo podobo, ki je učinkovita in bogata. Tudi med samim festivalom jo nameravamo redno posodobiti s svežimi podatki.

Star si kot festival. Zaključna misel o tem?

Da, to so Kristusova leta... Prvih 20 let so naši predhodniki postavili trdne temelje našemu festivalu. Mi, ki smo zraven v zadnjih 10 letih, to delo samo še razvijamo in nadgrajujemo. V vseh teh letih smo nekaj le postavili na noge. Mislim, da so take in podobne veselice od Trbiža pa vse do Milj pomembni dogodki za naše krajevne skupnosti in še zlasti za našo mladino. To bi želel, da bi naši ljudje in zastopniki naših organizacij imeli vedno pred očmi.

Danijel Devetak

Na transfuzijskem oddelku so zdravniki vedno pripravljene poslušati krvodajalca, ki bi imel težave z zdravjem ali druge dvome.

Nekaj števil?

Goriška sekcija šteje približno 1.200 članov, od katerih je - po številu ob koncu prejšnjega leta - 1.006 dejavnih krvodajalcev. V letu 2002 so naši krvodajalci darovali kri 1.187-krat, kar pomeni približno 1,2-krat vsak. Številka ni ogromna, čeprav je večja od vsedrjavne. Vemo, da obstajajo tisti, ki darujejo kri enkrat letno - teh je okrog 600 -, so pa tudi tisti, ki darujejo desetkrat letno. Obstajajo tudi objektivni razlogi, zaradi katerih marsikdo ne more darovati krvi pogosteje; v tem primeru bi nam lahko bili v oporo, ko bi skrbeli za propagando našega delovanja. Prepričani smo namreč o tem, da lahko tisti, v katerem tli plamenček, naredi ogromno za širjenje darovanja krvi.

Glavno sporočilo našega združenja je to: želimo čim več vlagati v mlade. Težava, ki se je verjetno premalo zavedamo in bo v prihodnjih letih še bolj občutna, je upadajoč rojstvo. Jaz in ti sva se rodila v obdobju, ko je bilo še veliko rojstev; dovolj je, da greš na občino in boš videl razsežnosti registrov iz let 60-70 ali današnjih. Današnji 18-letniki so se rodili sredi 80. let in začinjajo darovati kri; teh pa je znatno manj, kot je bilo osemnajstletnikov npr. pred 15 leti. S tem problemom se bomo morali še soočiti. Moramo sicer upoštevati, da so današnji mladi na drugačen način samozavestni in zreli. Med njimi je veliko takih, ki imajo veliko sposobnosti in volje do dela.

V maju je bil v Števerjanu dan krvodajalca, ko ste spodbudili Števerjance, naj ustanovijo samostojno sekcijo. Se je kaj premaknilo?

Pred nekaj tedni sem slišal Ivana Vogriča. Od praznika v Števerjanu je minil dober mesec; v tem času ima Ivan veliko dela, problem pa je, ker ostaja v svojih prizadevanjih v glavnem osamljen.

/ stran 10

Danijel Devetak

SKPD F. B. SEDEJ

vabi na

33. FESTIVAL "ŠTEVERJAN 2003"

NARODNO-ZABAVNE GLASBE,

ki bo potekal med Borovci v Števerjanu

♦ v petek, 4. julija, s pričetkom ob 20.30: prvi tekmovalni večer

♦ v soboto, 5. julija, s pričetkom ob 20.30: drugi tekmovalni večer

♦ v nedeljo, 6. julija, s pričetkom ob 17.30: finale.

Pred nagrajevanjem bo nastop slavnostnega ansambla Slapovi

Deloval bo dobro založen kiosk
Brezplačna pokašnja števerjanskih vin

POD POKROVITELJSTVOM ZVEZE SLOVENSKE KATOLIŠKE PROSVETE

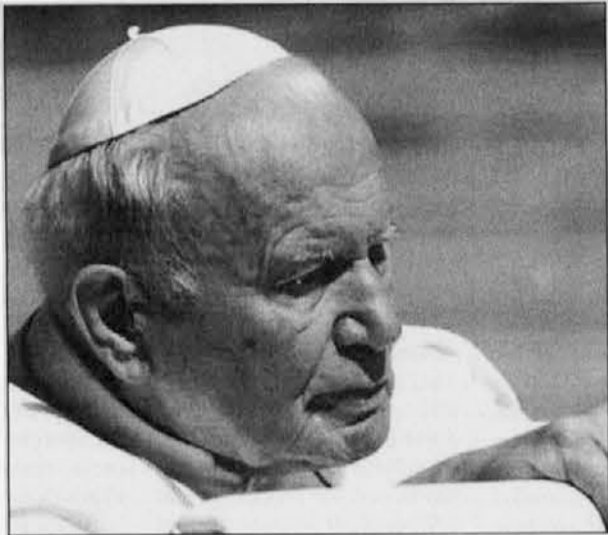

Sklep druge škofovske sinode o Evropi Papež o krščanski kulturi v evropski ustavi

Z mislijo "Evropa, ne pozabi svoje zgodovine, krščanske vrednote so del tvoje prihodnosti" je papež Janez Pavel II. v soboto, 28. junija, v baziliki sv. Petra razglasil in podpisal sklep druge škofovske sinode o Evropi iz jeseni 1999, listino *Ecclesia in Europa*. Dokument posega na trenutno zelo pereč problem institucionalizacije veroizpovedi v novi evropski ustavi.

Problem formalnega priznanja položaja krščanstva in drugih verskih prepričanij je postal aktualen že s samo zamisljajo o evropski ustavi. Sveti sedež se je takoj izrekel za predlog, da se v preambuli nove ustave urednoti krščanska kultura kot temelj moderne združene Evrope. Nova naspotja in nesoglasja so se porodila, ko je postalo jasno, da se konvencija pod vodstvom nekdanjega francoskega predsednika Valéryja Giscarda d'Estainga ne ogreva za tak tip ustavne listine in torej nasprotuje, da bi se v tako pomembnem dokumentu med izhodišči Evrope 21. stoletja omenjalo krščanstvo. Janez Pavel II. je z besedami "Korenine evropske kulture črpajo v Kristusu, prisotnem v svoji Cerkvi, moč in trdnost za prihodnost polno življenjskosti ter modrosti v enotnosti in ljubezni" v sobotnem pozivu želel ponovno opozoriti člane konvencije na stališče Vatikan na in na moralne dolžnosti Evrope do krščanstva. Sveti oče je za izhodiščne postavke svojega sobotnega posega vzel govor, ki ga je pred diplomatami imel 13. januarja in v katerem zatrjuje, da "v odnosih z oblastmi Cerkev ne zahteva povratka v obdobje

konfesionalnih držav." Sveti sedež torej soglaša z laično Evropo, ki pa jo morajo dopolnjevati verska svoboda v

Civitas Dei, ter da se krčevito drži raja znanosti, tehnologije, kibernetike, globalizacije in virtualnega sveta, ki je v zakupu konflikturne Civitas terrena. Da bi se temu izognili se sv. oče pri evropskih institucijah in članicah EU zavzema za tako ureditev, ki bi poleg že omenjene krščanske dediščine posvetila precejšnjo pozornost tudi etičnim in civilnim vrednotam, skupnim čim večjemu številu narodov, nositeljev velike

ga evropskega načrta. Evropska unija naj bi tako dobila nov, ekumenski in politični pomen s propozitivno vlogo pri uveljavljanju človekovih pravic in vrednot miru, pravičnosti, strpnosti in aktivne odgovornosti do revnejših držav. V tem kontekstu je papež podčrtal pomen živnega pričevanja, ki je prvenstvene važnosti za učinkovito udejanjanje prej omenjenih etičnih načel, vodil združene Evrope. Množični navali priseljencev bodo v tem okviru merodajno ogledalo, ki bo v svetovno javnost odsevalo podoba Evrope v vlogi izvajalca nalog za spoštovanje in uveljavljanje človekovih pravic. Pri tem ima po papeževih besedah pomembno besedo seveda tudi Cerkev, ki mora uspešno izvajati evangeljsko vlogo med ljudmi.

Andrej Černic

Širšem okviru različnih skupnosti, organi dialoga in posvetovanja med vladami in verskimi skupnostmi ter spoštovanje juridičnega statusa verskih institucij v posameznih državah. S temi ukrepi bi namreč različne veroizpovedi v Evropi še naprej zagotavljale duhovno razsežnost, ki jo drugi dejavniki le s težavo ponujajo. Papež je glede tega dejal, da Evropa ekonomsko uspešno napreduje in se ozemeljsko širi, čuti pa se "pomanjkanje upanja", ki je Evropejce privedlo do tega, da vso pozornost namenijo samim sebi in gradijo tako družbo s sindromom horizontalizma. Lahko bi torej s prispodobno iz sv. Avguština rekli, da se po mnenju Janeza Pavla II. Evropa vse bolj oddaljuje od duhovnega bogastva, ki ga ljudem ponuja

Nova publikacija Jožka Kraglja

Zbornik o pobojih med vojno in po njej

Gospod Jožko Kragelj je na Primorskem znan ne samo kot duhovnik, ampak tudi kot neutruden delavec v naši skupnosti in živ pričevallec dogodkov iz polpretekle zgodovine. Pred kratkim je v Gorici izšel zbornik *Pobitim v spomin*, ki ga je priznani duhovnik sam uredil in s katerim je hotel obuditi spomin na nekatere primorske rojake - žrtve komunistične revolucije. Gospod Kragelj je sam na svoji koži doživel krutost in nepravilnost totalitarnega povojnega režima v bivši Jugoslaviji. Kot pomilosteni obsojenec na smrt je začutil svoje poslanstvo, da dokumentira krvave dogodke iz državljanske vojne, ki je na slovenskih tleh potekala vzporedno z bojem proti okupatorju in ki je zaradi ideološke zasvojenosti še po vojni povzročila na tisoče mrtvih.

V spremni besedi zborniku, ki je nastala izpod peresa Antona Pusta, bomo občuten prikaz dogajanj v prelomnih letih revolucije.

Posebno je podčrtan totalitarni režim, ki je v dveh različnih preobrazbah, fašističnem in komunističnem, spravil na kolena tiste primorske domoljube, ki so se najprej postavljali po robu Mussolinijevim pristašem, in so kasneje zaradi nestrinjanja z novim komunističnim režimom ponovno postali državni sovražniki. Pust obsoja dejanja komunističnega vodstva, posebej še obveščevalne službe VOS, ki se je kasneje vključila v Ozno, in podčrtal pomembnost tudi dru-

gih, nekomunističnih organizacij, ki so pred vojno in po njej nudila močan odpor okupatorjem: v prvi vrsti je seveda podčrtal antifašistično organizacijo TIGR. V antifašističnem boju so sodelovali tudi duhovniki, ki so svojemu narodu izkazali zvestobo in bili kljub temu pod novo povojno oblastjo odstranjeni. Postali so - tako Pust - dvojni čedermaci. Pust sklone svoje uvodno razmišljanje za zahvalo gospodu Kraglju, ki je kot živa priča iz zgodovinskega spomina izbrskal žalostne zgodbe o dvajsetih primorskih rojakih, žrtvah revolucionarnega nasilja, z besedami: "Kdo je dal človeku pravico, da dvigne ubijalsko roko nad sočloveka? Želja po oblasti, strah pred Resnico? Ali ni v človeku, k zlu naščuvanemu, iskrice sočutja? Tudi krvniku gotovo kdaj zadrhti okrvavljena roka... Primorsko ljudstvo je hvaležno duhovniku Jožku Kraglju, ki raziskuje, zbira in zapisuje tragične dogodke, da ne gredo v pozabo... Bog ga je ohranil kot pričino in pričevalca o hudih časih in trpljenju, ki je doletelo njega in mnoge naše rojake." (AČ)

Trnovski krogi

Založba Družina predstavila novo knjigo

Knjiga *Trnovski krogi* ima čisto posebno zgodbo. Janez Pogačnik, dolgoletni župnik v ljubljanskem Trnovem, si je želel ohraniti tradicijo zapisanja dogodkov v tem delu Ljubljane, ki jo je že l. 1922 začel župnik Ivan Vrhovnik. Ob zaključku prenove trnovske cerkve je želel, da bi knjiga, v kateri bi bili objavljeni tudi ti zapisi, zaokrožila to veliko dejanje. Napovedana je bila že leto dni pred smrtjo Janeza Pogačnika, vendar iz več razlogov ni izšla. Potem ko je 6. februarja gospod Pogačnik umrl, misel na knjigo ni zamrla. Po njegovi zasnovi sta knji-

go uredila Tadeja Krečič Scholten in Gašper Demšar, v uredniškem odboru pa so sodelovali Harald Draušbacher, Janez Gril, Jože Hudeček, Milček Komelj in Viljem Kovač.

Seveda pa je bila s smrtjo Janeza Pogačnika knjiga postavljena v nov kontekst; pater Edvard Kovač je za uvodno del napisal razmišljanje o Janezu Pogačniku in trnovskem krogu, zaključujejo pa jo Pesem Janezu Pogačniku Jožeta Snoja ter pisma in govori s pogreba ter fotografije s pogrebne slovesnosti.

Trnovski krogi so knjiga o obnavljanju in bogatjenju cer-

kve Janeza Krstnika, življenju župljanov in prijateljev župnije v ljubljanskem Trnovem. Knjiga pa je, kot je zapisala Tadeja Krečič Scholten, tudi knjiga poezije in proze, slikarstva, kiparstva in fotografije. V knjigi so zajeti vsi krogi Janeza Pogačnika (Župnijski krog, Duhovniški krog, Zdravniški krog, Silvestrski krog, Moški krog, Krog Finžgarjevega kluba, Panevropski krog, Demosov krog, Krog Nove revije, Krog Finžgarjeve galerije, Krog Roga, Kresni krog). Nekdanji trnovski župnik je bil namreč karizmatična osebnost in je združeval velike kulturne in umetniške energije. Knjiga *Trnovski krogi* so nedvomno poklon njegovemu življenju in delu.

Dušan Rogelj

SVETOPISEMSKA RAZMIŠLJANJA OB BOGOSLUŽNIH BERILIH V LITURGIČNEM LETU B

ŽLAHTEN IZBOR BOŽJE BESEDE,
NEDELJO ZA NEDELJO

VILJEM ŽERJAL

14. NAVADNA NEDELJA

Prerok je človek, ki govori v Božjem imenu. Preroki so bili tako ženske kot moški. Toda Sv. pismo nam je izročilo samo moške preroke in njihove spise, piše pa tudi o delih ženskih prerokinj.

Preroštvo ni golo napovedovanje tega, kar se bo zgodilo, marveč je oznanjevanje Božje besede kot take. Ta beseda je včasih zelo ostra. V prvem današnjem berilu je zelo zahtevna. Duh ukaže namreč Ezekielu, naj gre k nič kaj prijaznim ljudem. Ti so narod upornikov. So trmastega obraza. So predrznega srca (Ezk 2, 2-5). So nevarni.

Prerok mora takim ljudem očitati hudobijo, odpad od Boga zato, da se spreobrnejo.

Ezekielov sodobnik Jeremija je deloval v domovini pred babilonskim opustošenjem in po njem. A tudi on je moral klicati: "nasilje in zatiranje!" (Jer 20, 8). To mu je nakopalo izedno preganjanje in trpljenje.

Preroki bi radi ušli svoji težavni nalogi. Jeremija toži: "Ves dan sem v posmeh, vsi se norčujejo iz mene... Zares, Gospodova beseda mi je ves dan v sramotenje in zasmeh. Če rečem: "Ne bom ga več omenjal ne več govoril v njegovem

imenu", je v mojem srcu kakor goreč ogenj, zaprt v mojih kosteh. Trudim se, da bi ga ugasil, pa ne morem". Toda prav tedaj, ko človek misli, da je pod udarom hudobije in blizu smrti, poseže vmes Bog. Jeremija piše takole: "A Gospod je z menoj kakor strahovit junak" (Jer 20, 7-11).

Jona je tipičen zgled preroka, ki ga poslanstvo popolnoma potre. Zbeži, se skriva. Zaradi tega ga zadene kazen. Pade v človeške roke, ki so hujše od Božjih. Šele v trebuhu ribe, v popolni strašni samoti, kot živ mrlič v grobu, se obrne k Bogu poln zaupanja, da ga bo rešil, on pa bo izpolnil svojo nalogo (Jon 1-4).

Apostoli, posebno sv. Pavel, veliko pretrpijo zaradi Boga. Pavlu se ošabni Atenci posmehujejo, ko jim omeni vstajenje od mrtvih (Apd 17, 32). Norčevali so se iz njega. Hudobni duh bi rad imel še naprej prvo in glavno besedo pri človeku. Znan je primer Skevajevih sinov, ki so zapadli vražarstvu in bili kaznovani, ko je hudobni duh "planil nanje, jih vse obvladal in potolkel, tako da so goli in ranjeni zbežali". "Vse je obšla velika groza in poveljevali so ime Gospoda Jezusa" (Apd 19, 16-17), ki pa se ne znaša nad človekom, kakor to dela hudobni duh.

A Jezus je bil napovedal sovraštvo sveta s temi besedami: "Če vas svet sovraži, vedite, da je mene sovražil pred vami... Kdor sovraži mene, sovraži tudi mojega Očeta... Sovražili so me brez vzroka" (Jn 15, 18, 23, 25).

Verni postanemo pri krstu deležni Kristusove preroške službe. Pri pričevanju za Boga smo deležni tudi trpljenja. Jezus se ni čudil samo v svojem času neveri rojakov, ker se

še danes čudi neveri naših rojakov in vseh, ki živijo brezskrbno, brez Boga. Toda ko v trpljenju ugotovljamo, da otroci ne poslušajo staršev, ki bi jih radi videli verne in zgledne kristjane, se moramo spomniti tolažilnih besed preroka Ezekielja: "Naj poslušajo ali ne..., vendar naj spoznajo, da je bil prerok med njimi" (Ezk 2, 5).

To pomeni, da Bog ni obupal nad njimi. Tudi mi ne smemo obupati: Četudi ne pomaga nobena človeška, še tako ljubezniva beseda, ker Sveti Duh prosi tudi za nas vse z "neizrekljivimi vzdihji" (Rim 8, 26). On je tisti, ki veje, koder hoče, kakor veter (Jn 3, 8).

V drugem današnjem berilu Pavel piše s trpljenjem v mesu, ko ni zmozel nič drugega več kakor trpljenje s Križanim. Tepel ga je 'satanov poslanec'. Gospod pa mu je tedaj govoril: "Dovolj ti je moja milost. Moč se krepki v slabotnosti" (2 Kor 12, 7-10).

To moč imamo pri roki tudi danes, t.j. molitev, je miloščina, je pokora. To troje dela čudeže. Je vera, ki prestavlja gore (Mt 17, 20). Je moč preroštva vsakega kristjana.

V človekovem srcu deluje samo Bog. Čprav vpliva nanj tudi hudobni duh. A ko se zdi, da je vse izgubljeno, lahko z vzdihom k Svetemu Duhu spoznamo, da smo v njegovi ljubezni.

Na današnjo, izseljensko nedeljo, priporočimo vse rojake po svetu in njihove duhovnike in druge delavce v Božjem vinogradu mogočni priprošnji slovanskih blagovestnikov-prerokov, sv. Cirilu in Metodu.

Saj tudi njihovo trpljenje še rojeva ljubezen do Boga in do človeka.

Obljuba večne zvestobe Bogu

Letošnja novomašniška posvečenja so bila prejšnji konec tedna, natančneje v nedeljo, 29. junija, na praznik apostolov Petra in Pavla. Slovesni obredi so se skoraj sočasno odvijali v vseh treh škofijah. Najprej sta ob 10. uri večno zvestobo Bogu obljubila novomašnika koprške škofije, ob 15. uri je bilo na vrsti sedem mariborskih novomašnikov, le uro kasneje pa je bil slavnostni obred tudi v ljubljanski stolnici. Mašniško posvečenje je v slovenski prestolnici prejelo 11 novomašnikov. Slovenska cerkev se torej letos lahko ponaša s štirindvajsetimi novimi duhovniki, ki bodo peli novo mašo v prvih tednih julija. Med njimi sta tudi dva, ki pripadata neslovenskima škofijama Beograd in Cleveland ter kar dva Madžara (iz Budimpešte in iz Mužlje v Vojvodini). Povprečna starost novomašnikov je 29,5 let; starostni razpon gre od petindvajsetih let starosti šestih najmlajših novomašnikov do dvainštiridesetih let starosti dveh najstarejših. Pred vstopom na bogoslovje so nekateri že študirali na drugih visokih solah in fakultetah. Tudi v tem primeru je razpon precejšnji: od ekonomije do kemije, od športa do glasbe.

Sv. Rešnje telo v Doberdolu

V župniji sv. Martina v Doberdolu je bilo v nedeljo, 22. junija, slovesno obhajanje praznika Sv. Rešnjega telesa.

Posebno svečan mašni obred, ki ga je vodil doberdolski župnik g. Ambrož Kodelja, se je začel s sv. mašo v farni cerkvi sv. Martina. Kljub hudi vročini se je v doberdolskem svetem hramu zbralo precejšnje število ljudi. Za glasbeno podlago je poskrbel cerkveni pevski zbor pod vodstvom dirigenta Daria Bertinazzija. Pevci so ob tej priložnosti izvedli poseben program. Tradicionalni maši je sledila procesija po doberdolskih ulicah: verniki so se ustavili pri dveh oltarjih, ob katerih so se zbrali v skupni molitvi. Procesijo je s pesmijo spremljal cerkveni pevski zbor. Z nekaj nabožnimi motivi je verski obred popestrila tudi doberdolska godba na pihala Kras pod vodstvom Igorja Perica. K posebnemu vzdušju procesije sta prispevala tudi pritrkovalca, ki sta na zvoniku umetniško ustvarjala prijetno pritrkovanje, ki se je razlegalo po celotni vasi.

Rušenje sporne mošeje v Nazaretu

V Nazaretu v Sveti deželi so po poročanju STA v torek, 1. t.m., začeli podirati sporno mošejo. Izraelske oblasti so na podlagi odloka sodišča začele uničevati temelje sporne mošeje v bližini bazilike oznanjenja v Nazaretu. Sodišče v Nazaretu je rušenje sporne mošeje odredilo, potem ko je pred dvema tednoma zavrnilo zahtevo organa vakf, pristojnega za vprašanja muslimanov, da rušenja ne bi opravili. Mošeja je zgrajena nezakonito in ne na svetem kraju muslimanov.

Zlatomašnik msgr. Marij Gerdol

“Od Boga poslan”

“Zlatomašnik bod' pozdravljen! Od Boga si nam poslan!” tako je zadonelo v tržaški cerkvi Novega sv. Antona v pozdrav letošnjemu slavljencu, zlatomašniku msgr. Mariju Gerdolu. Njegovi slovesni zlati maši je v nedeljo popoldne prisostvovalo res ogromno število ljudi, kar nam dokazuje, da se je g. Gerdol na svoji 50-letni duhovniški poti srečal z velikim številom vernikov.

Ti so s svojo prisotnostjo in molitvijo izrazili svojo navezanost na človeka, ki se je odločil slediti Gospodovemu klicu na dan, ko Cerkev praznuje sv. Petra in Pavla, na dan, ko je Gospod postavil temelje Cerkve na skalo in dal ključ v roke sv. Petru temu naročil, da “karkoli bo zavezal na zemlji, bo zavezano v nebesih; in karkoli bo razvezal na zemlji, bo razvezano v nebesih.”

V svojem začetnem pozdravu je g. Milan Nemas takoj označil glavne lastnosti zlatomašnikovega dela: “reden, urejen, natančen”; podobne oznake so se ponavljale tudi v začetnih pozdravih nekaterih skupnosti, v katerih je gospod Gerdol deloval: v

imenu župnijske skupnosti pri Novem sv. Antonu je jublanta pozdravil Tomaž Simčič, v imenu Zveze cerkvenih pevskih zborov Marija Ščuka Kerže, v imenu zakonske skup-

FOTO KROMA

ne pa Majda Cibic Cergol. Vsi pozdravni nagovori so označili g. Gerdola kot pomembno oporno osebnost, na katero se lahko vsakdo vedno obrača.

Pridiga je bila zaupana p. Maksu Klanjšku, gvardijanu na Ptujski Gori, ki je med drugim vodil tudi tridnevno pripravo na ta slovesni trenutek. Pater se je najprej spomnil dneva, 28. junija 1953, ko je škof položil svojo roko na g. Gerdola rekoč: “Tu es sacerdos in aeternum secundum ordinem Melchisedechi”. Nadalje je poudaril še pomembnost duhovniškega posvečenja, saj le-ta “priča o resničnosti Kristusovega vstajenja, kot je Jezus naročil svojim apostolom”, saj se vsak dan pri mašnem obredu ponavlja-

jo besede: “Tvoje smrt oznanjamo, Gospod, in tvoje vstajenje slavimo, dokler ne prideš v slavi.” In Gospodovo besedo je msgr. Gerdol oznanjal v tržaškem okolju, ki mu je bilo dodeljeno, v mestu, ki postaja vse bolj “svetovni Babylon”, kot ga je označil p. Klanjšek. Velika zasluga g. Gerdola pa je predvsem v tem, da je oznanjeval evangelij “v materinščini z besedo in zgledom”. Sledeč Jezusovim besedam “To delajte v moj spomin” je mimo g. Ger-

dola šlo nešteto majhnih glav, ki jih je krstil, nešteto tolažilnih besed svojim vernikom, nešteto spovedovanj in spodbujajočih besed. V svojem zahvalnem pismu je g. Gerdol poudaril, da če bi mu bila dana možnost ponovne odločitve, bi se še enkrat odločil za ta poklic. Iz te misli je nato p. Klanjšek prešel še na vodilne misli tridnevne: “Žetev je velika, delavcev pa malo. Prosite torej Gospoda žetve, naj pošlje delavcev na svojo žetev” in se tako s temi besedami obrnil na tržaške vernike s prošnjo, naj tudi sami sodelujejo pri Gospodovi žetvi in naj zaupajo v božjo Previdnost. Ob koncu svoje pridige je p. Klanjšek prebral še telegram generalnega taj-

nika sv. očeta kardinala Angela Sodane ter pismo koprškega škofa msgr. Metoda Piriha.

Sv. maša se je nato nadaljevala v slovesnem vzdušju, številni verniki so slavljencu ob darovanju prinesli darove, medtem ko je zbor Zveze cerkvenih pevskih zborov pod vodstvom Edija Raceta in ob orgelski spremljavi Tomaža Simčiča bogatil celotno bogoslužje.

Ob koncu sv. maše se je jubilat, ves ganjen, a posebno srečen, najprej zahvalil Gospodu Bogu za neizmerne darove, svoji krstni zavetnici materi Mariji, svojim staršem in domačim ter vsem, ki so mu stali ob strani in s katerimi se je srečal na svoji duhovniški poti. Poudaril je, kako pomembno je, da verniki spremljajo duhovnika, da skupaj sodelujejo pri rasti in širjenju božje besede. Slavljenc si je zaželel, da bi “res vsi postali eno”, saj je Kristus “tako včeraj kot danes in jutri božji Odrašenik. Posebna zahvala je šla seveda tudi soratom duhovnikom, ki so prav tako v lepem številu sodelovali z g. Gerdolom. V cerkvi je nato mogočno zadonela pesem *Hvala večnemu Bogu*, ki je prišla iz srca duhovnikov, vseh prisotnih vernikov, posebno pa iz srca g. Gerdola, ki je s to pesmijo zaključil svojo daritev Bogu, sledeč vsticam iz Psalma *Kaj naj vrnem Gospodu / za vse njegove dobrote nad mano? / Čašo odrešenja bom vzdignil / in klical bom ime Gospodovo.*

Jadranka Cergol

Duhovniki nudijo pomoč vsem. Pomagaj vsem duhovnikom.

38.000 škofijskih duhovnikov vsak dan oznanja evangelij v župnijah med ljudmi in nudi vsem ljubezen, tolažbo in upanje.

Da bi lahko nadaljevali svoje poslanstvo, potrebujejo tudi tvojo konkretno pomoč: prispevek za vzdrževanje duhovnikov.

Te darove zbira Osrednji inštitut za vzdrževanje duhovnikov (Istituto Centrale Sostentamento Clero), ki jih razdeli med vse duhovnike, zlasti med tiste, ki delujejo v najbolj potrebnih skupnostih in bodo tako lahko računali tudi na velikodušnost vseh.

Če želiš vedeti, kako lahko prispevaš svoj dar, kliči brezplačno številko **800.01.01.01**

Darovi za vzdrževanje duhovnikov. Podpora številnim za dobro vseh.

CHIESA CATTOLICA - CEI Conferenza Episcopale Italiana

Svoj prispevek lahko nudiš na štiri načine:

- poštni tekoči račun št. 57803009
- kreditne kartice: s kartico CartaSi in s klicem na brezplačno telefonsko številko 800.82.50.00 ali prek interneta na naslovu www.sovvenire.it
- bančno nakazilo na glavnih italijanskih bankah
- neposredno na Inštitutu za vzdrževanje duhovnikov (Istituto Sostentamento Clero) v svoji škofiji.

Kdor želi, lahko svoje prispevke Osrednjemu inštitutu za vzdrževanje duhovnikov (Istituto Centrale Sostentamento Clero) v znesku do največ 1032,91 evrov letno odbije od celote svojih prihodkov za izračun davčne prijave Irpef ter povezanih deželnega in občinskega dodatka.

Za dodatna pojasnila glede omenjenih načinov kliči brezplačno informativno številko 800.01.01.01. Izberi način, ki ti najbolj ustreza. Zahvaljujemo se ti za prispevek.

Predstavitve nove publikacije v Gorici

Portreti naših likovnikov

Publikacija *Portreti*, ki je pravkar izšla, je imenitno in razkošno delo, ki jo je založila Mohorjeva družba v Celovcu, kot sozaložnica pa je projekt podprla Goriška Mohorjeva družba. Gre za zajeto knjigo s trojezično predstavitvijo slovenskih likovnikov v Avstriji in Italiji, katere izid so podprli Ministrstvo za kulturo Republike Slovenije, Urad zveznega kanclerja in Zvezno ministrstvo za vzgojo, znanost in kulturo na Dunaju. Zelo smotno in elegantno jo je oblikovala in opremila Silva Sever, tiskana pa je bila v Kranju.

Kot piše umetnostni zgodovinar in likovni kritik dr. Cene Avguštin v uvodni besedi, v kateri podaja kratak oris slovenske likovne ustvarjalnosti v novejši dobi na Koroškem, Goriškem, Tržaškem in v Beneški Sloveniji, je knjiga "prvi poskus predstavitve slovenskih likovnih umetnikov v Avstriji in Italiji... Knjiga govori o njihovem delu, o njihovih uspehih, načrtih in potrebah. Prispevala naj bi tudi k njihovi večji medsebojni povezanosti, k tesnejšemu stiku z matično domovino in prav tako k tvornemu sodelovanju s sosednjima narodoma, s katerima smo Slovenci stoletja dolgo, ne samo življenjsko, temveč ustvarjalno povezani."

Goriško predstavitev v petek, 27. junija, na lepem vrtu Katoliške knjigarne na Travniku je po pozdravlj Marka Tavčarja v imenu gostitelja GMD uvedel inž. Franc Kattinig, vodja Mohorjeve založbe. Pohvalil je

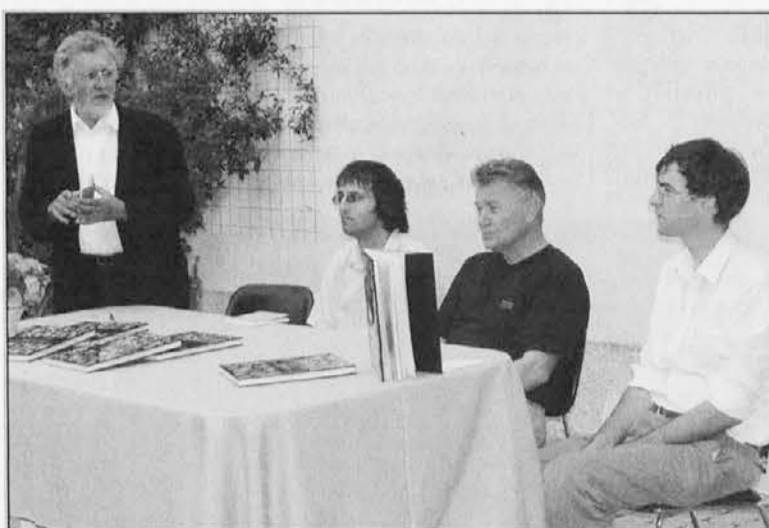

FOTO DPD

sodelovanje treh Mohorjevih hiš in še zlasti njihove sadove, "ki se ne ozirajo na politične meje"; omenil je, da pripravlja njegova založba tudi zbornik o naših zdopskih ustvarjalcih, v katerega naj bi morda vključili kakšnega likovnika, ki ga v *Portretih* ni. Nato sta o knjigi spregovorila avtorja mag. Damir Globočnik in dr. Tihomir Pinter. Prvi avtor besedil, muzejski svetovalec za umetnostno zgodovino in vodja galerijske dejavnosti Gorenjskega muzeja v Kranju - je povedal, da je knjiga, ki šteje 230 strani, nastajala tri leta. Pri izboru 49 slovenskih likovnih ustvarjalcev (18 iz Avstrije, 31 iz Italije) so pomagali Rudi Benetik, Franc Kattinig, Jasna Merku', Lucija Tružnjak, Franko Vecchiet in Joško

Vetrik. Globočnik je nekaj povedal o svojem delu in težavah pri zbiranju gradiva. "Žal niso vsi noter, in to tudi zato, ker nas kritiki niso opozorili na njihov pomen." Premalo se poznamo, je še povedal avtor besedil; boljše medsebojno spoznavanje je zato eden glavnih ciljev publikacije. Pinter - mojster fotografije, ki gleda na svet skozi objektiv skoraj petdeset let, avtor odličnih umetniških posnetkov, brez katerih bi publikacija ne imela moči in teže, ki jo ima -, je prisotnim razkril svojo ljubezen do fotografiranja ateljejev in umetnikov v njih, še zlasti v trenutkih, ko ustvarjajo.

Skratka, to je knjiga, ki bo gotovo pustila sled.

Danijel Devetak

6

ČETRTEK,
3. JULIJA
2003

S T. STRANI

Raznolikost...

Poleg spominske plakete, ki jo je zanj izklesal domači umetnik Andrej Mervic in katero jim po odrski preizkušnji izročila Daria Gherlani, napovedovalka in tajnica društva, organizatorja festivala ŠKD Cerovlje-Mavhinje, se namreč vsaka poteguje za eno izmed dvajsetih nagrad, predvidenih v pravilniku festivala za posamezno kategorijo. Sicer najlepše izmed vseh priznanj je gotovo iskren in hvaležen aplavz publike, ki ji festival ni samo gledališki užitek, ampak tudi prijetna prilagodnost za prijateljski stisk roke in iskreno kramljanje v večernem hladu ob dobrem prigrizku in pijači, za kar vsak dan skrbijo neutrudni člani mavhinskega društva, ki bi si za svoje kiklopsko delo zaslužili najvišjo nagrado. Tudi otroci radi uporabljajo mavhinski trg kot družabno središče, saj se vsak dan razigrano zbirajo na njem in kritično spremljajo otroške predstave, pa tudi tiste za odrasle, ki segajo pozno v noč. Lepo je gledati malčke, kako sedijo pred odroma in včasih tudi kaj glasno pokomentirajo in tako že začenjajo razvijati svoj gleda-

izvirnega besedila *Pismo iz Merike* režiserja Milivoja Mikija Roša. Sobotni večer je sklenila Dramska skupina SKD Igo Gruden in ŠKD Cerovlje-Mavhinje v režiji Maje Lapornik z izvirnim tekstom *Retro-miro*, nekakšnim izrezom iz družbenopolitičnega dogajanja iz preteklih in sedanje zamejske stvarnosti. Ker je Mala tržaška kabaretna banda morala zaradi študijskih in delovnih obveznosti odpovedati svoj nastop, sta sobotni večer zapolnili otroški predstavi. Tečajniki Poletnega gledališkega tečaja za najmlajše (Radijski oder in Slovenska prosveta) so v režiji Lučke Sušič in Emila Aberška prikazali igrice Jane Kolarič *Salon Ekspan*, Dramska skupina PD Slovenec Boršt Zabržec pa je zelo živahno odigrala duhovito igro Leopolda Suhodolčana *Anton Pomperdon in vsi Pomperdoni* v režiji Bože Hrvatit. V ponedeljek, 30. junija, so na odrske deske stopili člani skupine Muce Pace-VZS Mitja Čuk z *Muco Copatarico* Ele Peroci v režiji Tine Sossi. Isti dan sta podali Dramska skupina SDD Jaka Štoka Prosek-Kontovel Jesihovo inačico *Cesarjevih novih oblačil* (po Andersenu) v priredbi in režiji Suzi

Ob peti obletnici smrti

Skladatelju Marijanu Gabrijelčiču odkrili spominsko ploščo

Krajani Gornjega Polja nad Anhovim so svojemu rojaku skladatelju Marijanu Gabrijelčiču ob peti obletnici smrti postavili spominsko ploščo na rojstni hiši na Gornjem Polju.

Slovesnost odkritja spominskega obeležja skladatelju se je pričela z uvodnimi zvoki pihalnega orkestra Anhovo in s pozdravnim nagovorom predsednice organizacijskega odbora Lidije Rahotina. Osrednji dogodek svečanosti je bil slavnostni govor skladateljevega sošolca z učiteljico Klavdija Koloinija.

V kulturnem programu svečanosti so sodelovali pihalni orkester iz Anhovega pod vodstvom Radovana Kokošarja, moški pevski zbor sestavljen za to priložnost iz vrst vaških pevcev pod vodstvom dr. Renata Pušnarja, sodelovali so še flavtistka Darja Kodolja in recitatorka, osmošolka Tina. Slavnostni govornik Klavdij Koloini je v svojem čustvenem navdahnjenem govoru prikazal skladateljevo življenjsko pot na vseh področjih delovanja od osnovnošolskega učitelja do dekanovanja na akademiji za glasbo v Ljubljani, umetniškega vodenja slovenske filharmonije in organizatorja raznih glasbenih festivalov.

Omenil je tudi uspešno pedagoško delovanje skladatelja kot profesorja na AG, s posegom v kompozicijsko tvornost skladatelja je govornik razkrival predvsem skladateljev čustveni svet v zborovski glasbi.

Morda je prav, da ob tej priložnosti nekoliko osvetlim skladateljevo kompozicijsko ustvarjanje. Osrednje Gabrijelčičeve kompozicije so nedvomno zborovske skladbe: *Vetri v polju*, *V somrak zvonit*, *Vse je tiho* in druge, omenim naj še priredbo ljudske *Marija je rožice brala*. Pomemben je tudi opus Gabrijelčičevih instrumentalnih skladb, predvsem komornih.

V oblikovanem in izraznem pogledu so skladateljeve kompozicije samostojne. V uglasbitvi čutnih občutij kaže odkrivati ustvarjalčev credo kot tradicije v oblikovni elementarnosti glasbenega stavka. Emocionalnost v Gabrijelčičevih kompozicijah ločuje ustvarjalce mlajše generacije, ki čutnost v glasbi zavračajo - do kdaj?

Stefan Mauri

Furlani na obisku Ob izidu pesmarice furlanskih pesmi

Grad Kromberk bo v petek, 4. julija, prizorišče srečanja v znamenju spoznavanja furlanskega jezika, kulture in pesmi. Na povabilo Društva Zapisi bo namreč prišla na obisk delegacija Furlanskega filološkega društva, ki jo bo vodil predsednik dr. Lorenzo Pelizzo. Priložnost za ta večer je izid pesmarice *Pesmi naših sosedov*, ki jo je izdala Zveza cerkvenih pevskih zborov iz Trsta ob podpori Mestne občine Nova Gorica, v njej so objavili štirinajst furlanskih pesmi za mešani, moški in ženski zbor. Uvodnim besedam izdajateljice in predsednika društva Zapisi sledi spremna beseda o odnosih med Furlani in Slovenci skozi čas, ki jo je prispeval znani poznavalec furlanske kulture Marijan Breclj, ki je tudi prevedel vsa besedila izbranih pesmi (razen enega) v slovensčino. Na večeru bo goste iz Furlanije in Trsta pozdravil novogoriški župan Brulc, sledila bo predstavitev delovanja Furlanskega filološkega društva in kulturnih ustanov v mestni občini Nova Gorica ter strnjene stanja slovenske narodne skupnosti v Italiji. Nato bosta predstavitev pesmarice *Pesmi naših sosedov* in krajši koncert, ki ga bodo oblikovali Vokalna skupina Vinika iz Brd, ki ga vodi Franka Žgavec, vokalna skupina Dobrnberški fantje pod vodstvom Janka Hareja in Mešani pevski zbor Castions delle Mura, ki ga vodi Giovanna Bortolussi. Postavlja se torej nov kamenček v mozaik sosedskih odnosov med Furlani in Slovenci.

FOTO KROMA

liški okus in kritični pristop do odrske umetnosti.

Približno pol festivalskih predstav je že za nami; nekatere smo že omenili v prejšnji številki našega tednika. Naj bežno spregovorimo še o tistih, ki so se zvrstile prejšnji konec tedna, in o tistih, ki se bodo pojavile do konca festivala, v nedeljo, 6. julija, ob slovesni razglasitvi letošnjih nagrajencev.

V četrtek, 26. junija, je Gledališka skupina Metronom (Gledališka delavnica ZSKD) predstavila nekakšen surrealistični sanjski splet *Zadnja voznja* francoskega avtorja Raymonda Queneaua pod mentorstvom Nerine Švab. V petek, 27. junija, je enajst članov Mladinske skupine SDD Jaka Štoka Prosek-Kontovel prikazalo zapleteno delo Jaena Tardieua *Zaljubljenca v podzemeljski železnici* in pod varnim režijskim vodstvom igralca SSG Gregorja Geča izoblikovalo 32 različnih odrskih likov. Za njimi pa je na novo ustanovljena Dramska skupina KD Sovodnje ob Soči izvedla duhovito besedilo Žarka Petena *Obtoženi volk* v režiji Vesne Tomsič. V soboto, 28. junija, je Otroška skupina SDD Jaka Štoka Prosek-Kontovel razgibano podala igro *Razbojniki iz Kardemomme* Thorbjorna Egnerja v režiji Zinajde Kodrič. Za njimi je prvič v zamejstvu gostovala Gledališka družina Nindrik-Indrik iz Slovenskega Porabja na Madžarskem z uigrano izvedbo

Bandi, Dramska skupina PD Slovenec-Boršt Zabržec pa Nadje Švare *Pokvarjeno dvigalo* v režiji Aleksandra Corbatta in Bože Hrvatit. V torek, 1. julija, sta nastopila Dramska skupina SKD Slavec z narečno komedijo v režiji Ingrid *Werk K'ku u par urh se ti lhko ubrne svjt* in Dramski odsek PD Štandrež z zabavno Fojevo burko *Tat...a koristen!* v režiji Emila Aberška. V sredo, 2. julija, je Mladinska dramska skupina ŠKD Cerovlje-Mavhinje ponudila izvirno besedilo Maje Lapornik *Boste že videli!* v avtoričini režiji. V petek, 4. julija, bo oder v sladkost ovil Gledališki Ciciklub KD Sovodnje ob Soči z izvedbo pravljčice igre Marthe Swintz *Kraljevi smetano-vi kolački* v režiji Vesne Tomsič. Dramski odsek KD F. Prešeren-Boljunec pa bo nastopil s Fojevim delom *Markolja* v režiji Sergeja Verca. Petkov večer se bo izpel z Molierovo trpkno komedijo *Zdreu Bunik* v priredbi Marine Cernetig in režiji Marjana Bevka. Tekmovalni del festivala bodo v soboto, 5. julija, zaključili Gledališki Ciciklub KD Sovodnje ob Soči z igrico *Salon Ekspan* v priredbi in režiji Vesne Tomsič, Dramska skupina KD Kraški dom-Repentabor s priredbo dela Josipa Tavčarja *Pekel je vendar pekeli* v režiji Stane Milič in Dramska skupina SKD Igo Gruden in ŠKD Cerovlje-Mavhinje z *Večerjo Bedakov*, ki jo je po motivu Francisa Webra priredila in z režirala Maja Lapornik.

NAPOVEDNIK

RADIO SPAZIO 103,
SLOVENSKE ODDAJE
(OD 4.7. DO 10.7.2003)

Radijska postaja iz Vidma oddaja na ultrakratkem valu s frekvenca za Goriško 97,5, 91,9, 90,9 Mhz; za Furlanijo 103,7, 103,9 Mhz; za Kanalsko dolino 95,7 Mhz; za spodnjo dolino Bele 98,2 Mhz; za Karnijo 97,4, 91, 103,6 Mhz). Slovenske oddaje so na sporedu vsak dan, razen ob nedeljah, od 20. do 21. ure. Spored:

- Petek, 4. julija (v studiu Danilo Čotar): Svetnik tedna - Zborovska glasba - Lahka in narodno-zabavna glasba.

- Sobota, 5. julija (v studiu Andrej Baucon): Domače in tuje popevke. - Obvestila.

- Ponedeljek, 7. julija (v studiu Andrej Baucon): Glasbeni lističi z Andrejem: zanimivosti in informacije.

- Torek, 8. julija (v studiu Matjaž Pintar): - Ali veste, da ... glasbena oddaja z Matjažem.

- Sreda, 9. julija: (v studiu Danilo Čotar) - Pogled v dušo in svet: Šmarnica in pogorelek. - Izbor melodij.

- Četrtek, 10. julija: (v studiu Niki Klanjšček).... - Zvočni zapis. - Glasba iz studia 2.

Gornjih napovedi za Radio Glas nam tokrat ni poslala Anka Černic, ki je odšla minulo soboto v Večnost. Čeprav smo spominski članek njej v spomin zapisali na drugi strani, je prav, da se ji na tem mestu zahvalimo za tiho, redno, skrbno in nikdar podpisano delo, ki ga je tedne, mesece in leta opravljala na Radiu Glas in nato na Radio Spazio 103 tudi takrat, ko je pisala napovedi za naš tednik.

Naši bralci in seveda poslušalci Radia Spazia 103, kot tudi člani našega uredništva jo bomo ohranili v toplem spominu, kajti prav tako tiho in neopazno delo, za katerega nikdar ni ne pravega plačila in ne prave zahvale, je za naš tednik izjemnega pomena.

Goriški muzej / Grad Kromberk

Počastitev Marijana Breclja

Kakor je naš list na kratko že poročal, je bilo v ponedeljek, 23. t.m., v Goriškem muzeju v Kromberku pomembno srečanje z Marijanom Brecljem ob izidu zbornika, posvečenega njegovemu življenjskemu jubileju leta 2001. Slavnostna dvorana na kromberškem gradu je bila prepolna. Sorodniki, prijatelji in sodelavci so prišli od blizu in daleč, da skupaj počastijo znanega bibliografa, pesnika, prevajalca in urednika. Vzdušje je bilo slovesno, kakor za velike priložnosti, a obenem domače in toplo.

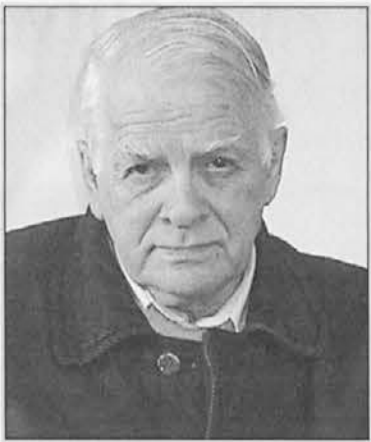

FOTO JKP

Večer je potekal na dveh ravneh: dr. Branko Marušič je podal lik slavljence, mag. Slavica Plahuta pa je predstavila njemu posvečeni zbornik. V imenu Goriškega muzeja je na začetku spregovoril njegov direktor Andrej Malnič.

Bralcem želimo posredovati nekaj prodornih misli iz Marušičevega govora. Začel je z ugotovitvijo, da sta življenjski način in slog Marijana Breclja posvečevanje. "Posvečevanje delu, delu za vsakdanji kruh in številnim ter različnim ustvarjalnim ljubeznim, ki jih nosi v sebi, posvečevanje družini, prijateljem in znanjem, posvečevanje vsemu lepemu in dobremu." V zvezi z zbornikom se Marušič vprašuje: "Kaj bi mu drugega lahko namenili prijatelji, sodelavci, znanci in poznavalci kot le knjigo - in Marijan Breclj je že pred davnim časom izpovedal, da je knjiga kri njegove krvi - knjiga torej, s katero ga v obliki strokovnih prispevkov pa tudi s spominskimi zapisi na svoj način nagrade za opravljeno in mu obenem ponovno zažele še veliko ustvarjalnih let in moči".

Marijan Breclj sodi v tisto generacijo primorskih kulturnikov, "ki je zaznamovala drugo polovico 20. stoletja, saj začena svoja srečevanja z javnostjo na prelomu štiridesetih in petdesetih let, potem ko je svojo mladost preizkusila v vojnih letih, pa tudi v miru, ki je bil takrat

pogostokrat bolj podoben vojni. Zgodovinski prelom na Primorskem sredi 20. stoletja je bil poln nemira, najbolj ga je zaznamovala nova državna meja, ki je slovenska zgodovinska ozemlja ob morju in ob Soči razdvojila ter Trst in Gorico odrezala od njunega zaledja. Velik del Primorcev pa se je pred več kot pol stoletja vendar priključil matičnemu narodu. /.../ Marijan Breclj je pripadal generaciji, ki je veliko tega okusila in doživela, pripada generaciji, ki je od začetka petdesetih let gradila svoje lastno in novo na Primorskem, v slovenski republiki in jugoslovanski državi, predvsem na področju knjige, knjižničarstva, založništva in publicistike." Za Breclja, ki "po pravici velja za utemeljitelja strokovnega knjižničarskega delovanja v takratnem Goriškem okraju" - svojo službeno pot je začel v Novi Gorici -, je značilno "nenehno vzorovanje v preteklost, skrb za ohranjanje njenih sledi, iskanje malopoznanega ali nepoznanega v njej, obenem pa spremljanje dogodkov in odkritij novih dni predvsem v književnosti, založništvu in v upodabljanju umetnosti". V novi stvarnosti je Breclj živel ustvarjalno, vsestransko in močno angažirano. Pogosto se je srečeval z ovirami, plačeval tudi davek za svoje nazorske

opredelitve, toda okolje in čas, v katerem je živel in še živi, ga je vendar spoštovalo, cenilo in nagradilo, kakor ga je cenil in ga še cenijo tudi preostali slovenski prostor, ugotavlja dr. Marušič.

V zamejstvu smo Marijanu Breclju še posebej hvaležni za njegovo publicistično, organizatorsko in raziskovalno delo med našo skupnostjo, tudi med beneškimi Slovenci in Rezijani. Pomembna so njegova kulturna srečanja s sosednjim romanskim svetom. Govornik na Brecljevem slavlju je tudi dejal, da bo najavljeni furlansko-slovenski slovar krona Brecljevih jezikoslovnih zanimanj zadnjih let. Vse to dobiva "v našem času zaradi splošnih razmer, posebej evropskega združevanja, novo podoba in namen".

Dr. Marušič je Brecljevo delo strnil v dejavnosti, kot so knjižničarstvo in urednikovanje, sestava bibliografij, raziskovanje, objave razprav in člankov, prevajanje, lektoriranje in korigiranje, njega samega pa je označil kot samotnega jezdeca in črednika, pedantnega raziskovalca in pesnika, Slovenca in svetovljana, pobudnika mnogih skromnosti, a tudi neizmernega, zlasti v iskanju

idealnih oblik sožitja in sodelovanja v človeški družbi.

O Brecljevem zborniku je govorila mag. Slavica Plahuta. Omenila je vseh 36 avtorjev in nakazala tematiko njihovih prispevkov, ki se opirajo na primorski svet. Dva sta objavljena v italijanščini, po eden v furlanščini in španščini. Na prvem mestu sta Brecljev življenjepis s fotografijami in njegova 76 strani obsegajoča bibliografija. Sledijo zapisi, ki podrobneje prikazujejo Brecljeve dejavnosti: knjižničarstvo, delo za Primorski slovenski biografski leksikon, stike s furlanskim svetom, prevajalsko delo itn.

Na 480 straneh avtorji iz Slovenije, Gorice, Furlanije, Veneta in Teksa obravnavajo filološka, literarna in kulturnozgodovinska vprašanja ali poročajo o svojih izsledkih na teh področjih. Nekaj prispevkov se nanaša na umetnostno zgodovino. Publikacija je izšla kot Goriški letnik - Zbornik goriškega muzeja 28/2001 - s podnaslovom Brecljev zbornik (Nova Gorica 2003).

Kakor kromberško slavje, tako je tudi zbornik po obsegu in vsebinski vrednosti primerna počastitev našega jubilaranta in zvestega prijatelja naše skupnosti.

Lojzka Bratuž

Nepoznani Pilon v galeriji Spazzapan v Gradišču

V galeriji sodobne umetnosti Spazzapan v Gradišču so minulo soboto, 28. junija, odprli razstavo z naslovom Veno Pilon - Državljan Evrope. Na razstavi, ki bo na ogled do konca meseca septembra, so razstavljeni doslej še nepoznana dela enega največjih slovenskih likovnih umetnikov minulega stoletja. O razstavi, o kateri bomo več pisali prihodnjič, so na odprtju spregovorili: dr. Irene Mislej, dr. Franca Marri in prof. Enrico Crispolti. Razstava je sad sodelovanja galerije Spazzapan, galerije Pilon, Narodne galerije in zasebnih zbiralcev Pilonovih stvaritev.

Predstavitev nove abonmajске sezone 2003/2004

SSG je še živo, deluje in načrtuje

Slovensko stalno gledališče iz Trsta ponuja v novi sezoni 2003/2004 tri abonmaje - za odrasle, mladino in najmlajše - s skupno dvanajstimi predstavami

Slovensko stalno gledališče je živo, deluje, načrtuje ter ga zaznamujeta profesionalnost in energijska živost. To je med drugim poudaril v.d. umetniškega vodje SSG Vladimir Jurc na predstavitvi nove abonmajске sezone 2003/2004 tržaškega slovenskega gledališča prejšnji torek, 24. junija, v Kulturnem domu v Trstu. Novo sezono bodo oblikovali trije abonmaji s skupno dvanajstimi predstavami: v okviru odraslega abonmaja bo šest predstav (med katerimi velja omeniti gledališko postavitev filmske uspešnice Danisa Tanovića Nikogaršnja zemlja in noviteta, delo Marija Čuka Razpoka v krogu), v okviru mladinskega abonmaja Morski pes in abonmaja za najmlajše Zlata ribica pa po tri predstave za vsak sklop. Poleg tega pa bo še vrsta ponovitev predstav iz prejšnjih sezon. Kaže tudi, da je naše gledališče na tem, da bolj sproščeno zadira, tudi kar se tiče ekonomskega stanja. Vsaj

tako kaže na podlagi tekočih stikov za sanacijo položaja. Vsekakor bodo o tej temi upravitelji podrobneje spregovorili na tiskovni konferenci, ki bo v septembru. Vendar je že na torkovi predstavitvi predsednik upravnega sveta Filibert Benedetić izrazil zadovoljstvo, da je SSG pozitivno zaključilo preteklo jubilejno sezono kljub težavam. Gledališče, je še dejal, je na tem, da prebrodi veliko krizo: verifikacije in stiki, ki potekajo v tem času na vseh ravneh za sanacijo položaja, dajejo upanje, da se bodo uredili pogoji za preživetje.

Pri sestavljanju abonmajskega repertoarja so se pri SSG skušali omejiti na čim manjše stroške uprizoritve in zasedbe. Gledališki ansambel SSG bo v novi sezoni štel sedem igralcev: ti so, poleg Vladimirja Jurca, še Gregor Geč, Rafael Voncec, Stojan Colja, Aleš Kolar, Maja Blagovič in Nikla Petruška Panizon. Jurc je na predstavitvi abonmajске se-

FOTO KROMA

zone tudi pozval zamejsko javnost, naj zopet izrazi pripadnost in veselje ob možnosti, da ima svoje gledališče v tem prostoru. Sicer pri SSG želijo začeti dialog s publiko in izpeljati načrtane stvari ter spoštovati datume in postavke v abonmajih. V načrtu imajo tudi odpiranje tržaške slovenske gledališke hiše tudi vsebinam, ki so drugačne od gledališke: tako nameravajo nadaljevati z uspešno pobu-

do pesniških večerov, poleg tega pa se želijo posvetiti tudi glasbenim večerom ter slikarskim in likovnim razstavam. Še naprej bo SSG ohranil abonma z nadnapisi za italijansko publiko. Vsekakor mora gledališče po besedah Vladimirja Jurca začeti razmišljati tržno, v smislu, da morajo biti predstave mobilne ter da bo SSG moralo biti sposobno konkurirati na slovenskem tržišču.

Abonma za sezono 2003/2004

Slawomir Mrozek: **Tango**, drama v treh dejanjih, režija Vladimir Jurc. Premiera 10. oktobra 2003;

Danis Tanović-Sandro Veronesi: **No Man's Land - Nikogaršnja zemlja**, gostujoča predstava Stalnega gledališča Metastasio iz Prata. V italijanskem jeziku s slovenskimi nadnapisi, režija Massimo Luconi. Premiera 14. novembra 2003;

Furio Bordon: **Zadnje lune**, drama, režija Adrijan Rustja. Premiera 16. januarja 2004;

Eugene Ionesco: **Plešasta pevka**, gostujoča predstava Primorskega dramskega gledališča, režija Vito Taufer. Premiera v februarju 2004;

Vaclav Havel: **Avdienca, Protest**, dve enodejanki, režija Dušan Mlakar. Premiera v marcu 2004;

Marij Čuk: **Razpoka v krogu**, slovenska noviteta, režija Sergej Verč. Premiera v aprilu 2004.

ABONMA MORSKI PES 2003/2004

Lestik-Prešeren-Trefalt: **Enajsta šola**, gostujoča predstava Gledališča Koper, režija Katja Pegan, v oktobru 2003 - predstava bo v gledališču;

Miroslav Košuta: **Ptička smejalca**, produkcija Slovensko stalno gledališče, režija Vladimir Jurc, v novembru in decembru 2003 - predstava v šolskih prostorih;

Andres Valdes: **Mož z maslo**, gostujoča predstava pantomimika Andresa Valdesa, režija Andres Valdes, v marcu 2004 - predstava v okoliških dvoranah Didaktičnih ravnateljstev.

ABONMA ZLATA RIBICA 2003/2004

Mojca Horvat: **Pedenped**, koprodukcija Mojca Horvat in Cankarjev dom, režija Mojca Horvat, v oktobru 2003; predstava bo v gledališču;

Miroslav Košuta: **Ptička smejalca**, produkcija Slovensko stalno gledališče, režija Vladimir Jurc, v novembru in decembru 2003 predstava v šolskih prostorih;

Oton Županc: **Mehurčki**, produkcija Primorsko dramsko gledališče, režija Primož Bebler, v februarju 2004 - predstava v okoliških dvoranah Didaktičnih ravnateljstev.

Predvidena je slavnostna podelitev Bralnih značk s predstavo po izbiri in v organizaciji slovenskega ministrstva za šolstvo v maju 2004 v gledališču. Ivan Žerjal

Na mnoga leta!

Prof. Robert Petaros sedemdesetletnik

V soboto, 21. junija, je prof. Robert Petaros slavil 70. rojstni dan

projektov), aktiven je v stranki Slovenske skupnosti in čeprav danes živi na Opčinah, ni nikoli pretrgal stikov s Sv. Jakobom, kjer je živel dolga desetletja in kjer je skupaj z drugimi domačini ustanovil Šentjakobsko kulturno društvo ter bil dejaven v tamkajšnji slovenski verski skupnosti. Daljše obdobje je bil tudi član upravnega odbora Zadrudne kraške banke.

Prof. Roberta Petarosa se hočemo spomniti tudi zato,

ker je večkrat rade volje priskočil na pomoč z nasvetom, priporočilom in seveda s tehnimi in strokovno utemeljenimi člankom za Novi glas ter za njegova dva predhodnika, Katoliški glas in Novi list. Konec koncev ravno taka sodelovanja na strokovni ravni utemeljujejo kakovost nekega časopisa in tudi njegovo potrebo. Zato se voščilom slavljencu ob njegovi 70-letnici pridružujemo tudi vsi pri Novem glasu z zahvalo za vse dobro, kar je naredil in z željo, da bi še dolgo deloval in ustvarjal v korist naše skupnosti.

Čeprav z nekoliko zamude, pa vendarle rade volje objavljamo članek o 70-letnici uglednega slovenskega tržaškega šolnika, raziskovalca ter kulturnega in družbenega delavca prof. Roberta Petarosa. Prof. Petaros je namreč v soboto, 21. junija, praznoval svoj 70. rojstni dan, saj se je na tisti dan rodil leta 1933 v Trstu.

Šolska pot jubilaranta se je začela v italijanski osnovni šoli na Katinari, ki jo je Robert Petaros obiskoval štiri leta. Dalje je slavljenc obiskoval slovenske šole do mature na klasičnem liceju France Prešeren leta 1954. Po maturi se je odločil za študij slavistike v Ljubljani, kjer je diplomiral leta 1962. Pet let pozneje je nostrificiral diplomu na univerzi v Rimu in doktoriral z disertacijo o slovenskem narečju na Kolonkovcu. Hkrati je poučeval na srednjih šolah v Nabrežini in Dolini, najdlje pa na trgovskem zavodu Ziga Zois, kjer je poučeval slovensščino, zgodovino in državljansko vzgojo od marca do septembra 1963 ter od oktobra 1965 do septembra 1984. V 70. letih je bil asistent pri stolici za slovenski jezik na videmski univerzi, potem pa ravno tam še lektor in redni raziskovalec. Sodeloval je z Radiom Trst A ter s številnimi zamejskimi časopisi (Mladiko, Gospodarstvom, Katoliškim glasom, Novim listom, Novim glasom in Primorskim dnevnikom). Teme teh sodelovanj so bile tako naša kulturna in družbena problematika kot tudi in predvsem pravilna raba slovenskega jezika. Samostojno ali v sodelovanju je izdal več publikacij in učbenikov, marsikdo pa se ga bo najverjetneje spomnil kot dolgoletnega urednika Izvestja slovenskih srednjih šol na Tržaškem.

Prof. Petaros je danes sicer že v pokoju, vendar je še vedno dejaven. Tako vodi oddelke za toponomastiko pri Narodni in študijski knjižnici (ki je pod njegovim vodstvom opravil nekaj uspešnih

Redni občni zbor Narodne in študijske knjižnice

Rešiti je treba vsaj vprašanje skladišča in zaposlitve novega knjižničarja

NŠK opravlja svojo vlogo, vendar se še vedno sooča z že znanimi problemi finančne in prostorske stiske ter nezadostnega števila zaposlenih

FOTO KROMA

Narodna in študijska knjižnica se potrjuje kot nezamenljiv element slovenske prisotnosti v Trstu in Gorici, vendar jo še vedno pestijo že znane nerešene težave: nezadosten priliv finančnih sredstev, prostorska stiska in nezadostno število zaposlenih. V prihodnosti bo treba rešiti vsaj problem skladiščnih prostorov in zaposliti novega knjižničarja. To je osnovno sporočilo, ki izhaja iz rednega občnega zbora NŠK, ki je bil v Trstu v četrtek, 26. junija. Skupščina ni bila volilnega značaja, bila je tudi kratka, vendar je trajala dovolj dolgo, da so bile podane nekatere ugotovitve.

Kot je dejal predsednik upravnega odbora Viljem Černo, je treba, kar se tiče finančne stiske, iskati rešitve skupaj s krovno organizacijama SKGZ in SSO ter si zagotoviti tudi sredstva iz deželnega proračuna. Tako Černo kot drugi poročevalci (npr. ravnatelj Milan Pahor in blagajničarka Ana Volpi Bužecan, medtem ko je poročilo nadzornikov podala Martina Štrajn) so rešitev prostorske stiske povezali s selitvijo v večjo stavbo: že nekaj let se govori o prostorih tržaškega Narodnega doma in goriskega Trgovskega doma (kar je tudi izrecno omenjeno v besedilu zaščitnega za-

kona), v primeru, da bi to ne bilo mogoče, pa bi se knjižnica lahko selila v kako drugo stavbo. Že tolikokrat podana zamisel o ustanovitvi slovenskega kulturnega in informacijskega centra v Trstu in Gorici pa mora iti v smer konkretne realizacije.

Sicer je NŠK tudi v zadnjem letu v polnosti opravila svoje poslanstvo v okviru slovenske manjšinske stvarnosti v Italiji. Tako v Trstu kot v Gorici se je povečal knjižni fond, knjižnica je postala pravo stičišče mladih, neposredno ali preko svojih odsekov je sodelovala pri večjih projektih, stalno vzdržuje stike s slovenskimi šolami, prireja

ekskurzije, v njenih prostorih pa se prirejajo tudi razstave in drugi kulturni dogodki. V zadnjem času se je povečala zbirka diplomskih nalog, knjižnica je prejela tudi nekaj zapuščin, pred kratkim pa je bil ustanovljen tudi Inštitut za etnologijo. Knjižnica tudi ustvarja dialog tako z italijansko večinsko stvarnostjo kot z drugimi narodnimi in verskimi skupnostmi, ki sestavljajo pisani tržaški mozaik. Vse to je NŠK opravila na podlagi razpoložljivih sredstev, pri čemer so upravitelji, kot izhaja iz poročil blagajne in nadzornega odbora, skrbno pazili na stroške, tako da so ustvarili borih 48 evrov izgube.

Načrtov in želja je seveda veliko, denarja pa malo: to velja zlasti za vprašanje širitve delokroga knjižnice v Benecijo oziroma videmsko pokrajino, kjer se postavlja problem profesionalizacije knjižnice društva Ivan Trinko v Čedadu. Manj vezano na denar in bolj na dobro voljo pa je vprašanje sodelovanja z nekaterimi drugimi zamejskimi znanstvenoraziskovalnimi realnostmi, npr. s Slovenskim raziskovalnim inštitutom, kjer po besedah ravnatelja NŠK Pahorja ni prave volje po sodelovanju.

(IŽ)

Draga mladih v Piranu in na Opčinah

Ustvarjalnost mladih v kulturi in družbi

Draga mladih bo letos od 10. do 13. julija v Piranu in 6. septembra na Opčinah. Tema letošnjega srečanja je ustvarjalnost mladih v kulturi in družbi.

PROGRAM:

V četrtek, 10.7. ob 14.30: odprtje Drage mladih. **Ob 15.15:** športne igre na plaži in izlet po slovenski obali z barko, na kateri bo tudi večerja. **Ob 21.30** večer humorja in aforizmov s pisateljem Žarkom Petanom. Sledila pa bo prosta zabava.

V petek, 11.7. ob 9.30 okrogla miza na temo *Ustvarjalnost mladih v kulturi* - govorijo pisatelj Rudi Šeligo in pisateljica Evelina Umek (Trst), jezikoslovec Marko Dvorak (Ulm, Nemčija) in kulturolog Aleš Debeljak. **Ob 11.30:** pogovorne in ustvarjalne delavnice: *Mladi in kultura* (vodi Evelina Umek), *Mladi med vrednotami in uspehom* (Tone Jamnik), *Mladi in mediji* (Dejan Steinbuch in Klemn Jaklič), *Mladi in EU* (Aleš Debeljak - petek in Lojze Peterle - sobota), *Filmska* (Franci Kek), *Likovna* (Veselka Šorli Puc), *Internetna* (Jure Leskovec in Aleš Rozman), *Hip hop* (Mu-

rat & Jose & Radyoyo). Popoldne: prosto na plaži. **Ob 18.30:** odprtje razstave *Rastoča knjiga* (SAZU). **Ob 21.30:** monokomedija Matjaža Jaušnika.

V soboto, 12.7. ob 9.30 okrogla miza na temo *Ustvarjalnost mladih v družbi* - govorijo predsednik SAZU, fizik Boštjan Žekš, pravnik in dekan Fakultete za podiplomske evropske in državne študije Peter Jambrek in minister za finance RS Dušan Mramor. **Ob 11.30:** pogovorne in ustvarjalne delavnice. Popoldne: prosto na plaži. **Ob 21.00:** predstavitev dela po delavnicah. **Ob 22.00:** zaključna zabava in koncert Vlada Kreslina.

V nedeljo, 13.7. ob 10.00 sveta maša. **Od 11.00** dalje: prosto na plaži.

V soboto, 6. septembra 2003, ob 10.30 na Opčinah: okrogla miza na temo *Izobraževanje za ustvarjalnost*. Informacije in prijavnica: www.dragamladih.org, MOSP, ul. Donizetti, 3, Trst (tel. št. 0039 040 370846), ali Središče Rotunda, primorski družbeni center, Vojkovo nabrežje 23, 6000 Koper.

(BS)

Mladi v odkrivanju skupnih poti

Konec tedna bo v Praprotnu šesta izvedba Zamejskega rock festivala

4., 5. in 6. julija bo v Praprotnu potekala šesta izvedba Zamejskega rock festivala z nastopom tudi znanih skupin iz Slovenije

V petek, 4., soboto, 5. in nedeljo, 6. julija, bo v Praprotnu potekala šesta izvedba Zamejskega rock festivala, ki ga prirejajo Mladi v odkrivanju skupnih poti. Poleg številnih zamejskih rock skupin oz. skupin, v okviru katerih igrajo tudi zamejski izvajalci, bodo letos nastopile tudi tri znane skupine iz Slovenije: The Drinkers, Noctiferia in Siddharta.

Kot sta na predstavitvi festivala v petek, 27. junija, v prostorih Slovenske prosvete v Trstu povedala predstavnika MOSP Danilo Pahor in Matjaž Jaklič, bo to prvič, da The Drinkers, Noctiferia in Siddharta nastopijo v Italiji, na kar so organizatorji še posebej ponosni. The Drinkers bodo nastopili 4., Noctiferia 5., Siddharta pa 6. julija. Sicer pa bo na letošnjem festivalu nastopilo enajst krajevnih skupin, ki se bodo predstavile z avtorsko glasbo (kar je eden od pogojev, ki ga postavljajo organizatorji). Skupine so: I nuovi amici DTM, Selenic, Pet štroncov v vetru, Xarantania, Nerochia-ro, Kraški ovčarji, La cacca

FOTO KROMA

interno, Black Rose, The Imbeciles (iz Slovenije - prvič na Zamejskem rock festivalu), Narcotic luxuria in Blek Panters. Letos bo manifestacija tudi v znamenju večje profesionalnosti z večjim odrom ter boljšim ozvočenjem in razsvetljavo. Vse tri dni je začetek festivala predviden za 19. uro, vstop na prizorišče bo prost, udeležencem (ki bodo imeli tudi možnost taborjenja) pa bodo na voljo tudi kioski s hrano in pijačo. Zaradi varnosti bo prepovedano prnesti na prizorišče alkoholne pijače, nevarne predmete ter fotoaparate in snemalne kamere.

Zamejski rock festival od vsega začetka organizira MOSP. Letos so pobudo podprli sponzorji Slovenska prosveta, Zadrudna kraška banka, Stock Keglevitch, Key Tre Viaggi, TAC, Graphart, Hotel Daneu, Tecnomusic, Pit Top, Eurospin, Despar Kukanja, Optika Malalan, Bunker, Braida in Cunja Eurocar. Letošnji festival je po besedah organizatorjev tudi zadnji, ki bo v svojem nazivu vseboval besedo "zamejski", saj bo maja 2004 Slovenija postala članica Evropske zveze in bo tako meja padla.

(NL)

Letošnja cirilmetodova nedelja na Vejni v znamenju pomembnega jubileja

Štirideset let Apostolstva sv. Cirila in Metoda v Trstu (1)

V nedeljo, 13. julija, bo v svetišču na Vejni tradicionalno cirilmetodovo slavje, ki bo letos v znamenju 40-letnice Apostolstva sv. Cirila in Metoda v Trstu.

Bliža se tudi letos cirilmetodova nedelja, s katero slovenski verniki na Tržaškem navadno zaključujemo naše skupne slovesnosti in romanja, ki so nas, duhovnike in laike, zaposlila skoraj celotno cerkveno leto.

Vendar ima letošnja cirilmetodova nedelja še nekaj posebnih poudarkov, na katere je prav, da opozorimo našo cerkveno skupnost. Gre namreč za nekaj pomembnih obletnic, na katere tržaški Slovenci ne bi smeli pozabiti. Okrogla obletnica nosi številko 40.

40 LET APOSTOLSTVA SV. CIRILA IN METODA V TRSTU

Bilo je leto 1963, ko smo verni ljudje na Tržaškem slavili 1.100 let prihoda solunskih bratov Cirila in Metoda v slovenske dežele, kjer sta tudi začela svoje apostolsko poslanstvo (l. 863). Takrat sta se srečala tudi s slovenskim knezom Kocljem in z našimi ljudmi iz Panonije, ki so tako postali deležni njunega apo-

stolskega delovanja. Podobno kot na Moravskem in drugod, kamor sta prišla, so bili ljudje sicer že krščeni po nemških misijonarjih iz Salzburga in od drugod, vendar so tudi ti naši predniki potrebovali nove evangelizacije ali celo inkulturacije, da bi krščanska vera dala svoj pečat tudi njihovi kulturi in jeziku.

In prav to sta znala posredovati sveta brata Ciril in Metod, ki sta že iznašla novi slovanski črkopis, da sta lahko začela službo božjo v domačem jeziku in tako prevedla bogoslužne knjige v staroslovanski jezik, pa tudi Sveto pismo in še posebno nedeljska berila.

Vsega tega solunska brata ne bi zmogla, če ne bi si prej vzgojila domačih duhovnikov in misijonarjev, ki bi tudi nadaljevali njuno začetno delo, ko bi kdaj ostali sami. Zato si lahko predstavljamo, kakšno tolažbo in veselje sta sveta brata doživela, ko jima je knez Kocelj ponudil 50 slo-

venskih mladeničev, ki bi bili voljni sprejeti duhovništvo med slovenskim narodom v Panoniji. Seveda, šola je bila tudi potujočega značaja, zlasti potem ko sta se brata s svojimi učenci napotila v Rim, da bi tam pojasnila svoje pastoralne poglede in dobila potrditev svojega apostolskega dela ter izkušenj. Lahko si predstavljamo vsestransko veselje, ko so ob Božiču l. 867 peli svoje nove maše v Rimu tudi prvi slovanski duhovniki.

Na vse to nas je spominjalo na Tržaškem leto 1963. Naše veselje je bilo še posebno veliko, ko smo še istega leta dobili škofov odlok, da se obnovi Apostolstvo sv. Cirila in Metoda na Tržaškem. Gre za prvotno Slomškovo Bratovščino iz leta 1852, ki je bila pozneje primerno prirojena in je našla prijatelje tudi v Trstu. Postala je molitvena ekumenska ustanova, vendar pripravljena tudi na ekumensko delovanje. Razširjena je bila skoraj po vseh

slovanskih deželah in je imela svoj sedež v Velehradu na Moravskem. Morda so njeni najbolj pristni sadovi Velehradski kongresi, katere je več let vodil slovanski ekumenski delavec dr. Franc Grivec.

Vojne razmere in komunistična revolucija niso prizanesle Apostolstvu sv. Cirila in Metoda, kakor že poprej fašistične oblasti na Primorskem, ki so izenačile Apostolstvo z drugimi prosvetnimi ustanovami. Po prizadevanju nekaterih duhovnikov in laikov iz slovanskih dežel, ki so bivali v Rimu, se je Apostolstvo sv. Cirila in Metoda najprej obnovilo v Rimu, nato pa še v zamejstvu, na Tržaškem in pozneje na Gorškem. Torej čudovita pridobitev jubilejnega leta 1963.

/ dalje
Angel Kosmač

OBVESTILA

NARODNA IN študijska knjižnica je od ponedeljka, 23. junija, do petka, 5. septembra, odprta s poletnim urnikom (od 8. do 16. ure). Zaradi poletnega dopusta bo zaprta od ponedeljka, 28. julija, do petka, 15. avgusta.

PONOVITVI ZLATE maše msgr. Marija Gerdola. Slovesna sv. maša v rojstni župniji zlatomašnika bo v nedeljo, 6. julija, ob 9. uri v cerkvi Presvete Trojice na Katinari. Govornik bo prelat dr. Stan-ko Janežič. Dvojezična sv. maša ob somaševanju zlatomašnikov sošolcev msgr. Marija Penca in g. Marija Gerdola bo v soboto, 12. julija, ob 18.30 v cerkvi sv. Jakoba v Trstu. Govornika bosta oba zlatomašnika.

V NEDELJO, 6. julija, bo v Sv. Križu birma. Škof msgr.

Evgen Ravignani bo birmal pet domačih otrok.

ŽUPNIJA NABREŽINA prireja v nedeljo, 20. julija, romanje in izlet v Drežnico, Vrsno in Tolmin. Vabljeni!

DAROVI

ZA SVETOIVANSKI cerkveni pevski zbor: ob prazniku sv. Ivana darujeta g. Doro Čok 50,00 in ga. Meri Černigoj 20,00 €.

ZA OBNOVITEV krstnega kamna v cerkvi v Ricmanjih: družina Papič, Ricmanje, ob krstu malega Martina 100,00; družina Čok, Ricmanje, ob krstu male Nikol 100,00 €.

ZACERKEV v Ricmanjih: družini Grgič-Racman in Komar-Beržan ob obletnici pokojne matere Elizabete 30,00 €.

ZA KAPELO p. Leopolda v Domju: Valerija Grizonič 20,00 €.

9

ČETRTEK,
3. JULIJA
2003

Gostovanje zbora ZCPZ v Ljubljani Tržaški pevci so peli pri maši v stolnici

Med dejavnostmi Združenega zbora Zveze cerkvenih pevskih zborov iz Trsta sodi tudi letni nastop izven svojega območja. Letos je bil zbor povabljen za sodelovanje s petjem pri popoldanski službi božji v ljubljanski stolnici v nedeljo, 22. junija. Bogoslužje je vodil prelat dr. Borut Košir, ki se je zboru za pevski nastop tudi zahvalil. Pevski program, ki je vseboval dela primorskega skladatelja Vinka Vodopivca, je bil po mnenju nekaterih vidnih predstavnikov slovenskega glasbenega življenja podan solidno in prepričljivo. Zbor je vodil Edi Race. Na velikih Milavčevih stolnih orglah je petje spremljal Tomaž Simičič. Posebno učinkovito je organist Simičič na koncu zaigral kompozicijo Jožeta Tro-

šta Fanfare za Tržič, v kateri so stolne orgle zablestele v vsem svojem zvočnem sijaju. Stolni župnik g. Peter Zakrajšek je po maši navdušene pevce gostoljubno zadržal v stolnem župnišču na prijateljskem osvežitvi in prijateljskem druženju.

Pred nastopom v ljubljanski stolnici so se pevci odpeljali v Grosuplje, kjer so si v tamkajšnji župni cerkvi sv. Mihaela ogledali mozaik p. Marka Ivana Rupnika. Krajevni župnik msgr. dr. Franci Šuštar je mozaik podrobno predstavil, obenem pa razgrnil nekaj misli o župniji, v kateri deluje.

Mogočna izvedba skladbe Svet iz Vanočne maše češkega skladatelja Jakoba Rygla je obisk v Grosuplju prijetno zaokrožil.

PREJELI SMO

Težave ob odprtju Devinskega gradu

Od 1. t.m. je devinski grad odprt javnosti vsak dan, razen v torkih, od 9.30 do 17.30. Njegov lastnik, princ Torre Tasso je torej opustil misel, da bi grad prodal kaki javni ustanovi, in je na lastne stroške poskrbel, da so se opravila dela, ki omogočajo, da si ljudje ogledajo tako notranjščino gradu kot tudi njegovo sli-

kovito okolje. Za vas samo in prebivalstvo pa so z odprtjem gradu nastale nekatere težave. Kdor pozna kraj, ve, da je že Zavod združenega sveta s svojimi dijaki in profesorji otežkočil gibanje po glavni cesti in tudi po drugih poteh v vasi, tako da so pešci v stalni nevarnosti ter morajo biti zelo previdni. Z odprtjem gradu pa se bodo težave gotovo znatno povečale. Kako bodo zlasti starejši ljudje prišli do zdravniške ali do poštnega urada, saj sta tako ambulatorij kot poštni urad sredi vasi in ob ozki ter zelo prometni cesti? Težave

nastajajo tudi za starejše vernike, ki jih v cerkev vozijo sorojstniki z avtomobili, za slednje pa ni dejansko nobenega primerne parkirnega prostora. Dejstvo je namreč, da se nahaja Devin v ozkem grlu, v katerem so avtocesta, državna cesta, pokrajinska cesta in železnica ter razni daljnovodi in vodovodi. Zaradi povojnega preveč intenzivnega urbanističnega razvoja se je število prebivalstva zelo povečalo, čemur je treba med šolskim letom prišteti še nekaj stotin gojencev in učiteljev Zavoda združenega sveta. Nastale so

torej nove razmere, ki se bodo zaradi odprtja gradu še v marsičem zaostrele.

Prvi ukrep bi po naše, morala sprejeti občinska uprava, in sicer predvsem tako, da bi poskrbela za stalno in redno redarsko službo, ki naj ureja predvsem promet po vasi. Potrebna bi bila dalje strožja in umejnija urbanistična politika, da bo število prebivalstva v skladu z zmogljivostjo teritorija in njegovimi temeljnimi infrastrukturami. Ukrepiti pa bi morali pravočasno, da se razmere ne bodo še poslabšale. (BA)

Slovenska skupnost / Dolinska sekcija

Izlet v pobrateno občino Kočevje

Dolinska sekcija Slovenske skupnosti posveča veliko skrb zaščiti in uveljavljanju pravic slovenske narodne skupnosti na svojem ozemlju, bodisi na političnem kot na upravnem področju. V tem okviru skuša imeti čimvečji stik in dialog z občani in drugimi prijatelji in somišljeniki. Zato je tudi sprejela vabilo Društva katoliških pedagogov iz Kočevja ter predstavnikov Slovenske ljudske stran-

ke iz Kočevja, da obiše prijatelje pobratene občine. V ta namen je sekcija organizirala avtobusni izlet v to pobrateno mesto in se uradno predstavila kot slovenska stranka v Italiji. Take slike so predstavniki sekcije skušali vzpostaviti že kmalu po podpisu listine o pobra-

tenju, vendar ni bilo odziva, vse dokler je bil na oblasti stari režim. Časi se pač spreminjajo in dozorevajo. Končno se je uresničila tudi ta pobuda in hkrati tudi želja, da se vrne obisk, ki so ga prijatelji iz Kočevja opravili v Dolini in Boljuncu pred tremi leti.

Tako je v nedeljo, 15. junija, odpeljal avtobus dolinske izletnice v Kočevje. Izletnikom sta se pridružila tudi dolinski župan Boris Pangerc in podžupanja Fulvia Premolin. Pred Seškovim domom v Kočevju so skupino sprejeli gostitelji, predstavniki Slovenske

ljudske stranke in Društva katoliških pedagogov. Nato so si izletniki ogledali video-posnetek o zgodovini Kočevske ter stalno razstavo ob 600-letnici naselitve kočevskih Nemcev.

Večje pričakovanje je vladalo za sprejem pri kočevskem županu. V uvodnem delu srečanja pred županstvom je Dolinčane pričakal kočevski pihalni orkester, ki je s svojim izvajanjem izrazil dobrodoščilo prijateljem. Župan Janko Veber je v krajšem nagovoru pozdravil Dolinčane ter podal zgodovinski oris mesta in delovanje občinske uprave. Odgovoril mu je dolinski župan Boris Pangerc, ki je v svojem pozdravnem nagovoru zaželel, da bi se prijateljske

vezi med pobratenima občinama še bolj ojačile in privedle do vse več izmenjav.

Nato so si izletniki, v spremstvu svojih gostiteljev, na kratko ogledali mesto in župnijsko cerkev ter se odpeljali v roške gozdove, kjer so se nekoliko dlje zaustavili ob grobišču Pod Krenom. Od tod so se odpeljali v Kočevsko Reko in si ogledali znamenitosti kraja, kjer je bilo bivše tako imenovano zaprt območje. Nekoliko dalj časa so si tu privoščili za ogled na novo zgrajene cerkve. Prijazni župnik je podrobno obrazložil zgodovino cerkve in njeno sedanjo ureditev.

Prišel pa je tudi čas za okrepčilo in kosilo. Gostitelji so namreč pripravili, ob prijazni kmečki gostilni v bližnjem naselju Borovec, velik družabni piknik. Čeprav se je prav tedaj vlila kratka ploha, se je tu odvijal pravi praznik v veselju, petju in ob zvokih harmonike. Tu je bila tudi priložnost za razgovor, za izmenjavo izkušenj in želja za

bodoče stike in sodelovanje. Po prijazni besedi inž. Lojzeta Koširja in predstavnika Slovenske ljudske stranke sta se v imenu Dolinčanov zahvalila sekcijijski tajnik SSK Sergij Mahnič, ki je med drugim omenil tudi vlogo slovenske stranke ob nedavnih deželnih volitvah pri nas, ter organizator izleta Aldo Stefančič. Še kratek čas za spominsko skupno fotografijo in avtobus je odpeljal proti domu. Po krajšem postanku pri Senožečah so se izletniki zadovoljni in polni novih občutkov vrnili na svoje domove.

Nedvomno je, da je izlet dosegel svoj cilj, saj je poleg kulturne in znanstvene plati nudil priložnost za utrditev vezi s prijatelji pobratene občine Kočevje, za razvedrilo in ne nazadnje tudi za srečanje županov obeh občin, na katerem je bil še zlasti govor o programu skupnih pobud in o večjem utrjevanju stikov med občinama. (AS)

Slovenski občinski svetovalci in krovni organizaciji Potreba po skupnem nastopanju

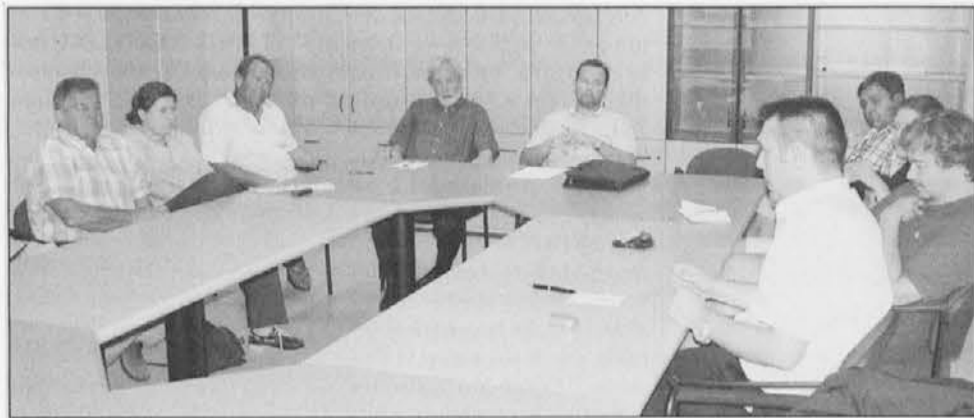

FOTO DPD

Minilo je leto dni, odkar je na Goriškem zavel nov veter z levosredinsko občinsko upravo. Pokrajinski vodstvi Sveta slovenskih organizacij in Slovenske kulturno gospodarske zveze sta zato 26. junija sklicali slovenske občinske svetovalce, da bi se skupaj pregledali opravljeno delo in zarisali nakaj smernic za naprej. Semolič je poudaril potrebo po skupni strategiji za prihodnost, saj je treba napeti vse sile, da bi se začel izvajati zaščitni zakon. Tudi Povše je potr dil, da se je lani zgodila za nas velika stvar: "To je velika priložnost, ki jo moramo znati izkoristiti." V razpravi so prisotni govorili o zakonih

38 in 482, o vprašanju Jeremitišča, Trgovskem domu, slovenski konzultni, šolstvu itd. Svetovalci so bili mnenja, da so bili v prvem letu mandata na občini doseženi pomembni rezultati. Poudarili so željo, da bi vnaprej razmišljali in delovali še bolj složno in koordinirano. Terpin je bil z obračunom leta zelo zadovoljen, saj "smo udeležili glavne točke volilnega programa". Tehtno je orisal problem zakona 38, marsikaj pa je povedal tudi o drugih vozlih. Svetovalce je pozval k večji avtokritiki in jih spodbudil, naj bodo bolj dejavni ter naj v svetu krepkeje reagirajo na izzive opozicije, ko je to primerno. (DD)

Občinska seja

Odobren obračun za leto 2002 občine Števerjan

Dne 23. junija je potekala v Števerjanu občinska seja. Na dnevnem redu je bilo nekaj važnih točk. Občinski svet je odobril obračun za finančno leto 2002, ki ga je svetovalcem predstavil ter razčlenil knjigovodski revizor Sergio Mogorovich iz Gorice. V prvem delu obračuna so svetovalci lahko preverili stroške za javna dela: premostitev arhitektonskih pregrad v občinski hiši je terjala lepo vsoto denarja, tako tudi popravila cest v nekaterih zaselkih. Nekatera predvidena javna dela pa še niso bila izvedena zaradi pomanjkanja prispevkov oz. sredstev. V drugem delu so v obračunu na kratko opisane občinske usluge; za pobiranje in odvažanje smeti, prevoz osnovnošolcev ter dijakov nižjih srednjih šol, pogrebne usluge, vzdrževanje cest, vzdrževanje osnovne šole ter otroškega vrta je direk-

tno zadolžena občinska uprava; za davčne usluge, vodovod ter pobiranje posebnih odpadkov so poverjeni občina Krmin in zasebna podjetja.

Sledilo je imenovanje novega knjigovodskega revizorja za triletnje julij 2003-julij 2006. Svetovalci so s tajnim glasovanjem izbrali Igorja Orla. Župan Corsi se je iz srca zahvalil dosedanjemu revizorju Mogorovichu za strokovnost, ki jo je izkazal v svojem mandatu.

Sedanjo občinsko upravo dobesedno pesti problem vaškega vodovoda. Kljub temu da je števerjanski vodovod razmeroma nov - izgradnja se je pričela l. 1977, dela pa so se končala l. 1996, je v načrtu njegova obnova v celoti. V zadnjih treh letih je občinska uprava začela dobesedno mašiti luknje na vodovodnem omrežju, ker so se začele izgubljati velike količine vode. Za

popravila je občina črpala predvsem iz finančnih virov, ki jih je dala na razpolago bivša Gorskakupnost; za stroške je porabila skoraj 300.000,00 evrov. Ne smemo pozabiti dejstva, da so prav v zadnjih letih številni zaselki imeli vodo kljub vsem pomanjkljivostim vodovodnega omrežja. Izjema so bile le nekatere posamezne hiše. V zadnjem času se dela na vodovodnem omrežju izvršujejo z določeno hitrostjo v upanju, da bodo opravljene vse pomanjkljivosti.

Občinska uprava in sam župan na čelu že dalj časa ponavljata o nepravilni dodelitvi finančnih sredstev s strani državnega aparata majhnim občinam v goratem področju, kjer je predvsem razvito kmetijstvo. Poleg kroničnega pomanjkanja sredstev pa je treba povedati, da doslednost ter trenost sledeče uprave pri delu prinaša vedno bolj konkretne in vidne rezultate. To jim je treba prištevati v pohvalo. (MD)

Poletno središče Srečanja 2003 Otroci v vrtincu plesa

FOTO JMP

Minuli teden se je okrog 50 obiskovalcev poletnega središča Srečanja 2003 v organizaciji Skupnosti družin Sončnica izredno marljivo posvetilo plesu, se prepustilo glasbenemu ritmu in se pri tem popolnoma predalo izraznemu gibu telesa. Sestre so za plesne ure odstopile svojo lepo dvorano v Zavodu sv. Družine bosopetim plesalcem, da so lahko kar najbolje vadili na parketnem podu pod vodstvom gibčnega plesnega učitelja Francija Vauptiča, ki je že postal običajni gost lepega letovanja v čudovitem parku "pri sestrah" v severnem delu goriškega mesta. Tokrat so se v zelo kratkem času spogledali s plesom narodnega, jazzovskega in modernega nadiha. Vse korake so dobro preleli in si jih vtisnili v spomin, da bi se dobro odrezali na prireditvi v petek, 27. junija, na katero so povabili starše in znance. Lepemu številu gledalcev so pripravili pravo presenečenje, nabito z neverjetno energijo, ki so jo imenitno sprostili v plesnih korakih. Najprej je ob modernih notah znane slovenske popevke in ob zimzelenem venčku narodnih in znane popevke, ki je polnila zimske dni, zaplesala skupina triindvajsetih najmlajših. Za njimi so povzeli plesne korake večji, ki so ob zvokih znane New York, New York pokazali

svoje večine. Pet simpatičnih stolpnic in celo kip zmage so obkrožali osemnajst plesalcev. Kartonaste nebotičnike so sami iznajdljivo izdelali in tako ponazorili podobo ameriškega velemera. Pred poklonom so vsi skupaj zaplesali na melodijo trenutno najbolj poslušane slovenskega hita in poželi buren aplavz. Točke sta povezovala osnovnošolca Ivana Paljk in Erik Braida. V imenu priredilcev je pozdravila predsednica SD Sončnica prof. Mirjam Bratina Pahor. Ob koncu pa se je odgovorni voditelj poletnega središča Andrej Fajt zahvalil otrokom in plesnemu mojstru za blesteči nastop, sestram, še posebej predstojnici sestri Alojziji, za gostoljubnost in potrpežljivost, predsedniku

SSO Janezu Povšetju za podporo in vsem vzgojiteljicam ter mladim pomočnicam središča, ki so pomagale, da je "plesni" teden tako učinkovito potekal. Dekleta so prejela rožnate vrtnice, fantje pa bele. Svojemu gibčnemu prijatelju Franciju in njegovi pomočnici Danijeli Simiči so otroci v zahvalo izročili lesena mozaika, ki so ju izdelali v mizarški delavnici CISI. Cvetje so poklonili tudi plesni organizatorici Jole Matič. Po plesnih točkah so si mladi plesalci in gledalci "privezali dušo" s sladkimi in slanimi dobrotami pred dvorano, kjer so udeleženci Srečanj razstavili tudi nekaj svojih ročnih del, ki so jih naredili v teh prvih treh tednih bivanja v središču med veselimi vrstniki. (IK)

Izidi državnih izpitov

Nekatere izpitne komisije v višješolskem centru so do začetka tega tedna že sklenile svoje delo in objavile ocene, ki so jih kandidati državnih izpitov dosegli na državnem izpitu. Od trgovskega tehničnega zavoda Ž. Zois se je poslovilo pet dijakov: Miha Batič (60/100), Sara Magagnato (67), Saša Radetti (89), Tadeja Rijavec (91) in Darijo Stjepanović (90). Na klasičnem liceju Trubar je izdelalo vseh deset kandidatke: Erika Buzin (80/100), Alice Cernic (60), Karolina Černic (70), Alenka Di Battista (96), Tjaša Dornik (92), Nežka Figelj (100), Helena Istinič (93), Jana Plesničar (87), Slavica Radinica (82) in Erika Sirk (83).

Tudi na liceju S. Gregorčič, kjer se je z letošnjim letom iztekla pedagoška smer, so izdelali vsi kandidati: Aleksandra Bucik (63/100), Erika Cijan (86), Eva Del Fabbro (80), Asha Past (100), Peter Povsic (67) in Giada Simic (77).

Izide državnih izpitov na industrijskem tehničnem zavodu J. Vega in trgovskem poklicnem zavodu I. Cankar bomo objavili naslednji teden. (HD)

Sodelovanje med Primorsko in Koroško

Dne 27. junija so se na sedežu KD Planika v Ukvah sestali predstavniki Krščanske kulturne zveze iz Celovca, Slovenske prosvete iz Trsta in Zveze slovenske katoliške prosvete iz Gorice in skupno izdelali načrt za kulturne izmenjave in sodelovanje v novi sezoni. Za KKZ sta bila pristona predsednik Janko Zerzer in tajnik Nužej Tolmajer, za Slovensko prosveto Marij Maver, za ZSKP Damjan Paulin, Franka Žgavec in Franka Padovan. Na srečanju je sodeloval tudi predsednik društva Planika Rudi Bartalot. Dogovorili so se, da bodo od 19. do 26. oktobra 2003 potekali Primorski kulturni dnevi na Koroškem, ki se uspešno odvijajo že dvajset let. Nastopile bodo razne goriške in tržaške kulturne skupine. Dogovorili so se še o drugih kulturnih izmenjavah.

Ob 50-letnici našega obratovanja se želimo zahvaliti najprej Bogu za pomoč v vseh težavah, otrokom za stalno sodelovanje, sorodnikom ter vsem, ki so nam izrekli čestitke in voščila. Hvala tudi Danijelu za članek v Novem glasu.
FRANC in ADELA

S 1. STRANI

Za tesnejše...

Janez Povše je govoril za SSO in poudaril predvsem novo ozračje, ki se je ustvarilo na Goriškem in danes tudi v deželi F-Jk, kot je tudi predlagal, da bi prišlo še do tesnejšega sodelovanja s sosednjo Novo Gorico. Prof. Lojzka Bratuž je spregovorila za Zvezo slovenskih cerkvenih pevskih zborov in gostu tudi poklonila zadnji knjizno izdajo Zveze. Dr. Damijan Paulin je spregovoril kot predsednik Zveze slovenske katoliške prosvete, predstavil je delo Zveze, predvsem uspehe in množičnost in obenem izrazil bojazen, da ne bi prišlo do zmanjševanja izhodišča zaščitnega zakona. Prof. Silvan Kerševan je spregovoril kot ravnatelj Slovenskega centra za glasbeno vzgojo

Emil Komel, Branko Černic v imenu Katoliškega tiskovnega društva ter Marko Terčič kot predstavnik pevskega zbora Lojze Bratuž in nazadnje še David Grinovero v imenu SZ Olympia. Vsi so Brandolinu predstavili bogato delo ustanov, ki jih predstavljajo.

Govor je bil o mnogih težavah, s katerimi se slovenske ustanove, ki delujejo v okviru centra Bratuž spopadajo, predvsem zaradi neizplačevanja finančnih obveznosti, ki jih ima dežela do slovenskih ustanov, dr. Paulin je Brandolinu izrecno izrazil zaskrbljenost zaradi t.i. poenotenega besedila, s katerim naj bi se zmanjševale pristojnosti zaščitnega zakona, prof. Kerševan pa se je dotaknil tudi problematike vrnitve Trgovskega doma.

Giorgio Brandolin je glede Trgovskega doma izrazil vso pripravljenost za pomoč, poudaril pa je, da imajo drugi pristojnost za reševanje tega problema, o poenotenem besedilu, ki je v pripravi v italijanskem parlamentu, je dejal, da bo kmalu jasno, kako je napisan, da pa sta SSO in SKGZ že seznanjeni z zadevo in sta že prispevali popravke; o finančni pomoči pa je povedal, da naj bi denar, ki ga predvideva zakon 482 za leto 2001 razdelili do konca leta.

Na srečanju z Brandolinom so predstavniki ustanov, ki delujejo v centru Bratuž, spregovorili še o drugih težavah, a tudi lepih stvareh, ki so pred Goriško in samo Gorico, saj bo vstop Slovenije v Evropsko unijo za vse pomenil obogatitev.

S 3. STRANI

Poziv...

Če se mu nihče ne približa, da bi ga podprl in mu konkretno pomagal, ne bo veliko sado, saj en sam človek ne more držati pokonci sekcije. Želja mora priti iz števerjanske skupnosti, saj bo sekcija nastala in rasla za Števerjan, ne za Gorico. Mi bomo radi "prenesli" iz goriške sekcije vse krvodajalce, ki bivajo v števerjanski občini in ki si to želijo, v števerjansko sekcijo, ko bo prišlo do nje. Mislim, da so si Furlani in Slovenci podobni: navzven malo zaprti, na začetku verjetno dvomljivi in zadržani, čudovito pa je, ko se odprejo. Sposobni so velikih stvari. Zato naj števerjanci podprejo Ivana, saj je projekt, ki ga vodi naprej, ambiciozen, hkrati pa pomemben za briško vas.

In memoriam

Naši Anki v slovo!

V soboto, 28. junija, je v zgodnjih jutranjih urah v goriški bolnišnici umrla znana goriška javna in kulturna delavka, učiteljica Anka Černic, ki je bila naša prijateljica in tesna sodelavka Novega glasa.

Anka Černic se je rodila 12. aprila 1952 kot druga od šestih otrok v družini Ade Gabrovec in Štefana Černica. Končala je slovensko učiteljske v Gorici in se s predanostjo posvetila poučevanju na naših šolah. Prav poklic učiteljice je bil njena življenjska izbira in poslanstvo, saj smo jo poznali kot predano učiteljico, ki je imela izjemno rada otroke. S svojimi učenci je ohranila tesne stike tudi takrat, ko so odšli v višje šole, nekateri na univerzo, treji pa drugam. Pri poučevanju je bila trdna in zvesto zavezana slovenskemu jeziku, kar se je kazalo tudi v njeni izvenšolski dejavnosti, saj je bila aktivna članica goriških amaterskih dramskih skupin. Kjerkoli je poučevala (Gorica, Plešivo, Števerjan), je kot učiteljica navzela tesne stike s krajevnimi kulturnimi in prostovoljnimi društvi, saj se je zavedala pomena osnovne šole na vasi za obstoj slovenske prisotnosti in življenja narodne skupnosti.

Anka Černic je bila vsestransko aktivna v našem, slovenskem kulturnem prostoru, bila pa je tudi aktivna članica stranke Slovenska skupnost, kot je bila tudi dolga leta odbornica Sveta slovenskih organizacij. V Števerjanu je bila občinska odbornica za kulturo. Pri ljudskem radiu prej, potem Radiu Voce-Glas in danes Radiu Spazio 103 je dolga leta vodila slovenske oddaje, obenem pa je tudi vzgajala in vzgojila niz mladih radijskih napovedovalcev. Pri pobudah Zveze slovenske katoliške prosvete iz Gorice, kjer je bila tajnica, je bila vedno nositeljica in koordinatorka največjih kulturnih pobud. Prav tako je Anka Černic aktivno sodelovala s Kulturnim centrom Lojze Bratuž, Katoliškim domom prej, bila je tajnica centra Bratuž. Sodelovala je pri številnih drugih pobudah; aktivno je bila vezni člen med slovenskimi in italijanskimi člani Združenja Concordia et Pax, kot je tudi tesno sodelovala pri združenju Rizzatti. Prav pri teh dveh pomembnih goriških združenjih, ki si prizadevata za sožitje in plodno sodelovanje med različnimi narodi na Goriškem, je bila izjemno pomembna vez med slovenskim, furlanskim in italijanskim delom Gorice.

FOTO: J.M.P.

Anka Černic je bila aktivna tudi na zborovskem področju, in sicer kot pevka in več let kot zborovodkinja. Dolga leta je sodelovala s Pastirčkom, s Katoliškim glasom in tudi z našim Novim glasom. Bila je zelo požrtvovalna in vedno pripravljena vsakomur pomagati, predvsem pa je bila eden tistih vse redkejših svetlih likov slovenskih učiteljic, ki svojega dela niso nikdar omejevale samo na šolski prostor in poklic, ampak so svoje znanje in srčno dobroto od nekdanj delile v naši narodni skupnosti.

Anka Černic je bila pripravljena prijeti za vsako delo, od tega, da je pripravljala, pisala kulturne prireditve, se posebno navidez majhne, a izjemno pomembne, kot so miklavževanja in zaključne šolske prireditve, do tega, da je pospravljala za kulturnimi in drugimi prireditvami; bila je ena tistih oseb, katerih pomen in velikanske zasluge se vidijo šele takrat, ko odidejo iz naše srede.

Izgubo bomo občutili tudi pri našem tedniku, saj je Anka vsak teden z gledno in točno pripravljala sporede slovenskega programa Radia Spazio 103 kot tudi druge zapise. Bila je tudi ena redkejših kulturnih delavk, večkrat je prihajala k nam v uredništvo preprosto zato, da nas je pohvalila kak zapis ali pa dopolnila z novo informacijo kakega drugega.

V Gorici in na Goriškem jo bomo vsi pogrešali, kot pogrešamo samo človeka, ki je veliko dal.

Ko se klanjamo njenemu spominu, izražamo tudi globoko občuten sožalje mami,

sestram in bratom z družinami ter svojem. Družina in vsi njeni so lahko upravičeno ponosni na Anko.

Našo Anko, kot smo jo v uredništvu klicali, bomo ohranili v lepem spominu. Naj ji Bog, ki edini kot Stvarnik ve, zakaj je morala v prerani grob, pokloni večni mir, luč in tisto večno veselje, ki ga je veliko delila z nami že v času svojega prekratkega življenja!

POGREBNO SLOVO
"Vi, ki pišete za Novi glas in boste gotovo pisali o Ankinem pogrebu, tokrat ne smete napisati, da se je v Števerjanu zbrala velikanska množica ljudi, ampak morate preprosto napisati, da smo na Ankin pogreb prišli vsi!" Tako nam je pred začetkom maše za Anko Černic dejal gospod in zadel v črno.

SOŽALJE

Prerano nas je zapustila Anka Černic, ki se je lani srečala z Abrahamom. Sekcija Slovenske skupnosti za Števerjan, občinski svetovalci SSK, župan in odbornik, društvo F.B. Sedej ter števerjansko župnijsko občestvo izrekajo mami, bratoma, sestram ter ostalim sorodnikom globoko sožalje ob težki izgubi ljubljene Anke Černic.

Z bolečino v srcu se pridružujejo izrazom sožalja njeni nekdanji učenci osnovne šole A. Gradnik iz Števerjana.

Ob prerani smrti Anke Černic izrekamo globoko sožalje svojem zboru Rupa-Peč in Mirko Filej.

Ob boleči izgubi Anke Černic izrekamo iskreno sožalje družini prosvetno društvo Štandrež.

S prizadetostjo smo spremljali Ankinu boleče slovo. Iskreno sočustvujemo z vsemi najbližnjimi. SCGV Emil Komel.

Združenje cerkvenih pevskih zborov se hvaležno spominja svoje dolgoletne odbornice Anke Černic, vsestransko zavzete kulturne delavke, navdušene pevke in zborovo-

Tiha in žalostna množica Ankinih sorodnikov, prijateljev, znancev, sodelavcev, vidnih in preprostih ljudi od vsepovsod je pospremila Anko na Božjo njivo. Med njimi je bil tudi goriški župan Brancati. Pogrebno mašo je darovalo veliko slovenskih in italijanskih duhovnikov pod vodstvom župnika Antona Lazarja. Ob odprtem grobu so se od nje poslovili župan Hadrijan Corsi, g. Renzo Boscarol v italijanskem jeziku, Mirko Špacapan v imenu Slovenske skupnosti ter Mihael Corsi v imenu domačega društva F. B. Sedej. Anko je na zadnji poti spremljala pesem domačega zbora in skavtov.

ŽALNA SEJA
Zvečer smo se zbrali v centru Bratuž v Gorici, da bi se na žalni seji spomnili naše Anke. Pretresljiva je bila uvodna pesem *Lipa zelenela je*, pelo jo je sto mladih goriških pevcev; zbor, kakršnega je zmogla postaviti na oder samo Anka, je vodil Bogdan Kralj. Kot gostiteljica in Ankina srčna prijateljica je večer vodila Franka Žgavec, ki se ji je zahvalila v imenu Kulturnega centra. Anki se je zahvalil tudi predsednik SSO Sergij Pahor; Damjan Paulin je dodal svoje misli o Anki kot prijatelj in predsednik največje goriške kulturne organizacije, Zveze slovenske katoliške prosvete. Lojzka Bratuž se je kot predsednica Zveze cerkvenih pevskih zborov poslovila od pevke in pevovodkinje. Učiteljica Lidija Jarc, radijski kolega Danilo Čotar, Nico Fornasir v imenu italijanskih prijateljev, župan Hadrijan Corsi, Carmen Bratina in Ivo Hvalica so tudi v našem imenu dodali svoj in naš kamenček hvaležnosti v bogat mozaik naši Anki, ki je za vedno odšla.

dje. Njeni družini izrekamo iskreno sožalje.

Z veliko žalostjo pozdravljajo drago Anko Černic ter izrekajo iskreno sožalje družini in svojem cerkveni in mladinski pevski zbor ter prosvetno društvo Vrh sv. Mihaela.

Ob prerani in težki izgubi drage Anke Černic izrekamo iskreno sožalje materi, bratoma in sestram ter njihovim družinam Kulturno društvo Sabotin.

Zveza slovenske katoliške prosvete in njene članice se klanjajo spominu Anke Černic, dolgoletne tajnice zveze in vsestranske kulturne delavke. Anko bomo vsi, ki smo z njo sodelovali, ohranili v najlepšem spominu. Veliko je naredila za našo skupnost, za kar smo ji izredno hvaležni. Svojem izrekamo globoko sožalje.

Zapustila nas je dragocena sodelavka Anka Černic. Za njeno dragoceno dolgoletno sodelovanje smo ji iskreno hvaležni. Mami, sestram, in bratoma naše občuten sožalje. Kulturni center Lojze Bratuž.

Ob težki izgubi drage Anke Černic izrekamo Športno združenje Olympia globoko sožalje vsem svojem.

OBVESTILA

OD 9. JUNIJA do 5. septembra stopi v veljavo poletni urnik goriškega sedeža SSO. Urad bo odprt od ponedeljka do petka od 9. do 13. ure.

DRUŠTVO SLOVENSkih upokojencev za Goriško prireja tradicionalni piknik 10. avgusta v Idriji s postankoma na Colu in v Vipavskem Križu. Prijave do zasedbe mest v avtobusu do 10. julija.

DAROVI

ZA CERKEV v Rupi: N.N. za cvetje 10,00 €.

ZA CERKEV na Peči: družine pri spomeniku namesto cvetja na grob Virgila Cotiča 25,00; druž. Mirkota namesto cvetja na grob bratrance Virgila Cotiča 20,00; sestri Zora in Cilka in brat Mirko namesto cvetja na grob brata Virgila 120,00; žena Livia v spomin na moža Virgila 100,00 €.

ZA MePZ Rupa-Peč: žena Livia v spomin na moža Virgila Cotiča 50,00 €.

ZA CERKEV v Gabrjah: N.N. iz Rupe 30,00; Stana v spomin na sestro Frido za zvonove 50,00 €.

ČESTITKE

27. junija letos sta praznovala 50-letnico skupnega življenja **Marija Colja** in **Anton Podveršič**. Vse dobro jima želijo sin Jadran, nevesta Ciria in vnuk Aaron.

SOŽALJE

Ob smrti dolgoletnega pevca **Ludvika Čevdka** izrekata globoko sožalje svojem zboru Rupa-Peč in Mirko Filej.

Stranka Slovenske skupnosti Sovodnje izraža sožalje svojem pokojnega **Ludvika Čevdka**.

Sekcija SSK za Števerjan, društvo F.B. Sedej izrekajo mami, bratu, sestram ter svojem občuten sožalje ob izgubi dragega **Lojzeta Maraža**, ki je pred kratkim praznoval svoj šestdeseti rojstni dan.

Ob težki izgubi očeta **Ludvika Čevdka** izrekata MPZ in PD Vrh sv. Mihaela hčerki **Marjanci** in družini iskreno sožalje.

Ob nenadni izgubi dragega **Lojzeta Maraža** izrekata družini in svojem iskreno sožalje kulturno društvo **Sabotin** iz Štmavra.

SLOVENSKI CENTER ZA GLASBENO VZGOJO EMIL KOMEL
v sodelovanju s SKD HRASST IZ DOBERDOBA,
z ZDruženjem CERKVENIH PEVSKIH ZBOROV
in ŽUPNIJO SV. ANDREJA V ŠTANDREŽU

ORGELSKI KONCERT

Suzana Ferfolja
iz Doberdoba

Bogna Pekala
iz Krakova

J.S. Bach, C.A. Franck, M. Reger, L. Vierne

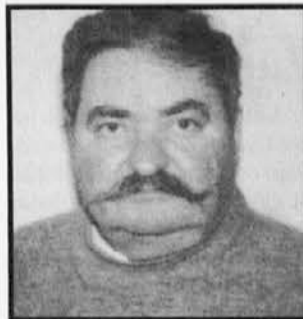
Cerkev sv. Andreja v Štandrežu
torek, 8. julija 2003, ob 20.30

IN MEMORIAM

Alojz-Lojze Maraž

V petek, 27. junija, je v zgodnjih jutranjih urah v Števerjanu mirno zaspal na svojem domu Alojz Maraž ali bolje Lojze, saj so ga tako poznali ne samo vaščani, ampak v vsej bližnji okolici. Lojze je na dan sv. Alojzija, samo pred nekaj dnevi, dopolnil 60 let. Po poklicu je bil zidar, nekaj let po upokojitvi pa je v Števerjanu opravljal smetarsko službo. V števerjanski cerkvi je vrsto let pomagal pri pritrkovanju in radi so ga klicali tudi v sosednje fare v Štmaver, Pevmo, Štandrež, pa tudi na Sveto Goro. Veliko se je ukvarjal tudi z mizarstvom. Tako v domačem prosvetnem društvu kot tudi v drugih društvih na Goriškem je pomagal pri prosvetni dejavnosti, zlasti pri postavitvi odrov ob gledaliških predstavah. Za števerjansko cerkev je izdelal lesen križ za Božji grob. Pokojni Lojze je bil vselelega značaja in je imel zelo rad družbo.

Prijatelja Lojzeta Maraža bodo s hvaležnostjo vedno nosili v srcu tudi člani društva Mirko Filej-Oder90. Kot zvest sodelavec je namreč pokojni od samega začetka gledališke

skupine Oder90 sodeloval v vlogi scenskega mojstra. V svoji velikodušnosti in z mizarstvom izkušnjami je bil vedno kos svojemu delu. Poleg tega je s svojo prisotnostjo in z dobrim razpoloženjem prispeval k prijetnemu vzdušju in dobri volji v sami skupini. Člani društva Filej ga bodo pogrešali zlasti ob pripravi premier, ko je s svojo natančnostjo pri izdelavi scen večkrat vzbujal simpatično "živčno napetost".

Veliko znancev in prijateljev ga je v soboto zjutraj v procesiji pospremila od njegove doma do cerkve, kjer je bila pogrebna maša. S tolažilnimi besedami g. Antona Lazarja in poslednjim blagoslovom se je tudi Lojze poslovil od žalujoče matere, brata in sester, sorodstva ter celotne skupnosti, ki bo Lojzeta z hvaležnostjo ohranila v trajnem spominu.

SVET SLOVENSkih ORGANIZACIJ
izrekajo ob boleči izgubi svoje nekdanje
odbornice in dragocene sodelavke

ANKA ČERNIC

iskreno in občuten sožalje vsem njenim bližnjim, vsem svojem in prijateljem. S svojo delavnostjo in vnemo se je Anka neizbrisno vpisala v knjigo naše dejavnosti kakor tudi v spomin naših dolgoletnih skupnih snovanj.

GORIŠKA KRONIKA

Delovno zasedanje v Novi Gorici
Prihodnost treh občin

FOTO DPD

Prejšnji četrtek so se že tretjič srečali župani obmejnih občin Vittorio Brancati, Mirko Brulc in Dragan Valenčič, da bi tudi v prisotnosti odbornikov in strokovnjakov preverili opravljeno delo šestih mešanih komisij in začrtali prihodnje delovanje. Gostitelj Valenčič je povedal, da je bilo srečanje "zelo intenzivno in dejavno", saj so v zadnjih mesecih dosegli več skupnih rezultatov. Razpravljali so o širokopoteznih projektih, kakršni so npr. čezmejna pisarna treh uprav, ki bi zagotavljala usklajeno delo vseh komisij, pa tudi o skupni spletni strani v več jezikih, ki bi zagotavljala hiter pretok informacij, o usklajenosti planov in urbanističnih zasnov treh mest, o skupni čistilni napravi, sanaciji Korna, problematiki onesnaževanja Ljvarne Gorice. Govor je bil tudi o skupnem aparatu za magnetno resonanco, ki bi ga nabavili do konca leta in bi ga uporabljala tudi bolnišnica v Izoli. Komisija za zdravstvo skrbi tudi za področje družinske oz. stanovanjske problematike in politiko skrbi za starejše občane. Komisija za kulturo, mladinsko politiko, izobraževanje in šport je poudarila potrebo po izme-

njavni informacij; sklenila je tudi, da bi 28. aprila skupno praznovala vsa tri mesta. Pripravljajo se zgodovinska pot Coronini, ki združuje tri občine, parki brez meja, skupen turistični vodič, pa tudi skupna razstava del Zorana Mušiča. Načrtuje se tudi poučevanje italijanščine v slovenskih obmejnih šolah in slovenščine v italijanskih. Govor je bil tudi o evropskem dnevu brez avtomobila, pobudi, h kateri bi pristopile vse tri občine, pa tudi o skupnem poletnem festivalu, ki bi bil namenjen sto tisoč prebivalcem treh mest. Novost je tudi oblikovanje koncepta celostne grafične podobe kot skupne blagovne znamke treh mest. Posebno pozornost je vzbudil projekt ureditve trga pri Transalpini z zanimivim ambientalnim prikazom, ki pa še ni dokončen. Projektov je torej še in še. Delo je treba pospešiti, je rekel Brancati, saj se 1. maj 2004 bliža s hitrimi koraki. Brulc je dodal, da delo poteka uspešno, čeprav obravnavajo tudi teme, "ki zahtevajo več strpnosti". Tudi Valenčič je izrazil svoj optimizem nad skupnim delom in perspektivami, ki se nam odpirajo. (DD)

Pred poletnimi počitnicami
Zadnji napor za MePZ Hrast

MePZ Hrast se v toplih junijskih dneh pripravlja na zadnje nastope pred poletnimi počitnicami. Doberdobske pevce čakata v juliju še dve "preizkušnji": polkoncertni nastop v Gradežu in organizacija pevskega večera v Doberdolu v na novo odprtem centru Gradina nad Doberdobskim jezerom.

Doberdobski pevci se bodo najprej v ponedeljek, 7. julija, odpravili na gostovanje v Gradež, kjer bodo v okviru pevskega večera *Poetne note* (Note d' estate), ki ga prireja pokrajinska sekcija pevskega združenja USCI, predstavili gradeškemu občinstvu in turistom izseke iz svetovne polifonije. Pod vodstvom dirigenta Hilarija Lavrenčiča bodo poslušalci s dvema Galusovima napevoma predstavili renesanso, z Mendelssohnovim Psalmom 43 obudili nemški romantizem, z Rahmaninovim Opelo pa nakazali slovansko romantično tradicijo. Nazadnje se bodo doberdobski pevci poklonili še krajevnim slovenskim (Jeričijo, Pahor, Merku) in furlanskim (Perosa) skladateljem. Večer bo sooblikoval otroški zbor Audite nova iz Štaranca-

na, ki ga vodi Gianna Visintin. Naslednji dan, v torek, 8. julija, bo ob 20.30 v Štandrezu orgelski koncert, s katerim se bo domači publiki predstavila Suzana Ferfolja, nekdanja pevka doberdobskega pevskega zbora. Večer bo zaokrožila organistka Bogna Pekala iz Krakova. Koncert prireja Slovenski center za glasbeno vzgojo Emil Kotelj v sodelovanju s SKD Hrast, Združenjem cerkvenih pevskega zborov in župnijo sv. Andreja v Štandrezu.

Zadnji poletni napor zbor Hrast bo logističnega značaja. V soboto, 12. julija, bo namreč doberdobski zbor s pokroviteljstvom matične občine priredil glasbeni večer, ki ga bo oblikovala vokalna skupina Akord pod vodstvom Mirka Špacapana. Pevci s kraške planote, ki je postala znana po romanu Prežihovega Voranca, bodo goste pozdravili s tremi uvodnimi pesmimi. Doberdobskim poslušalcem bodo pevci podgorške vokalne skupine v novem centru Gradina nad jezerom predstavili pred kratkim izdano zgoščenko *Zdravica/Unbrindisi*. (AČ)

Vila Ferdinandej v Trstu
Sprejem ob Dnevu državnosti
Republike Slovenije

Generalna konzulka Republike Slovenije v Trstu Jadranka Šturm Kocjan je v torek, 24. junija priredila v vili Ferdinandej pri Trstu sprejem ob Dnevu državnosti, največjem državnem prazniku Republike Slovenije. Sprejema se je udeležilo veliko ljudi, največ seveda

FOTO KROMA

pripadnikov naše narodne skupnosti v Italiji, kot seveda tudi gostov drugih konzularnih predstavništev in prijateljev naše domovine. V kratkem nagovoru je generalna konzulka Jadranka Šturm Kocjan v slovenskem in italijanskem jeziku izpostavila predvsem izjemno pomembne mednarodne uspehe Slovenije, izrecno omenila nedavno pridružitve Slovenije zvezi NATO ter vstop Slovenije v Evropsko unijo, poudarila pa je tudi izjemen pomen slovenske manjšine v Italiji in se prisotnim uglednim gostom tudi zahvalila za vso pomoč, ki je bila deležna pri zavzemanju za tesnejše

sodelovanje med Slovenijo in Furlanijo-Julijsko krajino.

Generalna konzulka Republike Slovenije v Trstu je tudi poudarila pomen slovenskega državnega praznika, povedala, da si je Slovenija v razmeroma kratkem času pridobila ugled v Evropi in tudi v svetu ugled. Predvsem pa je v svojem nagovoru povedala, da je to zadnji sprejem, ki ga sama opravlja kot generalna konzulka Republike Slovenije v Trstu, saj ji septembra poteče štiriletni mandat in bo zato po vsej verjetnosti odšla v Ljubljano na Ministrstvo za zunanje zadeve. Povedala je, da se je včasih na prvi videz prav nediplomatsko postavila

la v bran slovenske manjšine v Italiji, a to zato, ker se zaveda pomena pomoči domovine Slovenije naši narodni skupnosti v Italiji.

Generalna konzulka se je izrecno zahvalila nekdanjima predsednikoma dežele Furlanije-Julijske krajine Robertu Antonioneju in Renzu Tondu, nekdanjemu tržaškemu županu in sedanjemu predsedniku F-Jk Riccardu Illyju, predsednikoma krovnih organizacij slovenske narodne manjšine v Italiji Rudiju Pavšiču (SKGZ) in Sergiju Pahorju (SSO) ter sedanjemu tržaškemu županu Robertu Dipiazziju ter goriškemu županu Vittorio Brancatiju za tesno sode-

lovanje v prid slovenski manjšini in seveda Republike Slovenije, kot se je tudi zahvalila vsem, s katerimi se je kot generalna konzulka RS v Trstu srečevala in sodelovala. Sprejema ob Dnevu državnosti se je v Trstu udeležila vrsta uglednih osebnosti, med njimi predsednik Furlanije-Julijske krajine Riccardo Illy, tržaški župan Roberto Dipiazza, krajevni politiki, predvsem pa vrsta županov iz F-Jk ter bližnje Slovenije, najvidnejši predstavniki slovenske manjšine v Italiji, gospodarstveniki, kulturniki in drugi javni delavci, predstavniki katoliške, srbske in grške pravoslavne Cerkve ter judovske skupnosti iz Trsta, kot tudi visoki predstavniki Ura da za Slovence v zamejstvu in po svetu RS in Ministrstva za zunanje zadeve RS (Zorko Pelikan, Jože Šušmelj) ter vrsta drugih pomembnih osebnosti iz F-Jk in Slovenije. (JUP)

GLOSA JURIJ PALJK

O priimkih

Nihče naj ne misli, da bomo v tokratnem zapisu pripevali kaj posebno novega k že itak dobro poznani tematiki o težavah, ki jih imamo pri nas z imeni in priimki! Po svoje je to tema, o kateri vsi neradi pišemo, ker vemo, da s pisanjem posegamo na najbolj občutljivo področje, saj je splošno znano, da človek najraje sliši svoje ime in takoj za njim svoj priimek.

Ve se, kako je pri nas s priimki in imeni. Fasizem je nam Slovincem prinesel veliko gorja; enega imamo še danes poitalijančene in na vse mogoče in nemogoče načine popačene, spremenjene in tudi spreveržene slovenske priimke in imena, o katerih so pisale že študije in raziskave, na dolgo in počez, z občutkom za človeka, ki stoji za vsakim priimkom in imenom, in brez posebnega takta, ki ga taka pisanja zaradi občutljivosti tematike seveda zahtevajo.

Ponavljam, da se še kako zavedam, kako občutljiva tema je to, in zato s tokratnim zapisom zares nimam namena nikogar nič prepričevati, kot tudi nikogar žaliti, kaj šele smesiti. Rad pa bi vseeno napisal nekaj stvari, mimo katerih ne morem in prav za prav vsi skupaj ne moremo, če hočemo seveda delovati kot slovenska narodna skupnost, slovensko narodno telo.

Na tem mestu pride še kako prav stari latinski pregovor: "Nomen est omen! - Ime je vse, v imenu se skriva vse!" Pa vendar lahko kljub vsemu mirno zapišem, da ni vse slabo niti na tem področju, saj je zaščitni zakon za našo narodno skupnost v Italiji prinesel tudi nove zakonodajne norme, po katerih lahko vsakdo, ki mu je bilo nekoč poitalijančeno ime, a tudi priimek, te stvari brez posebnih težav danes spremeni v slovensko obliko. Poleg tega je znano tudi to, da ta proces "poslovenitve imena in priimka", ki je sicer kot vsi drugi birokratski procesi zamuden, ne stane praktično nič. Da se torej poitalijančene priimke vrniti v slovensko obliko, prav tako ime, v razmeroma kratkem času in na razmeroma lahek način, kar je gotovo novost, ki bi se je pri nas morali veliko bolj posluževati, kot pa se je.

Za ta zapis sem se odločil zavestno predvsem iz enega samega razloga, in sicer zato, ker je to tema "pogovorov na hodnikih in za hrbtom določenih ljudi", v javnost pa skorajda ne pride, ker se zmotno misli, da lahko s tem, da zapišemo jasno besedo, koga užalimo. Prepričan sem, da bi taka gledanja na to mo-

rali že zdavnaj preseči, predvsem pa bi jih morali preseči po sprejetju zaščitnega zakona za našo narodno manjšino v Italiji, ko ni več nobene ovire, da bi tisti, ki ima poitalijančen priimek, s tem priimkom in tudi italijanskim imenom še naprej vztrajal med nami; razen v primeru seveda, če si tega sam ne želi, kar pa mora biti jasno predvsem njemu in okolici.

Mislím, da bi to načelo moralo veljati predvsem za vse predstavnike naše narodne manjšine, ki v javnosti nastopajo kot izvoljeni ali pa vidni predstavniki naše narodne skupnosti in jih zato mi imamo -upravičeno!- za Slovence, kar seveda tudi so. Poznamo jih kot Slovence s slovenskim imenom in priimkom, medtem ko jih naši italijanski sosode poznajo pod italijanskim priimkom in imenom, tistim priimkom in imenom, ki je uradno zapisano.

Če se je do nedavnega pri nas to lahko še nekako prenašalo, ker smo se vsi zavedali zapletenih, dragih in zamudnih postopkov vračanja slovenskih priimkov in imen, bi pa lahko danes upravičeno pričakovali, da ljudje, ki "navzven in navznoter" predstavljajo našo narodno skupnost,

najprej samim sebi in seveda takoj zatem še nam in predvsem pa italijanskim sosedom pokažejo, da le nekaj dajo nase, na svoj priimek, na svoje ime in seveda tudi ter predvsem na slovenski rod, na našo narodno skupnost torej.

Nihče nas namreč ne bo spoštoval, če se sami ne bomo spoštovali! Tu ni govora o kakem nacionalizmu in seveda tudi ne o netenju nestrpnosti, kaj šele o delitvi na take in drugačne! Gre za navidez majhno, a izjemno pomembno stvar!

Prav zato si upam napisati, da bi bilo nujno potrebno, da zares vsi ljudje, ki v javnosti nastopajo kot naši, slovenski predstavniki, nastopajo s svojimi praviimi imeni in priimki in ne uporabljajo slovenskega imena in priimka samo takrat, ko so v naši, slovenski družbi, poitalijančenega priimka in italijanskega imena pa se še naprej poslužujejo v družbi večinskega naroda.

To ne gre!

Gre za navidez preproste stvari, ki pa govorijo o velikih zadevah!

Če hočemo, da nas bodo drugi spoštovali, se moramo najprej sami spoštovati, tudi z odnosom do lastnih imen in priimkov.

Danes izgovorov ni več. Sami moramo paziti nase in na svoje ime ter priimek! paljk@noviglas.it

Janez Janša predlaga sklic posebne konvencije o prihodnosti države

Premier Anton Rop napoveduje odločen boj zoper revščino

Za okoli 300 delovnih mest v organih in službah EU 1.900 kandidatov iz Slovenije

Opozorjanje na revščino in nasploh socialne stiske je stalna in tudi najbolj boleča tema v slovenski politiki. Ob proslavljanju dneva državnosti je nanjo ponovno opozoril Janez Janša, ki je dejal, da se je Slovenija v dvanajstih letih razvila v trdno in stabilno demokracijo, njen ugled pa zmanjšuje preveliko število revežev in delavcev nekdanjih velikih industrijskih podjetij, ki so med prehodom Slovenije v kapitalizem izgubili zaposlitev. Predsednik Socialdemokratske stranke je ob tem predlagal sklic posebnega zborovanja (konvencije), na katerem bi vsi, ki imajo kaj povedati, ne glede na ideološko, politično ali strankarsko opredeljenost oziroma privrženost, dosegli sporazum o tem, kaj je treba napraviti za prihodnost Slovenije. Janez Janša meni, da bi se Slovenija z uporabo vseh svojih virov, možnosti in seveda z delom vseh državljanov v prihodnjih desetih do dvanajstih letih lahko povzpela med najbolj razvite in bogate članice EU.

O revščini, socialnih stiskah, korupciji in o razpisništvu pri porabi denarja so razpravljali tudi na Krekovih dnevih, političnem forumu Nove Slovenije, krščanske in ljudske stranke. Sprejeli so dokument z naslovom Čas je za dejanja in v njem zapisali, "da se dolgoletna vladavina koalicij pod vodstvom LDS bliža koncu. Porabila je moč in navdihe osamosvojitve in nima več pravih odgovorov na ključne gospodarske izzive. Ob tem je prekomerno zadolžila državo, dopustila razmah korupcije in namerno povzročila koncentracijo kapitala in gospodarske moči. Slabe javne finance prikriva s priko-

jevanjem podatkov in prenašanjem obveznosti v prihodnost. Na izpitu pravne države je zaradi zaostankov padel tudi sodni sistem. Socialna in družinska politika ne dosega učinkov. V primerjavi z drugimi državami, ki pristopajo v Evropsko unijo, Slovenija vse bolj izgublja primerjalne prednosti, ki jih je imela". Zanimivo, morda tudi spodbudno je to, da s kritikami t.i. pomladnih strank (SDS in Nove Slovenije, krščanske ljudske stranke) soglašajo tudi ZLSD, torej stranka vladne koalicije. Predsednik te stranke Borut Pahor je na zasedanju konference ZLSD v Bovcu menil, "da je prva in najpomembnejša krat-

koroločna naloga slovenske vlade do prihodnje pomladi ta, da zagotovi uspešen vstop Slovenije v polnopravno članstvo EU. Za to bodo potrebni ukrepi, ki med ljudmi ne bodo popularni, vendar brez njih ne bo mogoče zagotoviti napredka naše države. Zato se bo morala sedanja koalicija odločiti za bolj odločno politiko". Na zasedanju so opozorili, "da je treba javne finance postaviti v ospredje, ker se z državnim denarjem vse prepogosto ravna nezakonito, negospodarno ali vsaj nepregledno. Povečuje se socialno razlikovanje

v družbi, finančna moč se iz politike seli v gospodarstvo, oblast pa kljub opozorjanju na napake in pretiravanja nima moči ali volje, da bi probleme odpravila". Predsednik ZLSD je v pogovoru na državni TV dejal, da je potrebna bolj odločna politika vlade, tudi če bi to povzročilo poraz sedanje vladne koalicije na prihodnjih parlamentarnih volitvah. V LDS, največji vladni stranki, se na kritike in opozorila o stanju v državi odzivajo mlačno in le posredno. Vendar je vlada napravila nekaj potez, ki naj bi izboljšale njen ugled, zlasti pa seveda prestiž LDS, stranke, katere predsednik je premier Anton Rop (na sliki). Premier je napovedal reforme na raznih področjih, tudi sprejem novega zakona zoper korupcijo. Po izjavi poslanca SDS in župana občine Trzič na Gorenjskem Pavla Ruparja naj bi bila korupcija najbolj razširjena med člani LDS in ZLSD. Velik odmev v javnosti je vzbudila izjava Boštjana Penka, direktorja vladnega urada za preprečevanje korupcije, "da je dolgoletna vladavina ene same politične stranke, LDS, povezana z lobiji in gospodarstvom pripeljala do stanja, ki ga bo težko popraviti".

Vlada je na kritike, predvsem tiste o revščini in socialno krivični družbi, odgovorila na več načinov. Na njeno zahtevo članom uprav in nadzornih svetov Nove ljubljanske banke in zavarovalnice Triglav letos prvič ne bodo dali nagrad (le-te so dosegale na desetine milijonov tolarjev) za njihovo (domnevno) uspešno delo. Premier Anton Rop je 26. t.m. na srečanju slovenskih upokojencev v Murski Soboti ugodno ocenil izvajanje pokojninske reforme pri nas in pouda-

ril, "da slovenski upokojenci nikoli ne bodo ogroženi za tisto, kar so s svojim minulim delom zaslužili". Napovedal je sprejem programa za boj proti revščini, "druga velika tema letošnjega poletja, še bolj pa jeseni, pa bo zagotovo zdravstvena reforma". Med obiskom v Murski Soboti je predsednik vlade obiskal tamkajšnje tovarno oblačil Muro, ki je prejela 10 milijonov evrov nepovratne državne pomoči za premostitev svojih razvojnih težav. S prejetim denarjem bo v Muri ohranjenih tri tisoč delovnih mest.

VEČINA SLOVENCEV SE ODPRAVLJA NA POČITNICE

Državni zbor bo v mesecu juliju imel še eno zasedanje, potem pa bodo poslanci odšli na počitnice. Na počitnicah so tudi učenci oz. dijaki slovenskih osnovnih in srednjih šol, razen tistih, ki bodo v poletnem času opravljali bodisi popravne ali pa sprejemne izpite. Tisti Slovenci, ki bodo odšli na dopust, so si izbrali predvsem morje na Hrvaškem. Ta država je pri nas, kljub nekaterim slabim izkušnjam iz prejšnjih sezon, po priljubljenosti daleč na prvem mestu. Letos naj bi v hrvaški Istri, Dalmaciji in na hrvaških otokih počitnikovalo okoli 90.000 Slovencev.

V kroniki važnejših dogodkov iz prejšnjih dni še poročamo, da se je na prve natečaje za zaposlitev v organih in službah EU za 300 delovnih mest, ki bodo na voljo, prijavilo kar 1.900 kandidatov iz Slovenije. Tisti, ki bodo sprejeti, bodo službo v uradih evropske povezave nastopili po 1. maju l. 2004, torej po vstopu Slovenije v EU. Postopno se bo v uradih EU lahko zaposlilo 500 uradnikov in funkcionarjev iz Slovenije. Marjan Drobež

Mestni svet v Novi Gorici potrdir usmeritev in programe Politehnike

Minister Gaber naj uredi visokošolski študij na Primorskem

Mestni svet mestne občine Nova Gorica je na svojem zadnjem zasedanju obravnaval in sprejel tudi poročilo o delovanju visokošolskega izobraževalnega in znanstvenoraziskovalnega zavoda Politehnika, ki svojo vlogo opravlja že deveto leto. V nagovoru svetnikom je predsednik zavoda, prof. dr. Danilo Zavrtanik, dejal, "da se je dejavnost Politehnike razširila tako, da sedaj pokriva diplomsko in podiplomsko izobraževanje, raziskovalno in razvojno delo ter zagotavlja prenos tehnologij v podjetniško okolje. Smo ustanovitelji Primorskega tehnološkega parka in ustanovitelji univerzitetne Fundacije "Edvard Rusjan", ki uspešno zbira sredstva za financiranje razvoja Politehnike v Novi Gorici. Politehnika je postala univerzitetna ustanova, ki je v Sloveniji in po svetu znana predvsem po kakovosti izobraževalnega dela in vrhunskih znanstvenih dosežkih, ki jih dosegajo njeni raziskovalci".

Visokošolske programe, ki jih izvaja Politehnika, v tem akademskem letu obiskuje več kot 500 študentov. Spričo tolikšnega števila je začelo primanjkovati predavalnic. Med novimi študijskimi programi razvijajo tudi tistega z naslovom *Konservatorstvo arhitekture in naravne dediščine*, pri katerem sodeluje tudi Univerza za arhitekturo v Benetkah. Program je že postal veljavni v Sloveniji, Italiji in v drugih državah EU. Posebnost programa je, da predvideva skupno diplomsko, ki jo bosta podeljevali obe ustanovi, kar je novost v evropskem prostoru. Nadalje je razpisan program z naslovom *Krasoslovje*, ki je nastal s sodelovanjem Inštituta za raziskovanje Krasa, Znanstvenoraziskovalnega centra Slo-

venske akademije znanosti in umetnosti, v Postojni. Svetu za visoko šolstvo Slovenije so predložili v odobritev univerzitetni študijski program z naslovom *Slovenistika*. Nastal je pod vodstvom prof. dr. Matjaža Kmeclja, dr. Zoltana Jana in dr. Branka Marušiča, ob sodelovanju posameznikov z obeh strani državne meje na Gorškem.

Za panazoritev dejavnosti Politehnike se navajamo, da je v zavodu zaposlenih okoli 50 sodelavcev, od tega je 21 doktorjev, 9 sodelavcev s statusom mladega raziskovalca oziroma asistenta stražista, 8 drugih sodelavcev z visoko izobrazbo, 6 administrativnih uslužbenk in knjižničarka. Poleg tega z zavodom sodeluje še 63 pridruženih profesorjev domačih in tujih univerz ali iz posameznih znanstvenih ustanov. Zavod deluje v poslopiju nekdanje trgovske družbe Primex in na sedežu družbe Petrol v Rožni Dolini. Imajo veliko predavalnico za 90 študentov, dve srednje veliki predavalnici za 50 študentov, štiri manjše predavalnice, računalniško učilnico, osem raziskovalnih laboratorijev, študentski laboratorij, računalniško sobo ter 35 pisarn za sodelavce in gostujoče profesorje.

Na zasedanju mestnega sveta mestne občine Nova Gorica, ki je tudi soustanoviteljica Politehnike, so dejavnost, usmeritev in nove programe zavoda podprli in mu pri tem zagotovili nadaljnjo pomoč. Politehnika bi zlasti potrebovala več prostorov. Glede stanja, nastalega po ustanovitvi državne univerze na Primorskem, poročilo o delovanju Politehnike kritizira Ministrstvo za šolstvo, znanost in šport, "ker ni bilo pripravljeno sprejeti koncepta moderne, ohlapno povezane univerze, ki bi imela dve samostojni in avtonomni univerzitetni središči, ob slovenski obali in v Novi Gorici. Vztrajalo je na nastanku "klaslično organizirane" in centralizirane univerze v Kopru z izpostavo v Novi Gorici. Zaradi tega je senat Politehnike v Novi Gorici ocenil, da bi vključitev v tako univerzo onemogočila razvoj naše ustanove in visokega šolstva na Gorškem, in se odločil, da se Politehnika v novo univerzo na Primorskem za sedaj ne vključi in bo nadaljevala samostojno pot". Ob tem sta poslanca Borut Pahor, iz ZLSD, ki je tudi predsednik državnega zbora, in poslanec SLS Ivan Božič iz Tolmina, ministra za šolstvo, znanost in šport, dr. Slavka Gabra, nujno pozvala, naj izpolni svojo obljubo, da bo posredoval glede statusa in pravne ureditve univerzitetnega študija na Primorskem. Če bi bila ta zahteva ugodno rešena, bi se najbrž tudi Politehnika v Novi Gorici vključila v novo univerzo na Primorskem. (M.)

Log pri Vipavi / Koncert zbor Ipavska in solistov

V znamenju Miškinisa in Faureja

V torek, 24. junija, je v cerkvi Žalostne Matere božje v Logu pri Vipavi potekal koncert Komornega zbora Ipavska ter solistov Matejke Bukavec in Marcosa Finka.

Komorni zbor Ipavska je v zadnjem času izvedel vrsto kakovostnih koncertov v raznih krajih Slovenije. Eden od teh je bil prejšnji torek, 24. junija, v znani božjepotni cerkvi Žalostne Matere božje v Logu pri Vipavi, kjer se je predstavil domači publiki. Zbor je ob tej priložnosti nastopil s koncertnim programom, ki ga je izvedel nekaj dni prej, 20. junija, v dvorani Slovenske filharmonije v Ljubljani. Spored je v prvi vrsti temeljil na delih dveh velikih skladateljev: litovskega

sodobnika Vytautasa Miškinisa in enega največjih francoskih (in svetovnih) glasbenikov, Gabriela Faureja (1845-1924).

Zbor Ipavska redno vključuje v svoj koncertni repertoar dela Vytautasa Miškinisa, čigar glasba je dirigenta Ipavske Matjaža Ščka dobesedno očarala (kot je sam dejal v nekem intervjuju). V zadnjem času so vipavski pevci peli Mi-

škinisove skladbe npr. na marčnem tekmovanju Naša pesem 2003 v Mariboru, v zamestvu pa konec aprila v cerkvi na Opčinah. Na koncertu v Logu se je zbor predstavil s štirimi njegovimi moteti v spomin Maurice Durufla (*Ubi caritas et amor, Tot pulchra es, Tu es Petrus in Tantum ergo*) ter še s skladbama *Memento* in *Exultate Deo*, izvedba pa je še enkrat pokazala, kako pevci in dirigent gojijo do te glasbe poseben odnos in občutljivost. Preostali del prvega sklopa je obsegal na-

božne skladbe Jacobusa Gallusa, Aleksandra Vodopivca in Andreja Missona: od prvega smo slišali moteta *Haec est dies* in *Pueri Haebreorum*, od drugega *Ave Maria* in od tretjega skladbi *Ljubi angel, varuh moj* in *Boga, ki Zemlja ga časti* (zbor je na orgle spremljal Bernarda Paškvan).

Drugi del koncerta v polno zasedeni cerkvi v Logu pri Vipavi je bil v celoti posvečen glasbi Gabriela Faureja. Uvodoma je harfistka Sofia Ristič izvedla skladbo *Un Chatelaine en sa tour...*, nato je bil na sporedu Faurejev *Requiem* za zbor, solista ter orgle in harfo (delo je Faure začel pisati leta 1887 in je doživelo več predelav). Ob zboru Ipavska, harfistki Sofiji Ristič in organistki Bernardi Paškvan sta kot solista nastopila mlada tržaška sopranistka Matejka Bukavec in argentinski rojak, basbaritonist Marcos Fink. Dobro in učinkovito izvedbo *Requie-*ma, pri kateri so poslušalci res

doživeli nekatere ekspresivno zelo visoke trenutke. So žal nekoliko zmotile nekatere negotovosti (predvsem pri tenorski sekciji zbora ter pri usklajevanju med zborom in orglami). A končna ocena ostane zelo pozitivna, saj je zbor dokazal svojo doseženo kakovostno raven in požel dolgotrajno navdušeno ploskanje s strani številnega občinstva, ki je bilo seveda namenjeno tudi ostalim nastopajočim, zlasti solistoma Matejki Bukavec in Marcosu Finku zaradi njunega prepričljivega nastopa. Lep glasbeni večer v Logu pri Vipavi, na katerem je prisotne pozdravil tudi župan občine Vipava Ivan Princes, se je - glede na izvajanje koncertnega sporeda - zaključil zelo "ljudsko". V cerkvi je namreč mogočno zadonela znana Hladnikova *Marija skoz' življenje*, pri petju katere se je nastopajočim pridružil še marsikateri poslušalec. (NL)

Nasveti varčevalcem

Upravljanje premoženja vrednostnih papirjev (2)

Pri taki obliki investicije vlagatelj plača dvojno vrsto stroškov. Upravitelj premoženja (banka ali borzna posredniška hiša -BPH) v vsakem primeru zahteva plačilo za servis, ki ga opravlja. Provizije znašajo od 0,50 do 2,0% letno. Po drugi strani varčevalec plačuje komisije na vrednostne papirje, ki jih upravitelj kupuje in prodaja. Poleg teh stroškov pravilnik take oblike naložbe lahko predvideva dodatno vstopne stroške.

Poleg obveznic (it. obli-gazioni) in delnic (it. azioni) so lahko predmet upravljanja premoženja tudi kvote investicijskih skladov (it. fondi comuni di investimento). V tem primeru so stroški načeloma nižji. Pred kratkim je Državna Osrednja Banka prepovedala zaračunavanje vstopnih provizij pri vlaganju v investicijske sklade, ki pripadajo upravitelju.

Vsekakor se varčevalcu priporoča, da primerja stroške več upraviteljev. Primerjava je smiselna, če temelji na podobnosti investicijskih linij. Provizije agresivne investicijske linije, ki vlaga pretežno v delnice, se ne primerja s tistimi od konservativne, ki investira pretežno v obveznice. Za upravljanje delnic so stroški namreč znatno višji.

Pred podpisom pogodbe mora vlagatelj zelo dobro razumeti značilnosti in stopnjo tveganja investicijske strategije, ki jo namerava izbrati. Predhodno se mora varčevalec tudi dobro zavedati, če izbrana investicijska linija (agresivna, standardna, konservativna) je v skladu s celotnim premoženjem, s katerim razpolaga. Stopnjo rizika investicijske linije nam daje "benchmark" (glej prejšnjo rubriko), ki pokaže nihanje

take oblike varčevanja v preteklosti.

Delovanje upravitelja mora biti v skladu z obstoječo zakonodajo. V dvolinjsko lahko vlagatelj obrne na ustanovo CONSOB (tel. 06 84771 ali 02 724201). Finančni svetovalci morajo varčevalcu obvezno pokazati pismo pooblastilo, ki ga je dobil od banke ali od BPH.

Ker upravljanje premoženja sloni na osebni ravni, se donosnost spreminja od varčevalca do varčevalca. V zadnjih dveh letih je donos portfeljev s prevladujočo delniško komponento negativen. Pozitivne rezultate so prinesli le portfelji s prevladujočim obvezniškim predznakom. Čemu se torej odločiti za tako obliko varčevanja?

Osnova za dober uspeh pri vsakem vlaganju je porazdelitev prihrankov v različne oblike varčevanja. Upravljanje premoženja predstavlja možnost, ki jo je treba ovrednotiti v sklopu svoje osebne in celostne investicijske strategije. Pri vsem tem naj se upošteva, da dolgoročno (vsaj 5 let) so delnice najbolj donosna oblika vlaganja. V vsakem primeru varčevalec zaupa kapital strokovnjakom, ki dnevno sledijo finančnim tržiščem. V obdobju, ko so borzni tečaji brez prestanka beležili pozitivne rezultate, so vlagatelji pridobili na zavesti in izpeljali številne finančne operacije po lastni uvidevnosti. Korenite spremembe na finančnih trgih zadnjih treh letih so marsikoga streznilo. Vloga poklicnih finančnih operaterjev, ki je pri upravljanju premoženja vrednostnih papirjev temeljnega pomena, je ponovno aktualna.

/dalje
Stojan Pahor

SLOVENIJA

Maribor / Druga veletrgovina s pohištvom rojaka iz Koroške

Josef Rutar, naš rojak iz Dobrle vasi na avstrijskem Koroškem, je sredi meseca junija odprl svojo drugo veletrgovino s pohištvom v Mariboru. Njegova prva veletrgovina je v Ljubljani, kjer uspešno posluje. Napoveduje, da bo tretjo veletrgovino s pohištvom kmalu odprl tudi v Kopru. Slovenski podjetnik iz avstrijske Koroške sicer poudarja, da ima povprečen slovenski kupec za nakup pohištva na voljo manj denarja kot avstrijski, a razlike med njima se manjšajo. Pravi tudi, da v slovenskih hišah in stanovanjih še ni toliko pohištva, kot bi ga stanovalci želeli imeti, v tem pa vidi možnost za svoje trgovine v Sloveniji. Pri tem je dejal, da "je pred tremi leti zelo veliko Slovencev pohištvo kupovalo v Gradcu, v Avstriji". (M.)

V Hitovih igralnicah lani manj gostov, a večji dobiček

Iz analize o poslovanju delniške družbe HIT v Novi Gorici, ki jo je opravil njen nadzorni svet, izhaja, da je lani Hitove igralnice v Novi Gorici in drugod v Sloveniji obiskalo 1,5 milijona gostov. To je za 3% manj gostov, kot pa jih je bilo leto prej. Po mnenju Branka Tomažiča, predsednika delniške družbe, je bil obisk vseeno zadovoljiv, glede na povprečno dvakrat večji splošni upad obiska igralnic v Italiji, odkoder prihaja večina Hitovih gostov. Prihodek od igralništva in drugih dejavnosti družbe je lani znašal 40,1 milijarde tolarjev, čisti dobiček pa 1,9 milijarde tolarjev. Ta je bil za 41% večji kot leto prej. Družba HIT je samo iz naslova igralniške dejavnosti lansko leto državi plačala skoraj 20 milijard tolarjev prispevkov, davkov in drugih dajatev.

Okrogla miza ob Dnevu Slovenije na tržaškem velesejmu

Za oblikovanje skupnega turističnega paketa

V četrtek, 12. junija, je na tržaški Pomorski postaji potekala okrogla miza o možnostih in razvoju obmejnega turizma ob vstopu Slovenije v EU

Okrogla miza je potekala v okviru Dneva Slovenije na 55. tržaškem mednarodnem vzorčnem velesejmu, posvečenem obrti severovzhoda, in je nosila naslov *Možnosti in razvoj obmejnega turizma ob vstopu Slovenije v EU - Pokrajina Trst, Kras in Brkini*. Organizator posveta je bila koprška območna zbornica Gospodarske zbornice Slovenije s sodelovanjem Slovenskega deželnega gospodarskega združenja, na njem pa so - ob prisotnosti slovenskega veleposlanca v Italiji Vojka Vovka - spregovorili direktor GZS-OZ Koper Tomaž Može, zunanji sodelavec iste zbornice Robert Rakar, tajnik družbe Promotrieste Paolo De Gavarro, organizacijski tajnik SDGZ Davorin Devetak, predsednik gostinske sekcije istega združenja Niko Tenze in strokovnjak za turizem pri GZS-OZ Koper Mitja Logar.

Območje, ki gre od Trsta do Postojne (za nekatere operaterje celo od Benetk do Maribora), je zaradi svojih naravnih, kulturnih, zgodovinskih, enogastromskih

FOTO KROMA

in drugih značilnosti resen kandidat, da postane izredno zanimiva in uspešna turistična regija. Turistični operaterji v Italiji in Sloveniji pa še vedno prepogosto razmišljajo in delajo le ozko lokalno, tako da ni še prišlo do nekega resnega skupnega načrtovanja in koordiniranega delovanja. Tako se je na okrogli mizi - poleg predstavitve regionalnega razvojnega programa za Južno Primorsko, pobude SDGZ Okusi Trsta in okolice ter spletne strani www.triesteturismo.net -

spregovorilo predvsem o možnosti skupnih pobud na turističnem področju. Še zlasti zanimivi so bili predlogi o pripravi skupnih turističnih paketov (npr. poldnevni izleti v slovensko Istro, dolino Glinščice, na Socerb, ogleda zanimivosti Trsta, izleti po Krasu, v Škocjanske jame idr.), o pripravi skupnega turističnega gradiva in turističnih vodnikov (na začetku v slovenščini, italijanščini, angleščini, nemščini in francoščini, dalje pa tudi v ruščini in kitajščini), skupne

ponudbe za specifične skupine gostov, transportnih ugodnosti, skupnega internetnega trženja in skupne ponudbe kulturnih in zgodovinskih znamenitosti na območju Trsta, Krasa, Brkinov in slovenske Istre. Tak skupen turistični paket mora seveda imeti tudi svojo komercialno veljavo.

Turistu pa ne bomo šli ravnano na roko z obstoječimi povezavami. Nujno je torej posodobiti in izboljšati cestno in železniško omrežje, pa tudi pomorske povezave, da bodo gostje lahko v čim krajšem času dospeli do točke, ki jih zanima oz. ki jim jo operaterji ponujajo. V to posodobitev povezav spadajo tudi učinkoviti smerokazi, da bo gost z lahkoto prišel do različnih turističnih lokacij. Predvsem pa morajo operaterji z obeh strani meje začeti razmišljati in delati skupaj, kar se danes žal še vedno ne dogaja. Eno od možnosti skupnega sodelovanja prav gotovo nudijo sredstva iz evropskih projektov, ki bi jih bilo treba koristiti bolj učinkovito in usklajeno. (IŽ)

Cvetje za poletje

Tudi v senci lahko cveti

V teh vročih in suhih (preveč suhih) dneh se radi umikamo v senco, kjer nas silna vročina ne izčrpuje tako zelo, kot če smo na soncu. Prav v takih dneh smo veseli, če nam pri hiši rase drevo, ki s svojo krošnjo prestreže sonce vsaj ob najbolj vročih urah dneva. Včasih pa so hiše tako obrnjene, da v nekatere kotičke sonce nikoli ne pogleda, ali morda le ob nekaterih letnih časih in za krajši čas, a tudi tak kotički so lahko prostor, kjer

površino. Cvetovi so lahko beli ali rožnati in v različnih odtenkih rdeče barve. Videli pa smo tudi že oranžne in vijoličaste cvetove. Vodenke, kot samo ime pove, so hvaležne za redno zalivanje in dognojevanje, ob rednem oskrbovanju pa bodo cvetele do prvih hujših ohladitev.

Vedno cvetoče begonije gojimo v naših krajih kot enoletnice. Dobro prenašajo sušo in tudi vročino, zanimivo je, da jih lahko posadimo tako na

stlina, ki ima tanka stebila in obilno cveti v različnih barvnih odtenkih. Najbolj pogosta je vijoličasta lobelija, dobili pa bomo tudi modre, rožnate ali bele sorte. Sadimo jo lahko na robove gredic, na škarpah in skalnjakih ter v različne posode. Ko preneha cveteti, nežne poganjke nekoliko skrajšamo, dobro dognojimo in redno zalivamo. Kmalu bo lobelija pognala nove cvetove, ki nas bodo spet dolgo razveseljevali.

zelo odporen in ne trpi preveč suše. Le v prvih letih, ko se močno razrašča, ga moramo redno zalivati. V loncih, ki jih bomo na jesen umaknili v zavezen in ne prevroč prostor, bomo na senčnih legah lepo gojili fuksije ali gomoljne begonije. Če je površina večja in nas ne moti višina rastlin, bomo zelo zadovoljni z vrtno kresnico (Astilbe arendsii), ki ji zelo prija delna ali tudi popolna senca, le da ima dovolj vlažna in rodovitna tla. Cveti pa od junija do septembra. Zrase do 60-70 cm visoko, cvetovi

Begonije

Bršljan

Vrtna kresnica

Hortenzija

bomo posadili cvetoče rastline, tako da ne bodo le hladno in torej prijetno zatočišče v vročih dneh, ampak tudi lepi za oko in dušo. Med enoletnicami, ki jim prija senca ali polsenca, so najbolj poznane in zarisirjene vodenke. Sadimo jih navadno v skupinah tako na gredice kot v različne lonce. Poznamo veliko hibridov te hvaležne cvetice, ki se odlikuje z bogatim cvetenjem in dovolj gosto rastjo, da lepo pokrije

sončne lege, kot tudi na polsenčno ali senčno mesto. Izбира je izredno pestra, dobimo jih v različnih barvnih odtenkih rdeče, rožnate, bele, s temno ali bolj svetlo zelenimi listi. Zelo dobro se obnesejo, tudi če jih posadimo v posode. Prav zaradi tega jih pogosto vidimo tudi v javnih vrtovih, na gredicah ob križiščih in cestah ter na pokopališčih.

Med manj poznanimi enoletnicami je lobelija. To je ra-

V senci dobro rasejo tudi različni bršljani in praproti. Pri bršljanu poznamo več različnih vrst in sort, ki so primerne tudi za manjše vrtove. Ne-katere se hitro in bujno razrasejo, imajo pa zelo različno obarvane liste, saj poznamo temno zelene, rumenkaste in pisane bršljane. V temno senco ne sadimo sort s pisanimi listi, ker zahtevajo nekoliko več svetlobe, da so listi lepi. Bršljan je sorazmerno tudi

vi so precej visoki in pahljačasti ter navadno bolj svetle rožnate barve. V nobenem primeru pa ne bomo pogrešili, če bomo v polsenčni kotiček posadili hortenzijo. Ta bujna in bogato cvetoča grmovnica cveti od junija do septembra in tudi pozimi so posušena okrogla socvetja kar zanimiva in lepa na pogled. Hortenzija težko prenaša sušo in vročino, ob primerni oskrbi pa nam bo dala veliko zadoščenja in veselja.

Arteden.lonjer103

Mladi evropski manjšinski umetniki pri nas

FOTO KROMA

Številni ljubitelji sodobne likovne umetnosti so sobotni večer preživel na otvoritvi razstave, ki je sklenila prvi Arteden.lonjer103, mednarodno likovno delavnico ustvarjalcev evropskih manjšin. Od 24. do 29. junija se je v Lonjer, pod geslom "Umetniki vseh manjšin, združite se!", preselilo šest likovnikov, ki so v spodnjih prostorih Sportno-kulturnega centra v Lonjerju razstavili svoja 'tržaška' dela.

Člani SKD Lonjer-Katina-ra so se že v zimskih mesecih začeli pripravljati na pobudo, ki je v prvih poletnih dneh spremenila vas v odprt atelje, ker so si "zaželeli barv, vsebine in globine", je v uvodnem pozdravu povedala predsednica društva Jana Pečar. "Le-pih doživeti pa bi ne bilo, če bi organizatorji ne dobili finančne in materialne podpore, za katero so prispevale zamejske, državnostanovne: ZSKD, Dežela F-Jk, Confemili (Vsedržavni odbor jezikovnih manjšin v Italiji), Ministrstvo za kulturo Republike Slovenije in Urad za Slovence v zamejstvu in po svetu."

Profesor Franko Vecchiet je prisotnim najprej predstavil posamezne avtorje, na kar je še pohvalil vaško društvo, ker je s svojo zamisljivo ubra-

lo pot 'relacionistične umetnosti', ki nasprotuje tradicionalnim oblikam razstavljanja in dojemanja umetniškega dela, s tem da med seboj povezuje različne umetnike in te z občinstvom v skupni izmenjavi mnenj in občutkov. Podobne laskave besede je natrosil tudi Roberto Antonaz na svojem prvem javnem nastopu v novi, dvojni funkciji deželnega odbornika za kulturo in šport ter poverjenega odgovornega za stike s slovensko manjšino. "Arteden je kulturna prireditve, ki se ne zateka v ponovno odkrivanje starega, temveč se odpira prihodnosti, t.j. Evropi." Rudi Pavšič, predsednik SKGZ, pa je opozoril na vitalnost zamejskih kulturnih društev, ki prirejajo odmevne projekte, kot so prav Arteden, Zamejski festival amaterskih dramskih skupin in Zamejski rock festival.

Ob jazz podlagi, ki sta jo oblikovala Martina Feri in Paolo Bembì, se je občinstvo sproščeno sprehodilo med obešenimi umetninami in se pogovorilo s pravimi protagonisti lonjerskega večera.

Jorge Berlato je arhitekt iz Valencije, ki se je likovni govorici približal na enem prvih službenih potovanj v Brazi-

lijo. "Tam sem se najprej približal figurativnemu izražanju, ki je še vedno prisotno v nekaterih delih. Z oljem na platnu sem nakazal *Izselfence*, ki nemočno iščejo svetlobe oz. izhoda iz težkih razmer." Abstraktno slikanje mu ni tuje: na večjih papirnatih podlagah se je z lepilom in akrilnimi barvami poigraval z rdečimi, rumenimi in modrimi njansami, s katerimi je uspel poustvariti

efekt opazovanja *Ognja, Vode* in *Srca* skozi počeno steklo.

Igor Gustini ima starša, ki sta po narodnosti Hrvatice in tržaški Slovenec, sam pa se je rodil v Firencih. Po uspešnem akademskem študiju v Benetkah je že predaval na zagrebškem ALU in na puljskem vseučilišču. "V svojih lonjerskih izdelkih (vsi nosijo naslov *Arteden Lonjer*) sem se poslužil tako imenovane 'hitre tehnike', ki daje občutek nametanih ritmičnih znakov, a so v resnici sad počasnih in natančnih gibov, ki učinkujejo, kot bi bili tiskani."

Nadine Habethur se je rodila v Baslu, po rodu pa je Alzačanka. Študije je opravila na Škotskem, kjer tudi trenutno živi. "Ustvarila sem pretežno abstraktne slike, v katerih sem z mešanjem tekočih barv raziskala *Energijo* emocij." Njen drugi sklop je prežet s temo *Letenja*, ki predstavlja avtorično nenehno, skoraj ciklično preseljevanje iz kraja v kraj, kot bi bila sama ptica selivka brez pravega doma.

"Pri tem sem se poslužila tudi trdih materialov, npr. žakljevine in stekla, ki ga sama oblikujem."

/ stran 16
(AL)

Trženje z živimi blagovnimi znamkami

Zvezdniški duhovi iz komercialne Aladinove svetilke (1)

Nogometna Aladinova svetilka, ki ustreže vsem željam lastnika, je letos ponovno padla v španske roke, še več, ponovno se je polastil španski velebogataš Florentino Perez, predsednik kraljevega kluba iz španske prestolnice. Iz čudežne madridske svetilke se je pred kratkim prikazal duh enega današnjih največjih nogometnih talentov, desnega krila Davida Beckhama, ki je doslej branil barve rdečih vragov iz Manchestra. Na stadionu Santiago Bernabeu bo tako odslej blestela nova zvezda, ki bo madridski galaksiji odličnih nogometašev prispevala novi lesk in žarečo svetlobo. Sanjsko napadalno linijo bodo odslej sestavljali Beckham, Figo, Zidane, Raul in Ronaldo. V teh imenih lahko iščemo vso skrivnost nogometne in komercialne veličine najbolj priljubljenega kluba ne samo v Španiji, ampak verjetno na celotni zemeljski polobli.

Beckham je namreč samo zadnji izbor v pokerju štirih asov, s katerimi je predsednik madridskega kluba v zadnjih dveh letih skoraj popolnoma "izropal" igralnico evropskega nogometnega kupoprodajnega trga. Prvi omenjenih zvezdnikov, ki je vstopil na dvor kraljevske ekipe iz Madrida je bil Portugalac Figo. V najuspešnejši nogometni klub na svetu je došel v poletju, ko je bil Perez izvoljen za predsednika. Portugalski nogometni zvezdnik je bil pravzaprav paradni konj Perezove predsedniške predvolilne kampanje. Figo prestop je imel v Madridu posebno sladek priokus tudi zato, ker so ga Kastiljci iztrgali bivši ekipi, Barceloni, zgodovinskemu nasprotniku in "sovražniku" iz Katalonije. Leta 2001 so madridski odborniki v svoje vrste privabili Juventusovo polspico Zinedina Zidane, ki je danes

najakovostnejši nogometaš na svetu. Prestop je blagajno merenguesov dodobra izpraznil: prestop franko-alžir-

Zinedine Zidane: odlično uvoženo oglaševalsko blago v Madridu

ca, ki je Perez stal več kot 70 milijonov evrov, se je v zgodovino zapisal kot najdražji nogometni kupoprodajni posel. Poletni meseci, ki so sledili svetovnemu nogometnemu prvenstvu 2002, so bili na področju kupoprodajne borze dolgočasni. V zadnjih avgustovskih in prvih septembrskih dneh lanskega leta pa je Perez postal ponovno glavni igralec najpomembnejšega prestopa poletja: v Madrid je tokrat romal žogobcarski fenomen Ronaldo, ki je le dobra dva meseca pred tem na Japonskem in v Južni Koreji osvojil svetovno prvenstvo in se spet postavil v središče svetovne pozornosti. Zadnji Realov nakup, Beckham, je torej samo nadaljevanje strategije, ki se je je Perez lotil s prevzemom predsedniške funkcije. Perezova "ekspanzionistična" politika je zelo jasna: igralci, ki si pridobijo vstopnico za madridski nogometni raj, niso samo odlični nogometaši, ampak so predvsem prvovrstne blagovne znamke v nogometnem

svetu, prepletene s komercialno globalizirano psevdoresničnostjo, ki jo ustvarjajo množični mediji in veliki transnacionalni kapital. Figo, Zidane, Ronaldo in Beckham ne zagotavljajo samo osvojitve prvenstev in mednarodnih pokalov, ampak predvsem visoke prihodke iz trženja njihovih podob. Ker njihova medijska osebnost daleč presega nogometna igrišča in se zajeda v vse pore današnje pop-industrijske družbe, tudi kraljevski klub iz Madrida širi svoje lovke na prihodke s področij pop-kulture, na katerih so nogometaši pravi magnet za težke denarce. Koncentracija superzvezdnikov na enem samem prizorišču (v našem primeru je to Madrid) nujno preusmeri oko svetovne javnosti na prizorišče samo. Ekipa iz španske prestolnice postane na tak način ne samo centripetalna sila za vse nogometne navdušence, ampak masovni fenomen, ki privlači še take žogofobe samo zaradi konotacij, ki jih v množični fantaziji ustvarjajo nogometaši. Oglasi, v katerih le-ti nastopajo, poosebljene znamke športnih oblačil in obutev, pevski in filmske karriere, v katere se večkrat nenadjarjeni športniki spustijo, in mondenne prireditve, ki se jih prve violine pravokotnih travnatih igrišč udeležujejo: vse to spremeni odličnega nogometaša v masovnega superzvezdnika.

Nogometna Aladinova svetilka tako vseskozi proizvaja nove superzvezdniške duhove. Slednji pa so pravzaprav samo konstrukcija resničnosti, so postmoderne predelave Homerjevih mitov, o katerih ljudje, vpreženi v voz potrošništva za vsako ceno, sanjajo z odprtimi očmi, a jih lahko opazujejo samo od daleč.

/ dalje
Andrej Černić

POTOPIS

Od Nove Gorice do Santiaga (34)

CAMINO FRANCES

Nace Novak

Do zadnjih hiš v naselju sem vozil vstric s Chrisom, potem pa sva si voščila "Hasta luego" (se vidimo!) in pritisnil sem na pedala. Dan prej sem kolesaril ves čas po cesti, tako da med vožnjo nisem videl skoraj nobenega romarja, na odseku Portomarin - Melide pa sta se cesta in originalna romarska pot na začetku nekajkrat križali, potem pa sta se združili v eno samo pot, ki je skozi manjša naselja vodila vse do konca. Gneča na romarski poti me je presenetila in zmedla. Med dobre tri ure dolgo kolesarsko turo sem zagoto-

vo prehitel najmanj 200 romarjev pešakov in prav nič jim nisem zavidal. Sam sem svoj kos že prehodil. Res pa je, da so mi šli močno na jetra "kvazi" romarji, ki so prevladovali. To so bili tisti, ki so se na osemsto kilometrov dolgo pot priključili sto kilometrov pred ciljem, kar je bilo še dovolj, da jim je bila na cilju podeljena Compostella. Njihovi nahrbtniki so bili smešno majhni, pohodniška oblačila skoraj bleščeča čista. Izdajal jih je že način hoje, iz katerega je bilo mogoče razbrati, da so "prespricali" najzahtevnejši del

poti, in da niso prestali vseh tistih jezevih muk, s katerimi je Camino obdaril vse "prave" borce.

pili iz nakupovalnega centra ali lepoticnega salona. Bolje, da neham o tem, kar ne morem zapisati nič pozitivnega,

prav vesel sem bil, da kolesarim, in mi ni bilo treba hoditi skupaj z njimi. Od njih sem se distanciral, kolikor se je le dalo. Morda sem bil res malo preveč nestrpen, a drugače ni šlo. V triindvajsetih dneh hoje sem doživel marsikaj. Dež, blato, mraz, sneg, sončno pripeko, neskončne ravnine, takšne in drugačne težave, zaplete in poškodbe. Vse to se mi je še kako poznalo. Bil sem zmatran in umazan. Na pogled na pol divji. Oni pa, kot bi pravkar sto-

kar pa ni pošteno. Zakaj so se odločili za takšen način, ni mogoče reči, sploh pa tudi sto kilometrov hoje ni mačji kašelj. Prvo polovico poti je vodila cesta pretežno navkreber, ko je zavila navzdol, pa je začelo deževati. Tik pred tem sem ujel Walterja in Emilio. Čeprav sta me že videla na biciklu, nista mogla zadržati smeha. "Kar smeja se, saj vam bo prišla dobra volja med nadaljevanjem še kako prav," sem si mislil. Nekaj sto metrov sem ju spremljal, da smo malo poklepetali, potem pa sem jo mahnil naprej. Dežja nisem bil najbolj vesel, ker pa sem imel na sebi zgornji in spodnji del anoraka, me ni spravil v slabo voljo. Še pred naseljem Palas del Rei (na sliki) sem zagledal ob poti prve evkaliptuse. Potem jih je bilo za vsakim ovinkom več. Ja, Galicija ima svojevrstno

podnebje, pa tudi pokrajina je nekaj posebnega. Vpliv morja, ki je bilo vse bliže, je bil iz kilometra v kilometer bolj očiten. Čeprav sem vse skupaj opazoval z bicikla, ni bilo nič manj čarobno, kot če bi hodil, sploh pa sem tretjino dnevne etape prevozil po originalni romarski poti.

Ko sem prikolesaril v Melide, je bilo zavetišče še zaprto, pred njim pa je vse polno pretežno nemških "kvazi" romarjev. Jo mi je na vratih pustila listek, kje jo dobim, in že nekaj minut kasneje sva skupaj pila kavo v baru malega hotela nekaj ulic stran, kjer je rezervirala dvoposteljno sobo. Ne samo kolesarjenja, tudi špartanskih zavetišč ob poti je imela dovolj, zato sta s Chrisom zadnjih nekaj dni, če se je le dalo, spala v hotelih ali privatnih sobah.

/ dalje

Z 2. STRANI

Mednarodni...

S kočljivim stanjem se je moral soočiti sam Berlusconi, ki se mu je spet posrečilo "pomiriti duhove", čeprav se ne zdijo prav nič spodbudne besede, ki jih je izustil minister Bossi, češ da je "Liga z obema nogama izven vlade", v slednji pa da je ostala njena "pest".

Od notranjepolitičnih dogodkov omenjamo še stanje na Siciliji, kjer je sodna oblast uvedla kazensko preiskavo zoper skupino vodilnih deželnih politikov, med katerimi je sam predsednik deželne vlade Toto Cuffaro. Vsi naj bi bili tako ali drugače povezani z mafijo. Zanimivo je, da vsi politično pripadajo Domu svoboščin, in sicer predvsem njegovi krščanskodemokratski komponenti.

Prav na koncu bralce opozarjamo, da je na začetku tega tedna postal veljaven cestni zakonik, ki vsebuje več novosti. To pomeni, da se morajo vozniki z novimi predpisi natančno seznaniti, če se hočejo ob prekrških izogniti neprijetnim posledicam.

S 15. STRANI

Mladi umetniki

V mali dvorani je bila na ogled tudi njena manjša skulptura iz nežno smaragdne stekla in kovine, ki se vsebinsko navezuje na ptice in njihov polet.

Deirdre McCarthy je Irka, ki je otroška leta preživela v Zambiji. Njena sončnost in toplina izžarevata iz prevladujočih barv (rdeča in rumena z vsemi vmesnimi odtenki).

Že naslovi *Earth moves*, *Looking primitiv*, *Spiritual echoes* pa kažejo na iskanje navdiha v prvinskih elementih, ki se pojavljajo v pretežnem komponiranju primarnih geometrijskih likov. V spomin na tržaško izkušnjo sta nastali deli *Triest in Ireland meets Italy*. Tehnike, ki se jih je poslužila, gredo od olja na platnu do flomastrov in akvarelov na papirju ter reliefnem umeščanju manipuliranega kuhinjskega papirja.

Zadnja dva umetnika sta predstavnik slovenskih manjšin na Koroškem in v Benečiji. *Hanzi Jani Mlečnik* je doma s Sel. Njegovo narodnost je lahko razbrati z manjšega platna, na katerega je nalepil naslovno stran časopisa iz

leta 1936 Koroški Slovenec. Njegov opus je drugače tematsko precej homogen, saj se Mlečnik v glavnem posveča študiju moškega in ženskega akta. Človeška figura se pri njem pojavlja prsno ali hrbtno. Ob telesnem elementu je povsod zelo izrazit tudi grafični, ki se kaže v preciznem načrtanju notranjih, slikanih okvirov. Olje na platnu, oglje in pasteles najdemo največkrat skupaj prisotne.

Luisa Tomasetig je priznana ilustratorica iz Nadiških dolin. Opremila je že številne otroške knjige. Slikanje velikih površin pa je bil zanjo izziv, ki ga ni branila. Tako so nastala njena *Obzorja*, s katerimi je v igri luči in barv postvarila oddaljene atmosfere. Inštalacija, ki je nekoga spominjala na *Sladoledamo* (zato se je kar obdržal ta naslov), pa je poskus, pri katerem je uporabila kamenčke, ki jih je našla na sprehodu skozi Lonjer, in majhne suhe veje, ki jih je postavila v lesen predal, obložen z belo kredom.

Razstavljena dela bodo na ogled v Športnokulturnem centru v Lonjerju vsak dan od 18.30 do 21. ure, do nedelje, 6. t.m.

NA REŠETU

29.-30. junija 2003 po našem štetju

Kaj se je posebnega zgodilo v teh dneh na Radiu Trst A? To, da je programsko shema, ki smo je bili vajeni od oktobra, zamenjala nova, poletna shema. V zadnjem tednu se je kar nekaj sodelavcev poslovilo in napovedovalci so najavili konec tega ali onega ciklusa oddaj. V zapisih Na Rešetu sem opozorila na to ali ono oddajo, a še vedno premalo: veliko lepih in kvalitetnih oddaj je šlo mimo brez odmeva. Žal.

Večkrat pa me je mikalo, da bi napisala tudi kaj kritičnega o kaki oddaji. Na primer o Mladem valu. Seveda se morajo te oddaje razlikovati od drugih po sproščenosti, mladostni razigranosti, a če se voditelji v studiu zabavajo in smejejo, da se niti ne razume, kaj govorijo, ni rečeno, da se zabavamo tudi poslušalci. Gotovo ne smemo posploševati, toda marsikdaj se zgodi, kot je napisala Majda Artač, da "Glasovi nekaterih mladih radijskih govorcev te prejkone odvrtajo od mla-

dega vala..." (Mladika, 2003/1-2). Mladim pravzaprav ne zamerim, saj gotovo ni lahko prosto, sproščeno in kolikor toliko pravilno govoriti pred mikrofonom. Bolj zamerim odgovornim, da ne povedo Mladovalovcem, da ni vse dobro, da je treba pred mikrofonom govoriti drugače kot v osmici ali v ozki družbi. Povedati bi jim morali, kaj je dobro, kaj je slabo, kaj je nedopustno, tako da bi s časom napredovali, se vsebinsko in govorno izboljšali, ne pa da se iz sezone v sezono na Mladem valu nič ne izpremeni, tako da izgublja starejše poslušalce, ne privabi pa mlajših. Mladi so "učljivi", zato se mi zdi škoda, da ne izkoristijo svojih talentov v svoje zadovoljstvo in v zadovoljstvo poslušalcev.

Ta teden se je torej začel poletni program. Za zdaj vemo, da bodo v nedeljah ob 10.30 oddaje Marize Perat o Zgodovinskih osebnostih. V Primorskem dnevniku smo tudi brali, da bo prišlo do

sprememb v zgodnjih jutranjih oddajah: Prva izmena bo namreč vodila jutranji radijski pas od 7.30 do 10.00, sestavljen iz kratkih rubrik aktualne vsebine. Kaj pa bo po 10. uri, je za zdaj še skrivnost. No, radovedni smo, kako bo poletna programska shema zgleдалa v celoti in v naslednjih dneh jo bomo postopno odkrivali.

(P.S. Naslov današnjega prispevka je seveda ironičen. Vsakokrat ko slišim po radiu, kaj se je zgodilo pred našim štetjem in po njem, me vrže pokonci. Saj vem, da je ta časovna definicija dovoljena in v rabi, a je skregana s pametjo. Po "našem štetju" - čigavem? In kaj je vmes med pred in po? Italijani nimajo kompleksov in uporabljajo pri letnicah "avanti" in "dopo Cristo", Angleži "before Christ" ali "after Christ", Nemci "vor Christus" in "nach Christus"...

Pri Slovencih pa je v rabi tudi pred in po našem štetju. Zato voditeljica jutranjega programa brska po koledarju pred in po našem štetju, Simon in Janika odkrivata izume pred in po našem štetju...) (NLP)

Založba Mladinska knjiga

Eco, Manfredi, Ferguson in Parsons za poletne dni

S polic slovenskih knjigarn bo odslej mogoče potegniti pet novih naslovov svežih knjig, za katere je poskrbela založba Mladinska knjiga, ki jih je pred kratkim predstavila v Ljubljani. Med njimi je bil gotovo najbolj pričakovana komaj pred tremi leti spisani roman *Baudolino* Umberta Eca (na sliki), ki bralcevo domišljijo tokrat odpelje na Vzhod na prehodu iz 12. v 13. stoletje.

Ob tem novem Ecovem romanu so v Ljubljani pred kratkim predstavili še dva nova prevoda knjig Massimo Manfredija, ki bosta ljubiteljem zgodovine postregla z literarnim življenjepišom Aleksandra Velikega, kdor pa raje poseže po zabavnejšem čtivu, ima na voljo dve novosti, in sicer Srečo kanadskega avtorja Willa Fergusona in knjigo Tonya Parsonsa *Za mojo malo*.

Dobrih dvajset let po izidu romana *Imena rože*, ki je slavo Umberta Eca ponesel v svet, se ta bolonjski profesor semiotike v romanu *Baudolino* zopet sprehaja po meji med literaturo in zgodovino. Če se kriminalka v srednjeveškem samostanu razpleta na enem samem kraju, se naslovni junak Baudolino, posinovljenec cesarja Friderika Barbarosse, v iskanju skrivnostnega duhovnika Janeza iz rodne Italije odpravi do samih krajev tedaj znane sveta. Izvrstna pripoved slikovitih pripetljajev vleče v vrtnice resničnosti, podkrepjene s sočnimi izmišljotinami. Za vstop v čas četrte križarske vojne je s slovenskim prevodom poskrbel Vasja Bratina.

Odveč je seveda vsako pisanje, da bo tudi na Slovenskem nov roman Umberta Eca, ki seveda tudi v Italiji ni ponovil uspeha *Imena rože*, razdelil bralce, kot se seveda za odlične pisatelje spodobi. Um-

berto Eco ima v svetu ogromno oboževalcev, prav toliko pa tistih, ki ga nimajo radi, zna pa pisati odlično, saj drži danes že pregovorno enciklopedično znanje in poznavanje srednjega veka z bujno domišljijo, je nevsiljivo poveden in ironično duhovit, zahteven in zabaven obenem. Prav je, da je *Baudolino* izšel tudi v našem jeziku.

Iz trilogije romansirane biografije o Aleksandru Velikem, ki je tudi za današnjega človeka več kot le samo zgodovinski lik ali pa mit, sta že izšli prvi dve knjigi. *Sin sanj*, kot je avtor Massimo Manfredi naslovil prvo knjigo, prinaša bralcu in ljubitelju romansirane zgodovine Aleksandrovo otroštvo in mladost, pa tudi smrt očeta Filipa, ki je Aleksandru poleg filozofa Aristotela nudil vsestransko, a strogo vzgojo. To je čas prvih pohodov

in bitk, ki v drugem nadaljevanju, v *Amonovih sipinah*, umnega vojskovođa peljejo od zmage nad Perzijci do Egipta. Delo italijanskega arheologa, ki je znal antični svet in njegove osebnosti povezati v razgibano pripoved, je v slovenski jezik prevedla Irena Trenc Frelj.

Dva naslova lahkotnejše narave pa sta pri Mladinski knjigi razširila zbirko Kapučino. V romanu *Sreča*, ki ga je poslovenil Luka Senica, je kanadski pisatelj Will Ferguson premešal resničnost s fikcijo in špekulacijo, mestoma tudi s satiričnim in karikaturnim polnim pisanjem osmešil nam navidez daljni svet in si tako v preprostem, skrajno vulgarnem jeziku privoščil svet založništva.

Za *mojo malo* je zgodba Tonya Parsonsa, ki opisuje življenje silno neambicioznega človeka. Junak romana, ki je vse prej kot junak, po nezahtevnem delu investira vse svoje življenje le v kakšen vrček piva, a po srečanju s starim Kitajcem ugotovi, da so v življenju tudi novi začetki, s katerimi pravzaprav ni nič narobe. Knjigo je v slovensščino prevedla Ana Bohte.

Med zgoraj navedenim izborom svežih knjig je gotovo tudi taka, ki bo kot nalašč za branje ob morju ali pa v senci v planinah. Kot so nekoč vedeli povedati, ni slabih knjig, so le take, ki so dobro ali pa slabo napisane. Zgoraj navedene so napisane dobro. Tudi tiste, ki veljajo za "lažje branje".

Od 30. junija do 10. julija

Predstavitve mednarodnih glasbenih prireditev združenja Seghizzi

FOTO DDD

"Kakovost je za nas največje priznanje!" S temi besedami je v sredo, 25. t.m., predsednik združenja Cesare Augusto Seghizzi Italo Montiglio predstavil v dvorani goriškega občinskega odbora niz mednarodnih glasbenih prireditev združenja, ki se bodo začele čez nekaj dni. Prisotni so bili tudi goriški župan Vittorio Brancati, občinski odbornik za kulturo Claudio Cressati in pokrajinska odbornica za kulturo Roberta Demartin.

Obeta se izjemno pestra ponudba raznovrstnih glasbenih prireditev. Od 30. junija do 3. julija je potekal 9. mednarodni natečaj komornega petja, na katerem je sodelovalo 40 pevcev iz 12 držav od Evrope prek ZDA, Japonske in Koreje vse do Avstralije. Dne 3. julija je bilo nagrajevanje in koncert najboljših na posebnem gala večeru v palači Attems, idealnem prizorišču za samospeve. Omenimo, da sta bili članicami mednarodne žirije

(vse so namreč ženske, kar predstavlja zanimivo novost tega leta) tudi Irena Baar in Nora Jankovič.

Od 3. do 7. julija bo sledil znani in prestižni natečaj zborovskega petja, letos že 42. po vrsti. Najavil se je kar 101 zbor iz več kot 40 držav treh celin, od katerih je strokovna komisija prepustila na natečaj "samo" 35 zborov. Natečaj bo potekal hkrati v oglejski baziliki, v avditoriju na ulici Roma, v centru Bratuž, gledališču Verdi in avditoriju Fogar. Omenimo naj, da bosta med člani žirije tekmovalnega sporeda sekcije B tudi slovenska predstavnik, skladatelj Štefan Mauri in Stanko Jeričič.

Zanimiva pobuda bo gotovo tudi 34. evropski študijski posvet o glasbeni vzgoji in zborovski glasbi, ki bo potekal od 7. do 10. julija v avditoriju furlanske kulture, kjer bo na predavanjih in delavnicah sodelovalo v pedagoški in muzikološki sekciji kar 32 predavateljev.

Posebna novost tega leta je pobuda *Seghizzinregione*, ki bo potekala 3., 5. in 7. julija v sodelovanju z deželnim združenjem USCI in krajevnimi občinskimi upravami. V treh dneh bo v raznih krajih goriške, videmske in pordonske pokrajine nastopilo kar enajst zborov iz vsega sveta. Letos je predviden tudi prvi mednarodni natečaj kompozicije, ki se bo sklenil s 5. trofejo kompozicije.

Predsednik Montiglio je poudaril, da so se priprave na tako bogat niz glasbenih prireditev začele že leta 2001. S ponosom je podčrtal, da poteka delovanje združenja Seghizzi na visoki strokovni ravni, obenem pa na osnovi "kulturnega prostovoljnega dela", s katerim želijo pri združenju odgovoriti na željo po kulturi s kakovostno glasbeno ponudbo. Pri tako široko zasnovani prireditvi, ki bo za Goriško pomemben dogodek ne samo na kulturni, ampak tudi na turistični ravni (v Posočje več kot tisoč tujcev!), bo sodelovalo skoraj sto prostovoljcev, med njimi tudi univerzitetni študentje, ki bodo na tak način z raznimi formativnimi projekti (tuji jeziki, komunikacija, odnosi med udeleženci, tiskovni urad) gotovo doživeli posebno izkušnjo na Goriškem za Goriško.

Župan Brancati je z veseljem pozdravil pobude združenja Seghizzi, ki poudarjajo mednarodno vlogo Gorice. Demartinova pa je pohvalila kulturno prostovoljno delo in strokovnost pobude, ki na visoki ravni gradi našo kulturno stvarnost. (DD)